

Základní škola speciální a Mateřská škola speciální,
Nový Jičín, Komenského 64, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Č. j. ŠVP ZŠ speciální 3/2022

Část A: Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Část B: Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Příloha č. 1: ŠVP pro základní vzdělávání – minimální očekávané výstupy

Obsah

1. Identifikační údaje	4
1.1. Název vzdělávacího programu.....	4
1.2. Předkladatel.....	4
1.3. Zřizovatel školy	4
1.4. Platnost dokumentu.....	5
2. Charakteristika školy.....	6
2.1. Velikost a úplnost školy.....	6
2.2. Vybavení a možnosti školy.....	6
2.3. Charakteristika žáků.....	7
2.4. Charakteristika pedagogického sboru	8
2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	8
2.6. Aktivity a pořádané akce.....	9
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	10
3.1. Zaměření školy.....	10
3.2. Systém ucelené rehabilitace	11
3.3. Roční učební plán žáka (RUP).....	13
3.4. Individuální vzdělávací plán (IVP).....	13
3.5. Vzdělávání žáků v období vzdělávání na dálku.....	13
3.6. Vzdělávání žáků s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	13
4. Část A Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením.....	15
4.1. Výchovné a vzdělávací strategie.....	16
4.1.1. Klíčové kompetence	17
4.2. Začlenění průřezových témat	23
4.2.1. Osobnostní a sociální výchova	23
4.2.2. Enviromentální výchova.....	24
4.2.3. Mediální výchova	24
5. Učební plán	27
5.1. Tabulka učebního plánu	27
5.2. Poznámky k učebnímu plánu	28
6. Učební osnovy	29
6.1. Začlenění učebních předmětů do vzdělávacích oblastí.....	29
6.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů.....	30
6.2.1. Vyučovací předmět - Jazyková výchova	30
6.2.2. Vyučovací předmět – Matematika.....	43
6.2.3. Vyučovací předmět - Smyslová výchova	56
6.2.4. Vyučovací předmět – Informatika.....	63
6.2.5. Vyučovací předmět – Prvouka	67
6.2.6. Vyučovací předmět – Věcné učení.....	76
6.2.7. Vyučovací předmět – Výtvarná výchova	86
6.2.8. Vyučovací předmět - Hudební výchova	94
6.2.9. Vyučovací předmět – Pracovní výchova.....	100
6.2.10. Vyučovací předmět – Tělesná výchova.....	112
7. Část B Vzdělávání žáků s těžkým mentálním a souběžným postižením více vadami	124
7.1. Výchovně vzdělávací strategie	125
7.1.1. Klíčové kompetence	126
8. Učební plán	131
8.1. Tabulka učebního plánu	131

8.2.	Poznámky k učebnímu plánu	132
9.	Učební osnovy	133
9.1.	Začlenění učebních předmětů do vzdělávacích oblastí.....	133
9.2.	Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů.....	134
9.2.1.	Rozumová výchova	134
9.2.2.	Smyslová výchova.....	139
9.2.3.	Hudební a pohybová výchova	145
9.2.4.	Pracovní a výtvarná výchova.....	148
9.2.5.	Zdravotní tělesná výchova.....	155
10.	Hodnocení žáků a autoevaluace	163
10.1.	Hodnocení žáků	163
10.1.1.	Základní cíle	163
10.1.2.	Obecné zásady hodnocení	163
10.1.3.	Pravidla pro hodnocení žáka	164
10.1.4.	Způsoby hodnocení žáka	164
10.1.5.	Kritéria hodnocení žáka.....	164
10.2.	Autoevaluace školy	165
11.	Příloha č. 1: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – minimální očekávané výstupy	167
11.1.	Výchovně vzdělávací strategie	167
11.1.1.	Klíčové kompetence	168
11.2.	Začlenění průřezových témat	174
11.3.	Vymezení průřezových témat – tematické oblasti a učivo.....	174
11.3.1.	Osobnostní a sociální výchova	174
11.3.2.	Výchova demokratického občana.....	175
11.3.3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	175
11.3.4.	Multikulturní výchova	176
11.3.5.	Enviromentální výchova.....	176
11.3.6.	Mediální výchova	177
11.4.	Integrace průřezových témat do vyučovacích předmětů	179
12.	Učební plán pro 1. stupeň	181
12.1.	Tabulka učebního plánu	181
12.2.	Poznámky k učebnímu plánu.....	182
13.	Učební osnovy	183
13.1.	Začlenění učebních předmětů do vzdělávacích oblastí	183
13.2.	Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů	184
13.2.1.	Vyučovací předmět - Jazyková výchova	184
13.2.2.	Vyučovací předmět – Matematika.....	196
13.2.3.	Vyučovací předmět - Smyslová výchova	204
13.2.4.	Vyučovací předmět – Informatika.....	211
13.2.5.	Vyučovací předmět – Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda.....	215
13.2.6.	Vyučovací předmět - Hudební výchova	225
13.2.7.	Vyučovací předmět – Výtvarná výchova	230
13.2.8.	Vyučovací předmět – Tělesná výchova.....	235
13.2.9.	Vyučovací předmět – Pracovní výchova.....	240

1. Identifikační údaje

1.1. Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro ZŠ speciální

1.2. Předkladatel

Název školy: Základní škola speciální a Mateřská škola speciální, Nový Jičín, Komenského 64, příspěvková organizace

IČO: 66741335

IZO: 110 008 936

REDIZO: 600 026 515

Adresa školy: Komenského 64, 741 01 Nový Jičín

Telefon: 556 701 380

Fax: -

E – mail: specskola.nj@specskolanj.cz

www stránky: www.specskolanj.cz

Statutární orgán - ředitel školy: Mgr. David Ježek

Zástupce ředitele: PaedDr. Marcela Komendová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Irena Dudková

Mgr. Jana Pítrová

1.3. Zřizovatel školy

Název: Moravskoslezský kraj

Adresa: Krajský úřad. 28. října 117,702 18 Ostrava

Telefon: 595 622 111

1.4. Platnost dokumentu

Datum: 1. 9. 2022

Projednáno školskou radou dne: 28. 8. 2022

Razítko:

podpis ředitele:

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost a úplnost školy

Základní škola speciální a Mateřská škola speciální, Nový Jičín, Komenského 64, příspěvková organizace je denním zařízením, které poskytuje předškolní a školní vzdělání dětem a žákům se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, s vícečetným postižením a s poruchou autistického spektra ve věku od 3 do 20 let.

Zařízení se nachází blízko centra města v nově rekonstruované dvoupodlažní pavilónové budově se zahradou.

Organizace vykonává činnost těchto součástí:

- **Mateřská škola speciální** – poskytuje předškolní péči dětem s mentálním postižením, s více vadami a dětem s poruchou autistického spektra. Děti jsou do tříd zařazovány podle druhu a stupně postižení, mobility a také osobnostních rysů.
- **Základní škola speciální poskytuje základy** vzdělání žákům se středně těžkým a těžkým nebo hlubokým mentálním postižením, s vícečetným postižením a s poruchou autistického spektra v sedmi třídách 1. - 10. postupného ročníku různého věku.
- **Školní družina** nabízí zájmové vzdělávání žákům s těžkým zdravotním postižením před zahájením denního vyučování i po jeho skončení. S ohledem na specifika a v rámci možností jsou žáci s PAS zařazováni do samostatného oddělení. Služby školní družiny jsou přednostně nabízeny žákům zaměstnaných rodičů a žákům dopravovaným do školy svozovým autem.
- **Speciálně pedagogické centrum** zajišťuje komplexní odborné diagnostické, metodické a terapeutické služby včetně poradenství v oblasti psychologické, speciálně pedagogické, logopedické a sociálně právní. Pomáhá s výběrem a vřazením dětí, žáků do speciálních škol Novojičínska, navrhuje způsob jejich výuky a poskytuje odborné služby jejich školám. Zajišťuje podporu, pomoc a následnou péči při začleňování dětí s tělesným postižením do běžných škol. Členové odborného týmu (speciální pedagogové, psycholog, logoped a sociální pracovníce) poskytují své služby ambulantně i v terénu.

2.2. Vybavení a možnosti školy

Škola se nachází blízko centra města a po celkové rekonstrukci dokončené v roce 2007 je plně bezbariérová s velmi dobrým prostorově-technickým zázemím a vybaveností speciálními rehabilitačními a kompenzačními pomůckami.

Vzhledem k odbornému zaměření jednotlivých pracovníků, individuálním možnostem všech žáků, je upravena organizace vyučování ve třídách základní školy s ohledem na:

- nesourodé složení žáků ve třídách podle druhu a stupně vad i věku
- prostorové podmínky třídy
- orientaci výuky k maximální socializaci
- předmětovou orientaci a specializaci učitelů a vychovatelů
- časy příjezdů a odjezdů žáků využívajících svozového způsobu dopravy v rámci okresu
- začlenění individuální logopedické péče a alternativních forem výuky do vzdělávacího programu

V přízemí, ve vstupním vestibulu se nachází dvě odborné pracovny a prostory pro fyzioterapii, jejichž součástí je také vodoléčba. Ambulantní fyzioterapie je provozována smluvně nestátním zdravotnickým zařízením. Své služby nabízí přednostně dětem a žákům školy a také cizím klientům. V souvislosti s provozováním fyzioterapie byla do zřizovací listiny doplněna a zřizovatelem schválena doplňková činnost školy – pronájem majetku.

Ve škole je dobře vybavená **tělocvična – pohybová místnost**, kde, kromě cvičení žáků, probíhají také setkání s rodiči, předvánoční besídky, canisterapie, hudebně pohybová výchova, vzdělávání pedagogů a jiné školní aktivity.

S tělocvičnou sousedí jídelna s výdejnou, kde se stravují děti, žáci i zaměstnanci školy.

Prostory technického zázemí školy (prádelna, mandlovna, dílna) tvoří samostatnou část. Samostatný vchod využívá i speciálně pedagogické centrum s 5 odbornými pracovnicemi a kanceláří sociální pracovnice.

V přízemí je také zřízena **výtvarná pracovna – keramická dílna**, kterou využívají žáci v rámci odpolední výuky, případně družiny. **Školní družina** nedisponuje samostatnými učebnami, k její činnosti jsou využívány běžné školní třídy.

Prostory školy jsou rozdělené do čtyř „výukových buněk“. Každá má svou vlastní šatnu, hygienické zařízení se sprchovým koutem, kuchyňku a individuální nebo herní místnost.

Třídy jsou vybaveny stavitelnými lavicemi i židlemi a potřebným nábytkem. V každé třídě je velké množství speciálních pomůcek, v některých třídách jsou k dispozici počítače se speciálními vzdělávacími programy a ovládacími prvky.

V přízemí školy se nachází **dvě multisenzorické místnosti** (vodní a kamínková), kde probíhají stimulační a relaxační aktivity, baby masáže a bazální stimulace.

Škola je plně bezbariérová, do 1. poschodí je možné se dostat dvěma postranními schodišti nebo **výtahem**.

Počítačová učebna – sborovna umístěná v 1. poschodí je vybavená třemi kvalitními počítači připojenými na internet a interaktivní tabulí. Tuto pracovnu využívají v dopoledních hodinách **k výuce informatiky** žáci a v odpoledních hodinách pracovníci školy. Konají se zde také schůzky rodičů, provozní porady pracovníků, případně jiná setkání.

Další pracovnou v 1. poschodí je **učebna hudební výchovy** s kompletním multimediálním vybavením.

Do 1. poschodí jsou situovány také kanceláře vedení školy a centrální šatna pro pedagogické pracovníky. V celé škole je dostatečné hygienické zázemí pro žáky i personál.

Estetická úroveň školy je vysoká, k výzdobě jsou využívány především práce dětí a žáků. Informovanost pracovníků i rodičů zajišťují mimo jiné i nástěnky umístěné ve vstupních prostorách školy.

2.3. Charakteristika žáků

Žáky školy jsou děti ve věku plnění povinné školní docházky se středně těžkým, těžkým případně hlubokým mentálním postižením, s autismem nebo současným postižením více vadami. V naší ZŠ speciální mohou být vzdělávání v rámci individuální integrace také žáci s lehkým mentálním postižením v kombinaci s autismem.

Jejich vzdělávání probíhá v osmi kmenových třídách, které jsou naplňovány v průměrném počtu šesti žáků. Třídy jsou rozdělené podle druhu a stupně postižení:

- pro žáky se středně těžkým mentálním postižením případně další přidruženou vadou

- pro žáky s těžkým mentálním postižením s přidruženou vadou (tzv. rehabilitační třídy)
- pro žáky s poruchou autistického spektra (PAS) a mentálním postižením
Personální obsazení třídy tvoří 2-3 pedagogičtí pracovníci: třídní učitel a dva asistenti pedagoga.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikován v oboru speciální pedagogika v souladu s platnou legislativou

Učitelé jsou absolventi magisterského studia speciální pedagogiky – učitelství. Asistenti pedagoga jsou absolventi studia pro AP v požadovaném rozsahu. Řada z nich má také další pedagogické vzdělání se zaměřením na speciální pedagogiku.

Současně si všichni pedagogové prohlubují průběžně kvalifikaci v oblastech metod práce se žáky s těžším zdravotním postižením spolu se získáváním vědomostí a dovedností z oblasti zdravotnické. Mezioborová orientace je podmínkou kvalitní výuky žáků.

DVPP je stálou prioritou v koncepci školy.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči vychází z konzultací dalšího možného rozvoje žáků v oblasti rozvoje rozumových poznatků, komunikačních dovedností, rozvíjení sociálních vztahů, motorického vývoje a pracovních návyků. Po vzájemné dohodě s pedagogy mohou rodiče využívat konzultačních hodin, které jsou určeny pro vzájemnou informovanost rodiny a školy o výsledcích vzdělávání, zdravotním a psychickém stavu žáků apod.

Rodiče jsou vždy zváni a mohou se zúčastnit tradičních akcí školy jako: Dny otevřených dveří, Výstava kompenzačních pomůcek, setkání rodičů na zahájení školního roku, besídka ke Dni matek, ukončení školního roku, apod. Podrobné zprávy o plánovaných akcích a další důležitá sdělení jsou uvedeny ve vstupních prostorách budovy na informační tabuli. V atriu prezentujeme úspěchy žáků na sportovních a kulturně společenských akcích a informujeme o darech sponzorů školy.

Ve škole funguje šestičlenná Školská rada. Projednává a schvaluje zákonem stanovené dokumenty a podílí se na chodu školy.

Od roku 1999 škola spolupracuje s **o.p.s. DĚCKO**, nestátní neziskovou organizací, která zajišťuje služby zdravotně postiženým klientům, zejména dětem ve speciální škole. Dobrovolnými pracovníky o.p.s. jsou pracovníci školy a rodiče. Zdroje financování tvoří granty, dotace, sponzorské dary, příspěvky rodičů, výtěžky benefičních akcí, výstav atd. **DĚCKO o.p.s. financuje skupinovou svozovou dopravu**, spolufinancuje některé alternativní výukové programy, pobyty v přírodě a sportovní akce.

Škola má velmi dobré vztahy s **Městem Nový Jičín** - využívá jeho dotačních programů, grantů, spolupracuje v rámci prezentace.

Škola umožňuje **praxe studentům** středních a vysokých škol s pedagogickým a sociálním zaměřením.

V oblasti výměny pedagogických zkušeností, dalšího vzdělávání a pořádání společných akcí máme vynikající spolupráci se **Základní školou speciální v Blansku a**

v Brně, s Praktickou školou a SVČ Fokus v Novém Jičíně a všemi „speciálními školami okresu“ NJ.

V oblasti zajištění odborných služeb dětem a žákům s MP a TP využíváme služeb **vlastního SPC** a v rámci služeb dětem a žákům s PAS jsme v pravidelném kontaktu s pracovníky **SPC Kpt. Vajdy Ostrava**.

V oblasti zajištění služeb osobní asistence spolupracujeme s **OS Podané ruce – Frýdek – Místek**.

V oblasti podmínek a zajištění zdravotních podkladů vzdělávání a oblasti sociálního poradenství a služeb je nezbytná komunikace a **spolupráce s dětskými lékaři, odbornými lékaři a pracovníky odborů sociálních věcí**. V oblasti rehabilitační péče spolupracujeme s **nestátním zdravotnickým zařízením NEURON Studénka**.

V oblasti zajištění provozních podmínek spolupracuje škola dlouhodobě, smluvně s **firmami a organizacemi města i „okresu“**.

2.6. Aktivity a pořádané akce

Den otevřených dveří – škola je otevřena široké veřejnosti i rodičům, kteří mohou nahlédnout do tříd a učeben, shlédnout výuku a speciální pomůcky.

Výstava kompenzačních pomůcek - prezentace a poradenství odborných firem zabývajících se výrobou, dovozem, prodejem kompenzačních a speciálních pomůcek – pořádaný spolu se SPC pro rodiče, pracovníky speciálního školství a veřejnost.

Jezdecká olympiáda - pro žáky speciálních škol a stacionářů.

Soutěže dětí a žáků se zdravotním postižením na koni – parajezdectví je navíc rehabilitační procedurou, umožňuje handicapovaným prožívat radost z vlastní jízdy, soustavně se připravovat a účastnit se soutěží. Je to i společenská událost, jakož i zážitek silně působící na psychiku handicapovaného jezdce, který má oproti zdravému člověku mnohem méně možností k seberealizaci.

Benefiční ples – pořádaný ve spolupráci s o.p.s. DĚCKO pro rodiče, sponzory, zaměstnance školy. Výtěžek plesu je využit ke zkvalitnění výukových programů a k financování svozu dětí a žáků školy.

Vítání jara - regionální pravidelná přehlídka hudební, pěvecké a dramatické tvorby žáků základních škol speciálních a uživatelů stacionářů.

Pobyty v přírodě

- Psychorehabilitační pobyt na ranči je určen pro žáky navštěvující hipoterapii. Tímto pobytem rozšiřujeme zájmy handicapovaných a napomáháme k jejich socializaci a následné integraci. Zároveň se na pobytu učí sebeobsluze, samostatnosti, základním manuálními pracím a v neposlední řadě je pro žáky velkou odměnou každodenní ježdění na koni.
- Psychosocializační pobyty žáků s PAS zaměřené na zvládnutí nových situací, nácviku sociálních dovedností v prostředí mimo rodinu a mimo školu. Pobyty jsou 3-5ti denní realizované dle personálních a finančních možností školy a rodičů.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program školy je určen pro výchovu a vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením, těžkým mentálním postižením, poruchami autistického spektra a pro žáky se souběžným postižením více vadami.

Vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále jen RVP ZŠS) a z rozboru analýzy podmínek a možností práce naší školy. Je členěn na dvě části.

Část A vychází z RVP ZŠS díl I. Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením. Část B vychází z RVP ZŠS díl II. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Ukončením vzdělávacího programu pro základní školu speciální, získávají žáci **základy vzdělání**.

3.1. Zaměření školy

Škola je zaměřena na vzdělávání žáků, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením - SPC a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení těchto žáků do režimu speciálního vzdělávání.

Za cíl výchovně vzdělávací práce naší školy si klademe dosažení co nejvyšší možné úrovně klíčových kompetencí žáků tak, aby po ukončení povinné školní docházky dosáhli co nejvyššího stupně samostatnosti v řešení běžných životních situací a takové úrovně základních vědomostí, dovedností a návyků, umožňující orientaci v okolním světě, dosažení co nejvyšší míry soběstačnosti, nezávislosti na péči druhých osob a zapojení do společenského života.

S ohledem na stupeň zdravotního postižení žáků budeme k dosažení výchovně vzdělávacích cílů dle potřeby využívat mimo vlastního vzdělávacího programu také „Program ucelené rehabilitace“, spolupráci s pracovníky SPC, fyzioterapeuty, konzultace s odbornými lékaři a s rodiči jednotlivých žáků.

Při vzdělávání žáků využíváme nejrůznější podpůrná opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, postupů, forem, prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů. Při vzdělávání užíváme **netradiční speciální metody a techniky**, které napomáhají překonat komunikační bariéry, rozvíjí myšlení, umožňují vyjádřit svoje pocity, přání a reagovat na podněty. Pro žáky, u nichž je verbální komunikace omezena nebo zcela nemožná, jsou určeny **systemy augmentativní a alternativní komunikace**. U žáků s PAS postupujeme podle zásad metodiky Výměnného obrázkového komunikačního systému (VOKS).

Za priority pro určování kvality práce školy při dosahování výchovně vzdělávacích cílů považujeme:

- při práci se žáky budeme maximálně využívat vysoké kvalifikace pedagogických pracovníků a dbát na jejich další odborný rozvoj a vzdělávání
- naší snahou bude vytvářet žákům optimální podmínky pro výuku, jako jsou příjemné pracovní klima, přátelská atmosféra a klidné prostředí s dostatkem přiměřených podnětů k aktivnímu přístupu k učení

- k dosažení co nejvyšší úrovně osobnostního rozvoje žáků budeme maximálně využívat vybavení školy, individuálního přístupu k žákům a v případě nutnosti vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- výchovně vzdělávací činnost školy bude orientována na činnostní učení se zaměřením na praxi, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, samostatné vystupování, týmovou práci, vzájemnou pomoc a respekt, dodržování pravidel a zdravý životní styl
- při vzdělávání žáků s vícečetným postižením budeme rozvíjet jejich individuální rozvojové možnosti tak, aby dosáhli co nejvyšší úrovně osobnostního vývoje
- prezentací výsledků práce žáků naší školy na veřejnosti (výstavy, vystoupení, prezentace v tisku), budeme podporovat co nejširší zapojení do veřejného života společnosti
- pro harmonický rozvoj osobnosti žáků se budeme snažit o maximální spolupráci s rodinami, vzájemnou informovanost o výsledcích žáků, o jejich problémech a jejich řešení, společnými akcemi budeme upevňovat vztah mezi rodinou a školou

3.2. Systém ucelené rehabilitace

Škola vytváří podmínky pro uplatňování systému ucelené (komplexní) rehabilitace dětí a žáků s těžkým zdravotním postižením. V rámci tohoto přístupu klade důraz na týmovou a multioborovou spolupráci s využitím celé řady alternativních forem a metod výuky a doplňujících výukových programů. V této oblasti škola nabízí:

- **Alternativní výuka čtení, psaní, počtů** (Globální výuka čtení, Psaní hůlkovým písmem, Sociální čtení) - stimuluje rozvoj zrakového vnímání, verbálního myšlení, záměrné pozornosti a rozvoji komunikativních dovedností.
- **Projektová výuka věcného učení**
- **Globální výuka pracovního vyučování**
- **Strukturovaná výuka dle TEACCH programu** - žáci s PAS potřebují mít při výuce daný řád, pevný režim, který jim dává pocit jistoty, zbavuje je chaosu, a proto využíváme metodiku tzv. **strukturovaného učení**. Strukturované učení akceptuje zvláštnosti dítěte a přizpůsobuje se jeho specifikám. Znamená vymezení **struktury prostředí**, která nabízí „jistotu“ tím, že vytváří předvídatelná spojení mezi místy, činnostmi a chováním. Jde o vytýčení si místa pro jednotlivé důležité činnosti během dne.
- **Logopedická podpora** verbální i neverbální komunikace
- **VOKS** - výměnný obrázkový komunikační systém - metoda alternativní komunikace. Velký důraz je kladen na vlastní aktivitu a iniciativu. Zpočátku se žák učí spontánně požádat o oblíbenou věc výměnou za obrázek. Po čase již dokáže navázat komunikaci v různém prostředí i s neznámými lidmi. Učí se tvořit věty, reagovat a odpovídat na

různé otázky, komentovat okolí a činnosti. Cílem je rozvoj komunikačních dovedností, kvalitnější porozumění, nezávislost a podpora vývoje verbální řeči.

- **Plavecká a předplavecká výchova**
- **Rehabilitační plavání** imobilních dětí s rodiči
- **Hipoterapie** - léčebné pedagogicko psychologické ježdění (LPPJ) patří k významným formám psychoterapie, při nichž je uplatňováno pozitivní působení zvířat na člověka. Jízda na koni velmi prospívá celému pohybovému aparátu, ale hlavně psychice dětí. V našem zařízení provozujeme LPPJ pro vybranou skupinu žáků 1x týdně.
- **Arteterapie**
- **Muzikoterapie**
- **Eurytmie** je pohybově umělecká výchova, při které se skrze aktivní pohybový zážitek probouzí v dětech hlubší vztah k řeči i hudbě, podporuje se schopnost jejich vyjádření a naslouchání, zlepšují svou prostorovou orientaci, rovnováhu, obratnost.
- **Dramaterapie** je terapeuticky přístup, využívající divadelní prvky jako prostředek léčby. Žáci se při ní učí vyjadřovat emoce, popsat jakou mají náladu nebo jak se cítili v situaci, kterou prožili. Pomocí her rozvíjí svou kreativitu, fantazii, paměť, komunikaci a upevňují vzájemný sociální kontakt.
- **Snoezelen** - multisenzorická místnost. Prostředí a vybavení místnosti slouží k rozvoji smyslového vnímání případně relaxaci a zklidnění dětí.
- **Bazální stimulace** - cílem BS je umožnit a zprostředkovat žákům s těžkým zdravotním postižením takové podněty, při kterých by docházelo k podpoře vlastní identity, umožnění navázání komunikace se svým okolím, zvládnutí orientace v prostoru a čase, zlepšení funkce organismu. Mezi tři nejdůležitější prvky BS řadíme: smyslovou zkušenost, pohyb a komunikaci. Prvky bazální stimulace se uplatňují především při práci ve smyslové místnosti, ale prolínají se také dalšími denními činnostmi.
- **Psychomotorická cvičení**
- **Metoda pohybového rozvoje dle Veroniky Sherborne** - metoda pohybového rozvoje, která vychází z přirozeného kontaktu rodičů s malými dětmi. Cvičení obsahuje systém aktivit, které stimulují vývoj dítěte nejen po stránce pohybové, ale také emocionální, smyslové, rozumové. Má terapeutický význam při disharmonickém a opožděném vývoji, pomáhá rozvíjet uvědomování si vlastního těla, sebevědomí, rozvíjí sociální kontakty.
- **Podpora pohybového vývoje a vývoje orálních funkcí vycházející konceptu NDT Bobath**
- **Pobyty v přírodě**
- **Poradenství a volnočasové aktivity**

3.3. Roční učební plán žáka (RUP)

Formálně je podrobným rozpracováním obsahu příslušného ročníku ŠVP pro každého žáka na období jednoho školního roku. Třídy ZŠ speciální tvoří žáci různých ročníků. Proto „RUP“ zjednodušuje vyučujícím orientaci v úkolech učebního plánu každého žáka zvláště. RUP je projednán s rodiči.

Součástí RUP žáků jsou **vstupní, průběžné a výstupní pedagogické diagnostické záznamy.**

3.4. Individuální vzdělávací plán (IVP)

S písemným doporučením školského poradenského zařízení a na žádost zákonného zástupce může ředitel povolit v příslušném školním roce vzdělávání žáka dle IVP. Rozhodnutí o IVP obsahuje časovou dotaci výukových hodin a rozsah učiva.

3.5. Vzdělávání žáků v období vzdělávání na dálku

V případě, že je nařízením karantény, nebo mimořádnými opatřeními KHS nebo opatřeními MZd znemožněna osobní přítomnost žáků ve škole, pak mohou nastat následující situace: prezenční výuka, smíšená výuka, distanční výuka. Škola vždy přizpůsobí distanční výuku jak individuálním podmínkám jednotlivých žáků, tak také personálním a technickým možnostem školy. Na začátku školního roku jsou zmapovány individuální podmínky žáků, technické možnosti a dostupnost internetové připojení, dále jsou aktualizovány všechny prostředky a kontakty pro distanční výuku. Vše je zaznamenáno v individuální vzdělávací kartě žáka. Každý třídní učitel si stanoví formu komunikace s žáky a se zákonnými zástupci, frekvenci a v jakém čase bude probíhat online i offline výuka. Zároveň poskytuje zpětnou vazbu žákům a rodičům. Upřednostňuje formativní (slovní) zpětnou vazbu. Třídní učitel volí vzdělávací obsah vhodný pro vzdělávání na dálku, klade důraz na klíčové učivo, rovnoměrně rozkládá výuku nové látky v jednotlivých předmětech, využívá mezipředmětových vztahů a propojuje témata do jednotlivých předmětů. Do vzdělávání na dálku jsou také zapojeni ostatní pedagogičtí pracovníci (např. asistent pedagoga).

3.6. Vzdělávání žáků s nedostatečnou znalostí českého jazyka

V návaznosti na novelizaci vyhlášky č. 271/2021 Sb. byla začleněna do ŠVP nová část týkající se poskytování jazykové přípravy a podpory žákům s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Jazyková příprava je určena všem žákům s nedostatečnou znalostí českého jazyka, kteří mohou být přijímáni do základní školy speciální v průběhu školního roku na základě doporučení SPC. Naše škola nabízí metody a formy jazykové podpory, které jim

pomohou začlenit se do základního vzdělávání, umožňují jim plnohodnotně se zapojit do procesu výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpora je poskytována dle jejich individuálních potřeb s možností využití podpůrných opatření. V případě počtu méně než 2 žáků cizinců, vyrozumí ředitel školy zákonného zástupce žáka o možnosti jazykové přípravy na jiné určené škole. Žák má na jazykovou přípravu nárok, není však povinen se jí účastnit.

Metody a formy jazykové podpory:

- VOKS (výměnný obrázkový komunikační systém jako alternativní forma komunikace)
- podpůrné formy komunikace (fotografie, obrázky, piktogramy, znak do řeči apod.)
- strukturované učení
- vizualizace
- výukové programy a aplikace požívané na interaktivní tabuli, v NTB, tabletech apod.
- individuální logopedická péče ve spolupráci s učiteli řečové výchovy

4. Část A Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

4.1. Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávacím procesu škola využívá takové metody, které vedou ke komplexnímu rozvoji osobnosti žáka a současně respektují jeho individuální možnosti.

Ve výuce je kladen důraz na individuální přístup. V odůvodněných případech jsou žáci vzděláváni dle IVP, na základě doporučení školského poradenského pracoviště.

Vedeme žáky k osvojení si dovedností a návyků formou průběžné pozitivní motivace, neustálým opakováním, nápodobou, praktickým nácvikem a uváděním do souvislostí.

Usnadňujeme verbální i neverbální dorozumívání s okolím využíváním všech dostupných systémů a forem komunikace. Dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření svých potřeb a požadavků.

Zajišťujeme žákům příležitosti podílet se na základních sociálních aktivitách prostřednictvím účasti na akcích školy – divadelní představení, výstavy, kulturní vystoupení, nákupy v obchodech, jízda dopravními prostředky a další aktivity.

Připravujeme žákům různé hry a soutěže, vytváříme modelové situace a zprostředkováváme dostatek praktických činností tak, aby byli pro žáky nejen přínosné, ale přinášeli jim také radost a uspokojení.

V rámci každodenních činností, prostřednictvím praktického osvojování a nácvikem modelových situací, vedeme žáky k péči o sebe, své zdraví, bezpečí a automatizaci chování a jednání.

Pojmenováváme hygienické potřeby, vysvětlujeme žákům jejich funkci. Fixujeme základní hygienické návyky a automatizujeme je zařazováním do běžných činností.

4.1.1. Klíčové kompetence

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme všechny metody výuky čtení: analyticko – syntetická metoda, globální metoda, sociální čtení, vytvoření Slabikáře VOKS, • učíme žáky psaní psacím i hůlkovým písmem, na PC, používáme šablony, • počítání realizujeme vždy s názornými pomůckami • upevňujeme v běžných situacích
<ul style="list-style-type: none"> ■ Používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> • zajišťujeme vhodné učební pomůcky a názorný materiál pro výuku • vybíráme vhodné učebnice, učební materiály a pomůcky vzhledem k postižení • vytváříme Slabikář VOKS na míru žákovi, • vytváříme vlastní učební pomůcky podle individuálních potřeb žáků
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujeme režimy dne pro jasně dané činnosti dne, • využíváme různá pracovní místa pro oddělení činností (k učení, odpočinku, svačině) • používáme jasnou strukturu úkolů (zleva doprava) pro lepší pochopení
<ul style="list-style-type: none"> ■ Chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> • povzbuzujeme a klademe důraz na pozitivní motivaci (oblíbené věci, činnosti) • vytváříme takové situace, aby žák pocítil radost z úspěchu a z učení
<ul style="list-style-type: none"> ■ Používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme modelové situace a prověřujeme používání termínů, znaků a symbolů v každodenních situacích (VOKS)
<ul style="list-style-type: none"> ■ Ovládá elementární způsoby práce s počítačem 	<ul style="list-style-type: none"> • při práci s počítačem fixujeme elementární uživatelské znalosti.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • poznatky získané ve škole přenášíme do praktických situací (vycházky, nákupy, vyřizování vzkazů, hry)

Kompetence k řešení problémů	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Překonává problémy přiměřené ke svým možnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, které jsou přiměřené jejich věku a schopnostem.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • častým opakováním a praktickým nácvikem fixujeme správné reakce na dané situace, využíváme názoru, vlastního příkladu • hledáme různá řešení, povzbuzujeme k překonávání nezdarů
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • s využitím názorných příkladů učíme žáky řešit nastalé problémové situace • vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, aby byli schopni samostatně reagovat a věděli, kam se obrátit o pomoc
<ul style="list-style-type: none"> ■ Nenechá se při řešení problému odradit nezdarem 	<ul style="list-style-type: none"> • pěstujeme v žácích vytrvalost a trpělivost formou povzbuzení a motivace
<ul style="list-style-type: none"> ■ Ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • formou nácviku v běžných situacích vedeme žáky k tomu, aby byli schopni požádat si o pomoc (jakým způsobem a koho požádat)

Kompetence komunikativní	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■Komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu • pokud žák neužívá verbální řeč, stanovíme vhodnou formu alternativní nebo augmentativní komunikace (VOKS, gesta, mimika, piktogramy, předměty, fotky) a nadále podporujeme aktivní komunikaci
<p>■Rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme jednoduché situace přiměřené jejich schopnostem • pro lepší porozumění uplatňujeme vhodnou formu komunikace (verbální, nonverbální)
<p>■Vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učíme chápat žáky, že se mohou vyjadřovat k různým situacím, reagovat na ně, vyjádřit popřípadě i svůj nesouhlas • podporujeme příznivou atmosféru ve třídě
<p>■Chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme dostupný učební materiál, demonstrační obrázky, pracovní sešity • uplatňujeme alternativní formy neverbální komunikace (např. VOKS) pro snazší pochopení textu
<p>■Zvládá jednoduchou formu písemné komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • neustálým opakováním a procvičováním od jednoduššího ke složitějšímu vedeme žáky ke zvládnutí písemné formy komunikace • vedeme žáky i k výuce hůlkového písma
<p>■Vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhájí svůj názor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme žáky ke komunikaci návodnými otázkami, formou her a soutěží a vytvářením přátelského prostředí ve třídě • učíme žáky akceptovat odlišnosti vyjadřovacích schopností v kolektivu třídy i mimo ni
<p>■Využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme dostupnou komunikační techniku – PC, internet, komunikátor, mobilní telefon k procvičování základních komunikačních dovedností
<p>■Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme generalizaci již naučených dovedností do jiných situací • zprostředkováváme žákům dostatek příležitostí k integraci (kulturní vystoupení, besídka, soutěže, nákupy, jízda v dopravních prostředcích)

Kompetence sociální a personální	Výchovné a vzdělávací strategie
Na konci základního vzdělávání žák: ■ Má základní představu o vztazích mezi lidmi	<ul style="list-style-type: none"> • navozujeme situace, ve kterých učíme žáky chápat vztahy mezi spolužáky, spolužáky a učiteli, rodinné vztahy, využíváme fotky a symboly
■ Orientuje se v prostředí, ve kterém žije	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k poznání, že každá činnost probíhá v jiném prostředí a za jiných podmínek, (realizujeme prostřednictvím vycházek do okolí, nákupů, akcí školy, výukou v různých učebnách) • spolupracujeme s rodinou žáka
■ Podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme zapojení do sociálních aktivit (např. nákupy s žáky, akcemi školy, vyřizováním vzkazů a cíleným nácvikem v různých situacích) • vedeme žáky ke vzájemné pomoci a vytváříme situace, kdy žáci vzájemně spolupracují
■ Uplatňuje základní návyky společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> • učíme základní návyky společenského chování a později je fixujeme v přirozených situacích, v modelových situacích, příkladem učitele, imitací
■ Navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s pozitivním a negativním chováním ve škole • vyžadujeme dodržování pravidel chování ve škole • při různých společenských aktivitách (hry, soutěže, práce ve skupinách, ve dvojicích) žáci navazují a upevňují vztahy se svými vrstevníky
■ Rozpozná nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozlišování vhodného a rizikového chování formou vysvětlování • navozujeme situace, které si žák sám zažije a tím se učí reagovat a fixovat správné vzory chování
■ Uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby	<ul style="list-style-type: none"> • budujeme důvěru k učiteli nebo blízké osobě a vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli požádat o pomoc
■ Prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • častým opakováním reakcí na určité situace fixujeme u žáků vzor chování, který se postupně automatizuje • vytváříme v žácích pozitivní představy o sobě samých, které podporují sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■ Využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • neustálým opakováním v modelových situacích automatizujeme správné návyky a dovednosti
<p>■ Má povědomí o základních právech a povinnostech občanů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při konkrétních situacích vysvětlujeme a seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi občanů • vedeme žáky k tomu, aby věděli, co se smí a co se nesmí
<p>■ Dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyžadujeme dodržování pravidel chování ve škole. • netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nekamarádské projevy chování žáků
<p>■ Chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při praktických situacích vytváříme stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí
<p>■ Dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím modelových situací je učíme v případě potřeby požádat o pomoc • vedeme žáky k tomu, aby uměli správně reagovat v krizových situacích a respektovali pokyny dospělých osob

Kompetence pracovní	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností 	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme procesuálních schémat děje činností pro lepší pochopení • neustálým opakováním posilujeme a automatizujeme správné hygienické návyky a sebeobsluhu
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkováváme dostatek pracovních činností, při kterých si žáci mohou osvojit a procvičit pracovní dovednosti (Pv, Vv, práce na ranči) • vhodnou motivací vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
<ul style="list-style-type: none"> ■ Pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly 	<ul style="list-style-type: none"> • při instrukcích využíváme především názorné předvedení • vytváříme pracovní postupy např. formou globálního čtení, piktogramy a symboly
<ul style="list-style-type: none"> ■ Soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění 	<ul style="list-style-type: none"> • formou povzbuzování a motivace vedeme žáky ke splnění úkolu tak, aby mu přinášel radost a uspokojení • vhodnou prvotní i průběžnou motivací při pracovního výkonu podporujeme lepší soustředění při činnostech
<ul style="list-style-type: none"> ■ Respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce 	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme žákům společné pracovní úkoly, podporujeme spolupráci a ohleduplnost k druhým • učíme žáky pracovat ve skupinách a podporujeme přátelskou atmosféru při práci
<ul style="list-style-type: none"> ■ Přijímá posouzení výsledků své práce 	<ul style="list-style-type: none"> • používáme vhodnou motivaci, odměnu – individuální pro každého žáka • vedeme žáky ke správnému pochopení a zhodnocení dosažených pracovních výsledků
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů 	<ul style="list-style-type: none"> • častým opakováním a vlastním příkladem podporujeme žáky, aby dodržovali zásady bezpečnosti • k pracovním činnostem používáme bezpečné pomůcky a nářadí

4.2. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Do ŠVP ZŠS Část A Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Enviromentální výchova

Tematické okruhy vybraných průřezových témat jsou zařazovány jakou součástí jednotlivých vyučovacích předmětů.

4.2.1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy:

Osobnostní rozvoj

- **rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozorností a soustředění; cvičení dovedností, zapamatování, řešení problémů
- **sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem
- **seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebeovládání, organizace vlastního času
- **psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při obtížích

Sociální rozvoj

- **poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání ve skupině/třídě
- **mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **komunikace** – řeč těla, řeč zvuku a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)
- **spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se)

Morální rozvoj

- **řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích

- **hodnoty, postoje, praktická etika** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

4.2.2. Enviromentální výchova

Tematické okruhy:

- **ekosystémy** – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **základní podmínky života** – voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda); ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, ochrana přírody při masových sportovních akcích); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)
- **vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

4.2.3. Mediální výchova

Tematické okruhy:

- **vnímání mediálních sdělení** – hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou
- **fungování a vliv médií ve společnosti** – vliv médií na každodenní život; role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na uspořádání dne; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Průřezové téma:		Osobnostní a sociální výchova									
		I. stupeň					II. stupeň				
Název tematického okruhu:	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	
Osobnostní rozvoj											
Rozvoj schopností poznávání	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	
	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	
	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	
	Sv - In	Sv - In	Sv - In	Sv - In	Sv - In	Sv - In	Sv - In	Sv - In	Sv - In	Sv - In	
	Ma - In	Ma - In	Ma - In	Ma - In	Ma - In	Ma - In	Ma - In	Ma - In	Ma - In	Ma - In	
Sebezpoznání a sebepojetí	Prv - In	Prv - In	Prv - In	Prv - In	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	
							Vu - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In	
Seberegulace sebeorganizace a	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	
							Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	
Sociální rozvoj											
Poznávací schopnosti	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	
Mezilidské vztahy				Hv - In	Hv - In	Hv - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In	
	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	Tv - In	
	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	
Komunikace	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	
	Sv - In	Sv - In	Sv - In	Sv - In	PC -In	PC -In	PC -In	PC -In	PC -In	PC -In	
Spolupráce a soutěživost	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	Tv - In, A	
				Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In, A	Hv - In, A	Hv - In, A	Hv - In, A	
	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	
	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	

Průřezové téma:		Mediální výchova									
		I. stupeň					II. stupeň				
Název tematického okruhu:		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Fungování a vliv médií ve společnosti		JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In
		Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - In	Hv - A	Hv - A	Hv - A	Hv - A
		Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vu - In	Vu - In
		Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In
						PC -In	PC -In	PC -In	PC -In	PC -In	PC -In
Průřezové téma:		Enviromentální výchova									
		I. stupeň					II. stupeň				
Název tematického okruhu:		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Ekosystémy		Prv - In	Prv - In	Prv - In	Prv - In	Prv - In	Prv - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In
								PC -In	PC -In	PC -In	PC -In
Základní podmínky života		Prv - In	Prv - In	Prv - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In	JV - In
					Prv - In	Prv - In	Prv - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In
					Vv - In	Vv - In	Vv - In	Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In
		Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in
Vztah člověka k prostředí		Prv - In	Prv - In	Prv - In	Prv - In	Prv - In	Prv - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In	Vu - In
		Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In	Vv - In
								Tv - in	Tv - in	Tv - in	Tv - in
				Pv - In	Pv - In	Pv - In	Pv - In, A	Pv - In, A	Pv - In, A	Pv - In, A	

5. Učební plán

5.1. Tabulka učebního plánu

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	CELKEM	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	CELKEM
JV	5	5	7	7	7	7	38	6	6	6	5	23
MA	2	2	2	2	2	2	12	3	3	3	3	12
SV	+2	+2	+2	+2	+1	+1	10	+1	+1	+1	x	3
PC	x	x	x	x	1	1	2	1+1	1+1	1+1	1+1	8
PRV	2	2	3	3	3	3	16	x	x	x	x	0
VU	x	x	x	x	x	x	0	5	5	5	5	20
VV	1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	1	4
HV	2	2	2	2	2	2	12	1	1	1	1	4
PV	3	3	3	4	4	4	21	5	5	5	7	22
TV+VkZ	3	3	3	3	3	3	18	3+1	3+1	4+1	4+1	18
CELKEM	20	20	23	24	24	24	135	28	28	29	29	114

Zkratky jednotlivých předmětů

JV = Jazyková výchova

PRV = Prvouka

VU = Věcné učení

TV = Tělesná výchova

PV = Pracovní výchova

VV = Výtvarná výchova

MA = Matematika

SV = Smyslová výchova

PC = informatika

VkZ = Výchova ke zdraví

HV = Hudební výchova

Disponibilní časová dotace = +

5.2. Poznámky k učebnímu plánu

Vyučování neprobíhá v klasických vyučovacích hodinách, ale v blocích. Dopolnední vyučování je členěno do dvou devadesátiminutových bloků, rozdělených na činnosti podle daného rozvrhu hodin s několikaminutovou individuální psychohygienickou přestávkou. Mezi bloky je půlhodinová přestávka na svačinu a zajištění hygieny.

Po skončení dopoledního vyučování následuje přestávka na oběd a relaxaci. Po ní vyučování pokračuje odpoledním blokem, jehož délka se řídí hodinovou dotací v jednotlivých ročnících.

Vyučování probíhá v kmenových učebnách, v individuálních pracovnách, v kuchyňkách případně školní jídelně, v tělocvičně školy, v multisenzorické místnosti, v PC učebně, v učebně HV, na ranči, na krytém bazéně, případně na zahradě. Náplní výuky jsou také tematické vycházky, návštěvy výstav a kulturních představení, exkurze, výlety nebo sportovní akce.

Jazyková výchova	- obsah vyučovacího předmětu tvoří vzdělávací obory Čtení, Psaní a Řečová výchova
Smyslová výchova	- předmět Smyslová výchova vznikl jako samostatný předmět z disponibilní časové dotace na 1. i 2. stupni
Informatika (PC)	- předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, v 7. – 10. ročníku je posílen o jednu hodinu z disponibilní dotace
Prvouka	- vyučovací předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vyučuje se na 1. stupni
Věcné učení	- vyučovací předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a příroda, vyučuje se na 2. stupni jako samostatný předmět
Tělesná výchova	- na 2. stupni se k tělesné výchově připojuje Výchova ke zdraví, v 7. – 10. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní dotace

6. Učební osnovy

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením v základní škole speciální je rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí a je ve shodě s RVP ZŠS. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořené jedním, nebo více vzdělávacími obory – předměty. Jednotlivé vzdělávací oblasti respektují sníženou úroveň rozumových schopností žáků a svým vzdělávacím obsahem podporují především poznávací a komunikační schopnosti, zájmy a potřeby žáků.

6.1. Začlenění učebních předmětů do vzdělávacích oblastí

Jazyk a jazyková komunikace – Jazyková výchova

Matematika a její aplikace – Matematika

Informační a komunikační technologie – Informatika

Člověk a jeho svět – Prvouka

Člověk a společnost a Člověk a příroda - Věcné učení

Umění a kultura – Hudební výchova, Výtvarná výchova

Člověk a zdraví – Tělesná výchova

Člověk a svět práce – Pracovní výchova

6.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů

6.2.1. Vyučovací předmět - Jazyková výchova

Předmět **Jazyková výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace**, vyučuje se v 1. – 10. ročníku. V 1. a 2. ročníku po pěti vyučovacích hodinách týdně, v 3. – 6. ročníku po sedmi vyučovacích hodinách týdně, v 7. – 9. ročníku po šesti vyučovacích hodinách týdně a v 10. ročníku po pěti vyučovacích hodinách týdně.

Obsah vyučovacího předmětu tvoří vzdělávací obory **Čtení, Psaní a Řečová výchova**. Ve výuce předmětu Jazyková výchova se vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů vzájemně prolíná a je vyučován v blocích. JV má stěžejní postavení mezi vyučovacími předměty. Dovednosti, které si žáci ve vyučovacím předmětu osvojují, jsou důležité nejen v rámci předmětu JV, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech.

Předmět Jazyková výchova je zaměřen na rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání, na postupné osvojování techniky čtení s možností využití alternativních metod čtení, osvojování techniky psaní, vytváření dovednosti dorozumívání v běžných komunikačních situacích i s podporou AAK. Alternativní metody komunikace využíváme u žáků s těžším mentálním postižením, s autismem, s DMO. Jedná se o komunikaci pomocí piktogramů, VOKS, metody sociálního čtení. Předmět dále rozvíjí schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Posiluje sebedůvěru, schopnost sdělit svůj názor, to vše s ohledem na žákovu individualitu a logopedickou diagnózu.

Cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- Zvládl čtení všech tiskacích i psacích písmen
- Přečetl jednoduché věty nebo text, orientoval se ve čteném textu
- Prakticky využíval získané dovednosti čtení a psaní
- Ovládal psaní hůlkového nebo psacího písma
- Napsal nebo opsal základní písemnosti – jméno, adresu, krátké sdělení
- Dosáhl srozumitelného mluveného projevu, případně s podporou VOKS symbolů

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň. Metody slovního sdělování o věcech a jevech realizujeme formou řízeného rozhovoru, ale také využíváme spontánní výpovědi žáků. Využíváme knihy žákovské knihovny, výukový software, divadelní a filmová představení. Výuka probíhá individuálně ve skupině, skupinově i frontálně.

- metoda cvičení smyslové percepce (zrakové, sluchové, prostorové)
- metoda postřehování písmen a otevřených slabik
- metoda motivační – textové ilustrace, rozhovor, předčítání, prohlížení knih
- metoda sociálního učení
- metoda vázaného čtení slabik ve slově

- metoda předčítání a přednesu uměleckých textů, použití nahrávky na CD disku;
- metoda čtení textů žáky – čtení hlasité, čtení výrazné, čtení párové, čtení s učitelem
- metoda globálního čtení – čtení celých slov
- metoda reprodukce textu, dramatické hry a činnosti při čtení
- metoda samostatné práce žáka při čtení i v rámci písemného projevu
- metoda deklamace, dramatizace, spojení hudby s četbou
- metoda projektivní činnosti, praktické činnosti žáka
- metoda nácviku psaní – prvky psacího písma, nácvik hůlkového písma
- metody práce v oblasti řečového projevu žáka a řečové výchovy
- metoda kontroly a hodnocení – klasifikace, slovní hodnocení, pochvala, uznání
- forma a metoda individuálního přístupu a samostatné práce žáka
- forma besedy na dané téma, rozhovor, výklad, vysvětlování
- forma skupinové práce – práce ve dvojicích, týmová práce, kolektivní činnosti
- forma vyučovací jednotka – frontální výuka

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná obsah všech vyučovacích předmětů, zejména: Smyslová výchova, Prvouka, Věcné učení, Informatika, Hudební výchova.

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacích předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

- Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- Cvičení dovedností zapamatování
- Řeč těla, zvuků a slov
- Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
- Komunikace v různých situacích

Enviromentální výchova

- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování
- Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Mediální výchova

- Vnímání mluveného a psaného projevu
- Komunikační schopnost při veřejném vystupování
- Vliv médií v každodenním životě jednotlivce

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Jazykové výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ Při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup, vypracováváme pro každého žáka roční vzdělávací plán
➤ Využíváme alternativní metody čtení – globální, sociální, pomocí piktogramů
➤ Provádíme pravidelná logopedická cvičení
➤ Tvoříme vlastní učební pomůcky podle individuálních potřeb žáků
➤ Vytváříme Slabikář VOKS, Slabikář globálního čtení
➤ Využíváme všech dostupných učebnic pro ZŠ speciální
➤ Využíváme strukturální učení - TEACCH
➤ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí (oddělená pracovní místa)

Kompetence k řešení problémů

➤ Simulujeme nejběžnější problémové situace, ve kterých se žák může ocitnout, názorně předvádíme možná řešení, nacvičujeme, procvičujeme a upevňujeme
➤ Vedeme žáky k vyjadřování se k situacím verbálně i neverbálně
➤ Vhodně žáky motivujeme k vyšší koncentraci, zajímavými učebními prostředky (texty, obrazový materiál)

Kompetence pracovní

➤ Názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjíme u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
➤ Používáme jasnou strukturu úkolů zleva doprava
➤ Podporou dílčích plněných částí úkolů vedeme žáky k dokončení úkolu
➤ Používáme vhodnou motivaci (odměnu verbální, oblíbené pochutiny, předměty, činnosti, pohlázení)

Kompetence občanské

➤ Vedeme žáky k tomu, aby uměli pozdravit, poděkovat, požádat, přiměřeně se vyjadřovat
--

Kompetence sociální a personální

➤ směřujeme žáka k aktivní komunikaci (denně zařazujeme do výuky komunikační cvičení, vyřizování vzkazů)
➤ motivujeme žáky účastnit se různých soutěží a být v kontaktu s dalšími lidmi
➤ podporujeme účast na společenských akcích
➤ dáváme žákovi dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru
➤ učíme žáka naslouchat a respektovat druhé

Kompetence komunikativní

➤ rozvíjíme komunikační schopnosti a řečové dovednosti žáků při všech aktivitách ve výuce
➤ využíváme alternativní a augmentativní komunikace (VOKS, gesta, piktogramy, předměty, fotky)
➤ rozvíjíme aktivní i pasivní slovní zásobu
➤ objasňujeme nové pojmy a význam slov
➤ verbální instrukce podporujeme názorem (gesta, vizualizace, mimika, fotky,

demonstrační obrázky, VOKS)
➤ klademe žákům otázky pro ověření porozumění
➤ vedeme žáky ke kultivovanému projevu pro vyjádření pocitů, prožitků, názorů
➤ předkládáme žákům dostatek jednoduchých obrazových materiálů s krátkým a srozumitelným textem, který můžeme podpořit alternativní formou komunikace
➤ používáme srozumitelné výrazy a symboly k pochopení
➤ učíme žáky psát psacím i hůlkovým písmem, využíváme šablony a psaní na PC
➤ používáme vhodné psací náčiní
➤ seznamujeme žáky srozumitelnou formou s využíváním informačních technologií
➤ účelně využíváme ve výuce PC, komunikátory, internet
➤ rozvíjíme jednoduchou, psanou komunikaci s okolím
➤ přibližujeme žákům další možnosti využívání techniky
➤ nácvikem komunikačních dovedností v běžných sociálních situacích připravujeme žáky pro reálný život

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Čtení 1. období 1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.</p> <p>Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládá slova ze slabik.</p> <p>Orientace na stránce i řádku.</p> <p>Tvoření vět podle obrázků</p> <p>Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Motorika mluvidel, tvoření hlasu, dechová cvičení • Napodobování správné výslovnosti • Diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového cvičení, stanovení podpory AAK • Koncentrační cvičení pozornosti • Globální čtení – přiřazování fotek k předmětům, obrázkům, přiřazování slov k obrázkům • Čtení s podporou VOKS • Analyticko – syntetické činnosti • Vyvozování hlásek a písmen, čtení slabik, rytmizace slov, dělení a skládání slabik a slov • Motivace ke čtení, prohlížení leporel, obrázkových knih • Cvičení prostorové orientace – nahoře, dole • Řazení obrázků • Popis obrázku • Tvoření jednoduchých vět k danému obrázku • Poslech pohádek, krátkých příběhů, veršů • Čtení textů doplněné obrázky • Reprodukce jednoduchého textu • Dramatizace 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Čtení 2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</p> <p>Rozlišit stejně znějící slova různého významu</p> <p>Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</p> <p>Orientovat se ve větě</p> <p>Číst s porozuměním jednoduché věty</p> <p>Přednášet krátké říkanky a básničky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávání písmen v textu • Čtení dvojslabičných slov • Čtení jednoduchých textů z učebnic a Slabikářů • Sluchová analýza a syntéza slov • Významové rozlišení slov pomocí obrázku • Reprodukce známé pohádky • Vyhledávání čtených slov • Začátek a konec věty (velké písmeno, tečka, otazník...) • Počet slov ve větě • Číst jednoduché věty doprovázené ilustracemi, VOKS symboly • Zásady správného zacházení s knihou • Přednes jednoduchých říkanek a krátkých básniček s podporou obrázků a znakování 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Čtení 2. stupeň		
<p>Žák by měl: Číst všechna tiskací i psací písmena</p> <p>Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</p> <p>Orientovat se ve čteném textu</p> <p>Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</p> <p>Přednášet říkanky a básničky</p> <p>Získat pozitivní vztah k literatuře</p> <p>Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňování čtení slabik a slov zvládnutých na prvním stupni • Postupné osvojování a upevňování dalších hlásek a písmen • Vyhledávání nových písmen v textu • Čtení vět obsahující snadná slova s přiměřeným obsahem • Čtení jednoduchých vět s doprovodnými obrázky, symboly pro lepší chápání obsahu textu • Čtení kratších úseků textu s porozuměním • Práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností • Orientace v textu tichým čtením • Hledání čtených slov z textu, příběhu, pohádky, začátek a konec věty, odstavce • Plynulé čtení slabik, slov a vět, snažit se o následnou reprodukci • Využívání dějových obrázků k textu • Čtení krátkých básniček, písniček, nácvik zpaměti • Poslech vyprávění, CD, kazet • Pohybové hry s říkadly • Poslech a reprodukce – poslech příběhů, pohádek, recitace, dramatizace • Tvorba a čtení receptů, podpora VOKS, piktogramů, obrázků • Pracovat s PC programy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Vliv médií v každodenním životě jednotlivce

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Psaní 1. období 1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl: Dodržovat správné držení psacího náčiní.</p> <p>Vyvodit písmena podle obrázků.</p> <p>Odlišovat délku samohlásek.</p> <p>Psát velká hůlková písmena.</p> <p>Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky.</p> <p>Zvládat základní hygienické návyky spojené se psáním.</p> <p>Napsat hůlkovým písmen své jméno.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjení jemné motoriky, uvolňovací cvičení, grafomotorická cvičení • Nácvik správného sezení a držení psacího náčiní • Motivované přípravné cviky • Psaní písmen v šabloně • Obtahování písmen • Rozvíjet sluchovou diferenciaci • Pohybové a grafické znázorňování krátkých a dlouhých samohlásek • Grafická cvičení k nácviku hůlkové abecedy • Zmenšování a zpřesňování tvarů písmen • Obtahování a opis písmen • Psaní na PC • Orientovat se na řádku a stránce • Nácvik psaní písmen a slabik • Spojování písmen do slabik • Správný úchop psacího náčiní • Správné sezení při psaní • Nácvik písmen svého jména • Obtahování písmen, opis jména, • Samostatné psaní, psaní jména na PC 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Psaní 2. období 4. – 6. ročník		
<p>Žák by měl: Psát písmena, která umí číst</p> <p>Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova</p> <p>Ovládat psaní hůlkového písma</p> <p>Psát písmena a slabiky podle diktátu</p> <p>Opsat číslice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Psát s pomocnými body v řádku • Prvky psacího písma – velikost a sklon • Návčik jednotlivých písmen pomocí šablony • Psaní písmen v řádku – dodržovat a zmenšovat lineaturu • Procvičování naučených písmen ve slabikách • Procvičování naučených slabik ve slovech • Opis a přepis jednoduchých slov s podporou obrázků, symbolů VOKS pro lepší pochopení významu slova • Upevňovat psaní hůlkové abecedy • Psaní jednoduchých slovních spojení • Diktát písmen a slabik hůlkové i psací abecedy, • Psaní na PC • Obtahování tvarů číslic • Opis číslic podle vzoru • Diktát číslic 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Psaní 2. stupeň		
<p>Žák by měl: Dbát na čitelný písemný projev</p> <p>Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu</p> <p>Opsat slova a jednoduché věty</p> <p>Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy</p> <p>Přepsat krátký jednoduchý text</p> <p>Podepsat se psacím písmem</p> <p>Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</p> <p>Psaní číslic i podle nápovědy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zpřesnění tvarů písmen a číslic • Úprava psaného textu • Používání interpunkčních znamének • Diktát slabik, slov, doplňování slov • Slovní hříčky, hádanky doplňovačky • Opis slabik a slov hůlkovým i psacím písmem • Psát krátká slovní spojení • Opis krátkého vzkazu, jednoduchých sdělení podle předlohy • Opis textu ze Slabikáře • Přepis krátkého textu na PC • Přepis hůlkového písma i do psací podoby • Psaní celého jména hůlkovým nebo psacím písmem • Psát adresu, krátký dopis, přání, pozdrav hůlkovým, psacím písmem nebo na PC podle vzoru • Psaní a diktát číslic a matematických symbolů 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečová výchova 1. období 1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl: Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky.</p> <p>Odpovídat na otázky slovem, větou.</p> <p>Dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů.</p> <p>Popsat jednoduché obrázky.</p> <p>Reprodukovat krátký text podle otázek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dechová, hlasová a artikulační cvičení, rozvíjení fonemického sluchu • Komunikace s využitím alternativních a augmentativních prostředků (VOKS, piktogramy, fotky, gesta) • Poslechové a reprodukční činnosti • Reprodukovat jednoduchý text pomocí otázek a ilustrací • Poslech čteného textu, pohádek, veršů a říkadel s podporou obrázků • Prohlížení dětských leporel, časopisů a obrázkových knih – pojmenování a popis • Návštěva divadelního představení • Rozvíjení komunikačních schopností a dovedností • Sdělení svých přání a potřeb 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečová výchova 2. období 4. – 6. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy</p> <p>Vyprávět shlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek</p> <p>Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku</p> <p>Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek</p> <p>Domluvit se v běžných situacích</p> <p>Zvládat slovní formy společenského styku pozdrav, prosba, poděkování</p> <p>Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech jednoduchých textů s podporou obrázků, symbolů VOKS • Porozumění textu - reakce na obsah čteného • Reprodukce textu podle otázek a ilustrací • Krátké vyprávění divadelního nebo filmového příběhu, pohádky • Reprodukce pohádky, příběhu podle dějových obrázků • Řazení obrázků podle děje • Popsat předmět, konkrétní osobu • Správné používání významu slov • Alternativní způsoby komunikace – VOKS, piktogramy • Slovní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování • Dramatizace krátkého příběhu – střídání rolí 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Komunikační schopnost při veřejném vystupování

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečová výchova 2. stupeň		
<p>Žák by měl: Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost</p> <p>Používat věty se správnými gramatickými strukturami</p> <p>Dbát na kulturu mluveného projevu</p> <p>Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace</p> <p>Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích</p> <p>Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</p> <p>Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</p> <p>Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Edukace a reedukace řeči • Podpora verbální komunikace, správný řečový vzor, rytmizace řeči, rozvoj slovní zásoby aktivní i pasivní, využívat forem AAK • Správná výslovnost, slovní přízvuk, intonaci, rytmizaci, tvoření hlasu a melodie věty • Konverzační cvičení – gramatická skladba slov a vět • Správné používání významu slov • Eliminovat nespisovné výrazy • Dodržování pravidel společenského chování, pozdrav, poděkovat, poprosit • Vyřizování jednoduchých vzkazů v jiných třídách, pracovnách • Vyprávění s podporou obrázků • Funkční odpovědi na kladené otázky k obrázku, předmětu, osobě • Srozumitelné vyprávění • Popisovat své pocity, potřeby, zážitky • Porozumění textu, divadelnímu představení – pochopení děje • Ztvárnění krátkého příběhu, pohádky, střídání rolí • Užívání gest, mimiky • Dramatizovat pomocí loutek, obrázků 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Komunikační schopnost při veřejném vystupování - Vliv médií v každodenním životě jednotlivce

6.2.2. Vyučovací předmět – Matematika

Předmět matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku jako samostatný předmět. Na 1. stupni v 1. – 6. ročníku po dvou hodinách týdně a na 2. stupni v 7. – 10. ročníku po třech hodinách týdně.

Obsah vyučovacího předmětu je zaměřen na rozvíjení praktických činností a dovedností využitelných v běžném životě. Podporuje rozvoj myšlení, orientaci v prostoru a manipulaci s předměty. Seznamuje žáky se základními matematickými pojmy, symboly a způsoby jejich využití. Využívá především konkrétní předměty, ale i alternativní pomůcky jako kalkulátor, symboly VOKS, dřevěná počítadla s kostičkami a klasická počítadla. Připravuje žáky k dalšímu vzdělávání, podporuje samostatnost, soběstačnost, manipulaci s mincemi, bankovkami a umožňuje i uplatnění v jednoduchých produktivních pracovních činnostech.

Předmět je vyučován v blocích.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy:

1. Řazení a třídění předmětů
2. Čísla a početní operace
3. Závislosti, vztahy a práce s daty
4. Základy geometrie

Tematický okruh 1. **Řazení a třídění předmětů**

- je zařazen pouze na 1. stupni základního vzdělávání. Obsahem jsou diferenciatní činnosti podle různých kritérií, řazení předmětů, tvoření skupin, rozvoj směřové a prostorové orientace, rozvoj paměti a myšlení, osvojování kvantitativních vztahů.

Tematický okruh 2. **Čísla a početní operace**

- je zařazen na 1. stupni i na 2. stupni. Obsahem je seznámení s reálnými čísly a základními matematickými operacemi.

Tematický okruh 3. **Závislosti, vztahy a práce s daty**

- je zařazen na 1. i na 2. stupni. Obsahem je třídění, měření, základní jednotky délky, hmotnosti, obsahu, manipulace s mincemi a bankovkami, orientace v prostoru a čase.

Tematický okruh 4. **Základy geometrie**

- je zařazen na 1. i na 2. stupni. Obsahem je rozeznávání a pojmenování základních geometrických tvarů, prvky rýsování a měření.

Cílem vyučovacího předmětu je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- třídil a řadil předměty
- tvořil skupiny předmětů
- rozvíjel svou samostatnost a vytrvalost
- rozvíjel schopnost orientace v prostoru i čase
- manipuloval s předměty a používal matematické symboly,
- osvojoval si kvantitativní vztahy, základní matematické pojmy, symboly, postupy a jejich využití

- rozvíjel svoje elementární abstraktní myšlení (chápání číselné řady, abstrakce počtu předmětů, poznávání čísel) a logického myšlení
- uplatnil získané zkušenosti v praktických situacích (zvládnutí časových údajů, používání mincí a bankovek, porovnávání velikostí, měření)

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Volíme je s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáka. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj myšlení, orientaci v prostoru, komunikaci a smyslové vnímání. Využíváme výukové programy na počítači a didaktické hry a činnosti pro rozvíjení časových vztahů a časové posloupnosti. Výuka probíhá individuálně, ve skupinkách i frontálně.

- metoda cvičení smyslové percepce (zrakové, sluchové, prostorové)
- metoda motivační
- metoda sociálního učení
- metoda projektivní činnosti, praktické činnosti žáka
- metoda kontroly a hodnocení – klasifikace, slovní hodnocení, pochvala, uznání
- forma a metoda individuálního přístupu a samostatné práce žáka
- forma skupinové práce – práce ve dvojicích, týmová práce, kolektivní činnosti
- forma vyučovací jednotka – frontální výuka

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná obsah všech vyučovacích předmětů, zejména: Smyslová výchova, Informatika, Pracovní výchova, Tělesná výchova, Věcné učení, Jazyková výchova

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacího předmětu je začleněn tematický okruh průřezového tématu:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj smyslového vnímání
- Koncentrace pozornosti a soustředění
- Cvičení dovednosti zapamatování
- Schopnost řešení problémů
- Dovednost uplatnění poznatků v běžném životě

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Matematice k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup, vypracováváme pro každého žáka roční vzdělávací plán
➤ využíváme strukturované učení podpořeno vizualizací a individuálním přístupem – tzv. TEACCH program
➤ připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí
➤ využíváme dostupných učebnic a pracovních sešitů pro základní školu speciální

➤ vytváříme vlastní pracovní listy a pomůcky podle individuálních potřeb žáka
➤ vedeme žáky k využívání matematických schopností v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

➤ simulujeme běžné situace, které vyžadují matematickou gramotnost, a nabízíme možná řešení, nacvičujeme a upevňujeme vhodné řešení situací
➤ vhodně žáky motivujeme k vyšší koncentraci vhodnými učebními prostředky
➤ vedeme žáky k tomu, aby věděli kam se obrátit o pomoc při řešení praktického úkolu

Kompetence pracovní

➤ využíváme hodně názoru při řešení matematických operací
➤ vedeme žáky k plnění matematických úkolů podle názorných instrukcí
➤ vhodnou motivací učíme žáky soustředit se na zadaný úkol
➤ používáme jasnou strukturu úkolů zleva doprava
➤ pomocí dílčích částí úkolů vedeme žáky k dosažení celého úkolu

Kompetence občanské

➤ využíváme osvojené matematické dovednosti k zapojení do běžného života

Kompetence sociální a personální

➤ vedeme žáky k orientaci v prostoru a času
➤ motivujeme k aktivnímu zapojení do praktických situací
➤ využíváme naučených matematických znalostí k dosažení základních osobních potřeb

Kompetence komunikativní

➤ využíváme alternativní a augmentativní komunikaci (VOKS, piktogramy, gesta, fotky, obrázky)
➤ objasňujeme matematické pojmy a symboly
➤ verbální instrukce podporujeme názorem (gesta, mimika, vizualizace, fotky, VOKS, předměty, demonstrační obrázky)
➤ učíme žáky psát číslice, využíváme šablony
➤ ve výuce využíváme vhodné programy na PC
➤ nácvikem komunikačních dovedností v běžných situacích připravujeme žáky pro reálný život (nákupy, placení mincemi, bankovkami)
➤ vedeme žáky k pojmenování matematických operací, situací
➤ používáme srozumitelné výrazy a symboly k pochopení

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
Řazení a třídění předmětů		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Orientovat se v pojmech všechno- nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký</p> <p>Orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole</p> <p>Řadit předměty zleva doprava</p> <p>Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Třídění předmětů s podporou symbolů (znaků) podle množství (všechno, nic, hodně, málo, stejně, více, méně) • Třídění předmětů podle velikosti a délky • Tvoření skupin předmětů podle určitých vlastností (velikost, množství, tvar) • Porovnávání předmětů podle určitých vlastností • Správná manipulace s předměty • Orientace na stránce • Orientace na lavici – s využitím symbolů (znaků) umísťovat předměty na lavici podle pokynů • Orientace ve třídě – hledání předmětů, umísťování podle pokynů • Řazení předmětů do řady zleva doprava • Odpovědi na otázky – co je první, poslední, uprostřed • Orientace v budově školy a jejím okolí • Řazení předmětů do řádku zleva doprava • Skládání obrázků podle děje • Přiřazování předmětů podle velikosti, barev, tvaru, obsahu • Tvoření skupin prvků podle různých vlastností 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání - Koncentrace pozornosti a soustředění

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší</p> <p>Rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed</p> <p>Orientovat se na ploše</p> <p>Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků</p> <p>Třídít předměty podle pořadí ve skupinách</p> <p>Přiřazovat předměty podle číselné řady</p>	<p style="text-align: center;">Řazení a třídění předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přiřazování předmětů podle velikosti, délky a šířky • Přiřazování symbolů, znaků ke správným předmětům podle určité vlastnosti (větší, menší, kratší, delší, širší, užší) • Rozmíst'ování předmětů na lavici podle pokynů • Orientace na obrázku, stránce • Rozmíst'ování předmětů podle pokynů, symbolů, znaků • Přiřazování předmětů, obrázků do skupin podle počtu prvků • Porovnávání skupin podle počtu předmětů, obrázků • Vytváření skupin podle zadání • Přiřazování karet s číslicemi podle pořadí ve skupině • Třídění předmětů podle postavení ve skupině • Řazení karet s číslicemi 1-5 • Počítání určitého počtu předmětů v číselné řadě • Přiřazování předmětů ke kartám s číslicemi 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání - Koncentrace pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování - Schopnost řešení problémů

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
Číslo a početní operace		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10</p> <p>Orientovat se v číselné řadě 1-10</p> <p>Sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5</p> <p>Znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat</p> <p>Umět rozklad čísel v oboru do 5</p> <p>Psát číslice 1 - 5 i podle diktátu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Počítání na konkrétních předmětech postupně až do 5 • Vytváření různých souborů o daném počtu prvků • Porovnávání množství v oboru do 5 • Nácvik psaní číslic • Používání šablony s číslicemi 1-5, pomocné body, obtahování • Přiřazování čísel k prvkům a prvky k číslům • Řazení číslic zleva doprava podle velikosti • Příkládání daného počtu prvků k číslicím • Seřazení číslic do 5, postupně až do 10 vzestupně i sestupně • Názorné zavedení sčítání a odčítání do 5 manipulačními činnostmi • Užívání prstů, stavebnic, počítadla, kalkulačů • Užívání symbolu + jako „a“ a – jako „bez“ • Zápis symbolů +, -, = • Sestavení matematického příkladu z karet s čísly a symboly • Zápis jednoduchého matematického příkladu do řádku • Správné chápání vztahů více, méně, stejně • Porovnávání dvou skupin prvků • Porovnávání čísel do 5 • Rozklad čísel do 5 s názorem • Psaní číslic v šabloně • Psaní číslic v řádku • Opis číslic • Diktát číslic 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání - Koncentrace pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. Ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100</p> <p>Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku</p> <p>Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku</p> <p>Psát čísla do 100</p> <p>Zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku</p> <p>Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu</p> <p>Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</p> <p>Umět použít kalkulátor</p>	<p style="text-align: center;">Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přiřazování předmětů ke kartám s číslicemi • Čtení čísel do 20 • Návik psaní čísel do 20 podle individuálních schopností žáků • Porovnávání skupin prvků do 20 • Porovnávání číslic s názorem do 20 • Počítání a manipulace s předměty ve svém okolí do 20 • Obor čísel do 100 • Rozdělení předmětů do 20 na dvě skupiny o různém počtu prvků • Rozklad čísel s názorem do 20 • Sčítání a odčítání do 20 s názorem bez přechodu přes desítku • Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku podle individuálních schopností žáků • Počítání s nulou • Návik psaní číslic do 100 podle individuálních schopností žáků • Opis číslic podle předlohy • Diktát číslic • Sčítání a odčítání v desítkové soustavě s názorem • Využívání skupin prvků o počtu deset (tyčinky, bonbóny, žvýkačky...) • Zápis jednoduchých matematických příkladů do 20 do sešitu • Diktát číslic do 20 • Řešení jednoduchých slovních úloh vyjádřených obrázkem • Zápis řešení slovní úlohy • Zapnutí a vypnutí kalkulačky • Zápis čísel na kalkulátoru podle předlohy • Používání +, -, = na kalkulátoru 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání - Koncentrace pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování - Schopnost řešení problémů

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<p>Žák by měl: Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</p> <p>Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10</p> <p>Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v prostoru – na lavici, ve třídě, prostory školy – praktické využití • Orientace na stránce • Vytváření situací zaměřených na pochopení jednoduchých pokynů • Tabulky pro lepší znázornění sčítání • Spojování bodů podle posloupnosti čísel – vytvoření jednoduchého obrázku • Seznámení s hodnotou mincí 1, 2, 5, 10 • Znázornění hodnoty mince konkrétními předměty • Jednoduché příklady na počítání s mincemi 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání - Koncentrace pozornosti a soustředění

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Používat výrazy vpravo – vlevo</p> <p>Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den</p> <p>Určit čas s přesností na celé hodiny</p> <p>Znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram</p> <p>Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20</p> <p>Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</p>	<p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řazení předmětů na lavici zleva doprava • Směrová orientace na ulici, ve třídě, škole • Využívání symbolů VOKS (směrové šipky) k lepšímu pochopení • Orientace v čase – dny v týdnu, měsíce, rok • Orientace v čase - ráno,poledne, večer • Poznávání hodin • Režim dne v hodinách • Pojmy – délka, dlouhý, krátký – na názorných příkladech • Jednotlivé délky – metr – názorné měření metrem • Měření věcí ve třídě • Pojmy - těžký, lehký • Jednotlivé hmotnosti – kilogram • Vážení předmětů nekuchyňské váze (mouka, cukr...) • Číselná řada, tabulky do 20 • Spojování bodů podle posloupnosti čísel do 20 – vytvoření jednoduchého obrázku • Používání mincí (nákup) 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání - Koncentrace pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování - Schopnost řešení problémů - Dovednost uplatnění poznatků v běžném životě

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
Základy geometrie		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)</p> <p>Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech</p> <p>Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Přiřazování předmětů podle tvarů • Přiřazování základních geometrických tvarů do skupin • Grafické znázornění geometrických tvarů • Vyhledávání předmětů shodných s geometrickými tvary • Rozvíjení prostorové představivosti – stavebnice • Třídění do skupin podle délky předmětů • Rozlišení kratšího a delšího předmětu s podporou VOKS symbolů 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koncentrace pozornosti a soustředění
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Kreslit křivé a přímé čáry</p> <p>Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou</p> <p>Používat pravítko při rýsování přímek</p> <p>Změřit délku předmětu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grafomotorické cviky – oblouky, vlnovky, čáry, spojování bodů • Užívání pravítka - rovné čáry • Psaní čar různé délky a tvaru • Rýsování přímky • Rozlišení čáry a přímky • Správné používání pravítka při rýsování přímek • Rýsování přímek různé délky a barvy • Měřidla – pravítko, metr • Druhy metrů – krejčovský, svinovací 	

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
Číslo a početní operace		
<p>Žák by měl: Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100</p> <p>Orientovat se na číselné ose</p> <p>Sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru</p> <p>Používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky</p> <p>Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy</p> <p>Pracovat s kalkulaátorem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení čísel do 100 • Karty s čísly – sestavování čísel z karet podle předlohy • Řádové počítadlo • Zápis čísel do 100 • Zápis čísel do 10 do tabulky • Diktát čísel do 100 • Vyhledávání čísla na číselné ose do 100 • Orientace v okolí zadaného čísla • Porovnávání přirozených čísel do 100 • Početní operace po desítkách do 100 s názorem • Sčítání a odčítání dvojciferných čísel bez přechodu přes desítku s názorem • Sčítání a odčítání pod sebou s využitím tabulky k přesnému zápisu čísel • Zápis násobkových čísel 2,5,10 do tabulky • Násobení čísel 2,5,10 s názorem • Řešení praktických situací pomocí matematických operací • Řešení jednoduchých slovních úloh doplněných obrázky • Zápis řešení jednoduchých slovních úloh • Zápis čísel a matematických symbolů na kalkulaátoru • Jednoduché matematické operace na kalkulaátoru 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení dovednosti zapamatování - Schopnost řešení problémů - Dovednost uplatnění poznatků v běžném životě

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<p>Žák by měl: Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu</p> <p>Zvládat početní úkony s penězi</p> <p>Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny</p> <p>Doplňovat údaje v jednoduché tabulce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základní jednotky délky – cm, m, mm • Měření předmětů a pojmenování výsledků měření • Základní jednotky hmotnosti – g, kg • Vážení předmětů – hra na obchod • Základní jednotky objemu – l • Orientace v čase – půlhodina, čtvrt hodina, minuta • Počítání s mincemi a bankovkami • Nakupování a manipulace s penězi • Orientace v režimu dne pomocí hodin • Používání jednoduchých tabulek k počítání • Doplnění chybějících údajů v tabulce podle posloupnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení dovednosti zapamatování - Schopnost řešení problémů - Dovednost uplatnění poznatků v běžném životě

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
Základy geometrie		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami</p> <p>Používat základní geometrické pojmy</p> <p>Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary</p> <p>Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit</p> <p>Měřit a porovnávat délku úsečky</p> <p>Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické využití pravítka- správné držení • Pojmenování a orientace v prostorových vztazích • Čáry, přímky, geometrické tvary • Rozdíl mezi přímkou a úsečkou • Narýsování a označení úsečky • Měření délky úsečky • Vyhledávání a označování stejně dlouhých úseček • Porovnávání úseček • Poznávání prostorových geometrických těles v okolí • Pojmenování geometrických těles • Využívání stavebnic k sestavování geometrických těles 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schopnost řešení problémů - Dovednost uplatnění poznatků v běžném životě

6.2.3. Vyučovací předmět - Smyslová výchova

Předmět **Smyslová výchova** vznikl jako samostatný předmět z disponibilní časové dotace na 1. i 2. stupni. Pro 1. stupeň jsme použili maximální disponibilní časovou dotaci v rozsahu 10 hodin, 2. stupeň využívá pro realizaci tohoto předmětu v 7. - 9. ročníku dotaci 3 hodin z disponibilní časové dotace 2. stupně. Předmět není součástí žádné vzdělávací oblasti ani netvoří žádný vzdělávací obor. Smyslová výchova se vyučuje v 1. - 9. ročníku. V 1. - 4. ročníku po dvou vyučovacích hodinách týdně, v 5. - 6. ročníku po jedné hodině týdně a taktéž i v 7. - 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.

Vyučovací předmět rozvíjí svými činnostmi psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání. Cílevědomým vytvářením vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátoři a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů. Na konci 1. stupně by měl žák dle vlastních možností zvládat uvedené výstupy jednotlivých rozvíjených oblastí: sluchové, zrakové a hmatové vnímání, chuťové a čichové vnímání, prostorová a směrová orientace. Obsahová náplň předmětu Smyslová výchova bude na 2. stupni v 7. – 9. ročníku využívat získaných schopností, poznatků a dovedností výše uvedených oblastí, a to v rámci rozvíjení klíčových kompetencí ostatních vzdělávacích oblastí, resp. vyučovacích předmětů.

Cílem vyučovacího předmětu Smyslová výchova je systematicky rozvíjet a procvičovat zrakové, sluchové, čichové i chuťové vnímání, dále prostorovou, směrovou a časovou orientaci a rozvoj hmatového vnímání a jemné motoriky. Smyslová výchova je zaměřena na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání, rozvoj myšlení, řeči a schopnost komunikace. Vhodně zvolené činnosti mohou přispívat ke koncentraci pozornosti a celkové relaxaci.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly rozvoj smyslové percepce (zrakové, sluchové, prostorové, hmatové, čichové) cvičení pozornosti, paměti, také komunikačních dovedností smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- metoda cvičení smyslové percepce (sluchové, zrakové, hmatové, prostorové.)
- činnosti sluchové, zrakové, hmatové, čichové
- výuka ve třídě, v hudební místnosti, ve výtvarné pracovně
- výuka v lavici, na koberci
- výuka v tělocvičně, na školním hřišti, na ranči
- činnosti instrumentální, hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje
- činnosti hudebně pohybové
- rytmický výcvik, cvičení pozornosti a paměti
- relaxační cvičení, cvičení kompenzační
- metoda Bazální stimulace
- manipulační činnosti s drobným materiálem
- konstruktivní hry se stavebnicí, montáž – demontáž
- práce na počítači, manipulace s myší a klávesnicí

- vycházka do okolí školy, do přírody
- motivační metody
- cvičení tělesného schématu, napodobování cviků
- cvičení motoriky, pohybové koordinace, psychomotorická cvičení
- uvolňovací cviky
- cvičení vizuomotorické koordinace – cvičení s drobným náčiním
- didaktické hry a činnosti pro rozvíjení časových vztahů a časové posloupnosti
- spontánní či tematická kresba a malba
- metoda napodobování, opakování, ozvěny
- didaktické hry jazykového vyučování, rozvíjení komunikačních dovedností
- didaktické hry, pexeso, puzzle, obrázkové skládky
- artikulační, fonační, dýchací cvičení
- hry a činnosti prostorové a směrové orientace

Mezipředmětové vztahy

Smyslová výchova má velmi úzkou vazbu ke všem předmětům, neboť ve své podstatě každý vyučovací předmět využívá poznávací procesy žáka a jeho vnímání v rámci osvojení učiva dané vzdělávací oblasti, resp. vyučovacího předmětu. Smyslové rozvíjení se tak stává nedílnou součástí všech vyučovacích předmětů, prolíná všemi vzdělávacími obory a vytváří předpoklady pro zvládnutí jejich vzdělávacích obsahů.

Učivo prolíná obsah vyučovacích předmětů: Informatika, Prvouka, Věcné učení, Matematika, Jazyková výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pracovní vyučování, Tělesná výchova.

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacího předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Osobnostní a sociální výchova

- Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- Řeč těla, zvuků, slov a řeč předmětů
- Cvičení pozorování
- Dovednosti zvládnutí stresových situací (uvolnění – relaxace)

Enviromentální výchova

- Vnímání vlastního těla
- Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování
- Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Smyslové výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup
➤ tvoříme a využíváme vhodné učební pomůcky na cvičení smyslových receptorů
➤ využíváme vizuomotorická cvičení, různé relaxační techniky a prvky alternativních

expresivních terapií (např. muzikoterapie, ergoterapie)
➤ využíváme strukturální učení – TEACCH
➤ podporujeme vizuálně pomocí piktogramů

Kompetence k řešení problémů

➤ simulujeme problémové situace a názorně předvádíme možná řešení, nacvičujeme, procvičujeme a upevňujeme
➤ procvičujeme pozornost, soustředění a smyslové vnímání
➤ vhodně žáky motivujeme k vyšší koncentraci zajímavými učebními pomůckami
➤ nabízíme žákovi pomoc a učíme žáka spolupracovat při překonávání překážek
➤ pomáháme rozlišovat problémové situace a řešit je pomocí stereotypů a zkušeností

Kompetence pracovní

➤ používáme jasnou strukturu úkolů zleva doprava
➤ využívání procesuálních schémat děje
➤ podporujeme vizuálně pomocí piktogramů
➤ cvičíme soustředěnost při práci
➤ používáme vhodnou motivaci (odměnu verbální, oblíbené pochutiny, předměty, činnosti, pohlazení)

Kompetence občanské

➤ vedeme žáky k pozitivnímu vnímání a poznávání vlastního těla a k pozitivnímu vztahu k přírodě (např. pomocí kinestezie, pedagogicko-psychologického ježdění atd.)
➤ učíme žáka rozlišit žádoucí a nežádoucí projevy chování

Kompetence sociální a personální

➤ procvičujeme s žáky prostorovou a směrovou orientaci (orientace ve třídě, ve škole, v okolí)
➤ podporujeme zvýšení sebedůvěry prostřednictvím cvičení odvahy, samostatnosti a obratnosti v rámci pedagogicko-psychologického ježdění
➤ podporujeme navazování a upevňování vztahů mezi vrstevníky prostřednictvím různých aktivit v rámci procvičování smyslů

Kompetence komunikativní

➤ rozvíjíme komunikační schopnosti a řečové dovednosti žáků při všech aktivitách ve výuce
➤ využíváme alternativní a augmentativní komunikace (VOKS, gesta, piktogramy, fotky)
➤ využíváme ve výuce PC, internet, komunikátory
➤ dáváme žákům příležitost účastnit se školních akcí a vystoupení žáka před veřejností

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. - 9. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Uchopit a manipulovat s předměty</p> <p>Rozlišovat tvary a barvy předmětů</p> <p>Poznat, řadit, skládat předměty podle velikosti, barevné a tvarové rozlišení</p> <p>Třídít obrázky podle obsahu, rozeznat rozdíly reálných a vyobrazených předmětů</p> <p>Poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky</p> <p>Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu</p> <p>Napodobit předvedené pohyby</p>	<p style="text-align: center;">Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vnímání prostoru oběma, jedním okem • Manipulace s předměty, nácvik správného úchopu předmětů • Pexeso, puzzle, skládanky • Manipulace s myší a klávesnicí • Pobyť v senzomotorické místnosti • Velké a výrazně odlišné předměty • Rozlišování a pojmenování základních barev a tvarů • Cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů – třídění podle různých vlastností • Rozlišování a třídění předmětů podle tvaru, velikosti a barev • Třídění obrázků podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na skutečných předmětech • Cvičení zrakové paměti • Práce s výukovými programy na PC • Poznávání spolužáků v rámci každodenního ranního zdravení u tabule • Zrakové rozlišování osob ze svého okolí • Režim dne (rozvrh hodin, režim v piktogramech, ve fotkách či předmětech) • Didaktické hry a činnosti pro rozvíjení časových vztahů a časové posloupnosti • Nápodoba poloh a pohybů a cviků předvedených učitelem • Cvičení zaměřená na koordinaci pohybů ruky a oka • Pohybové hry s říkadly 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů - Cvičení pozorování <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. - 9. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Reagovat na své jméno, na oslovení , na zavolání</p> <p>Poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky</p> <p>Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí</p> <p>Poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky</p> <p>Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků</p> <p>Zvládat základní sebeobslužné dovednosti</p> <p>Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů</p> <p>Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru</p> <p>Poznat známé předměty podle hmatu</p> <p>Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplota)</p>	<p style="text-align: center;">Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interaktivní nácvik vlastního jména, zpětná vazba • Nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků, poznávání zdrojů zvuku a rozlišování zvuků • Sluchová cvičení s využitím zraku a bez využití zraku • Cvičení sluchové paměti, napodobování různých zvuků • Rozlišování a určování zvuku podle směru, délky a intenzity • Rozlišování zvuků hudebních nástrojů • Využíváme prvky muzikoterapie • Rozlišování hlasů spolužáků • Rozlišování přírodních zvuků a hlasů zvířat (hlasy zvířat, zpěv ptáků apod.) • Napodobování hlasů zvířat • Poznávání a určování zvuků spojených s každodenními aktivitami • Rozlišování síly zvuku a výšky tónu <p style="text-align: center;">Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sebeobslužné dovednosti (svlékání a oblékání, obouvání a zouvání obuvi, správné používání WC, osobní hygiena) • Rozvíjení hmatové percepce, manipulace s předměty, úchopy předmětů různých tvarů, velikostí a z různých materiálů • Třídění předmětů – podle tvaru, velikosti, povrchu • Poznávání předmětů podle hmatu (míč, panenka) • Práce se stavebnicí • Rozlišování: suché – mokré, tvrdé – měkké, hranaté – kulaté, hladké – drsné, teplé - studené a další 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů - Řeč těla, zvuků, slov a řeč předmětů - Dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace) <p style="text-align: center;">Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání vlastního těla - Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. - 9. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru</p> <p>Orientovat se ve třídě, ve škole a ve svém nejbližším okolí</p> <p>Rozlišovat vpravo – vlevo, pravá – levá ruka</p> <p>Rozlišovat nahore – dole, před – za, vedle</p> <p>Řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu</p> <p>Rozeznat roční období podle základních znaků</p> <p>Rozlišit jednotlivé chutě</p> <p>Poznat předměty čichem podle vůně</p> <p>Rozlišit vůně a pachy</p> <p>Poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky</p>	<p style="text-align: center;">Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování směrové orientace a prostoru • Orientace v prostorách školy (podpora pomocí piktogramů) • Pojmy vpravo – vlevo – uprostřed, před – za • Hudebně- pohybové a deskové hry • Práce s PC • Dopravní výchova • Rozlišování předmětů nahore – dole, vpředu – vzadu, vedle • Umisťování předmětů na ploše podle diktátu (polož nahoru, dej dolů) • Orientace v knize a sešitě • Pohybové a deskové hry • Směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru • Řazení předmětů zleva doprava do řádků • Řazení předmětů podle směrové orientace • Vkládání předmětů podle pokynů • Příroda v ročních obdobích (piktogramy, obrazový materiál, fotografie) <p style="text-align: center;">Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování podle chuti: sladké – slané, kyselé - hořké • Rozlišování chutí potravin, ovoce, zeleniny, nápojů • Poznávání předmětů podle vůně (např. květina, mýdlo, cibule apod.) • Rozlišování podle vůně: voní - páchne • Poznávání vůní, specifických vůní potravin • Poznávání zapáchajících a nelibých pachů 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů - Cvičení pozorování - Dovednosti zvládnutí stresových situací (uvolnění – relaxace) <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání vlastního těla - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. - 9. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Vnímat a poznávat části vlastního těla</p>	<p style="text-align: center;">Kinestezie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogicko- psychologického ježdění na koni • Cvičení rovnováhy • Relaxace 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeč těla, zvuků, slov a řeč předmětů - Dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění – relaxace) <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání vlastního těla - Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování

6.2.4. Vyučovací předmět – Informatika

Vyučovací předmět **Informatika** byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vyučuje se v 5. – 10. ročníku jako samostatný předmět. V 5. – 6. ročníku 1 hodina týdně, v 7. - 10. ročníku 1+1 hodina týdně (disponibilní časová dotace je vyznačena +1).

Předmět **Informatika** vede k osvojení obsluhy počítače na uživatelské úrovni, zlepšuje způsob komunikace, osvojuje základní znalosti a dovednosti práce s počítačem a seznamuje s možnostmi výpočetní techniky. Základní elementární dovednosti při obsluze osobního počítače slouží při využití v dalších vyučovacích předmětech.

Získané dovednosti jsou důležité v praktickém životě i v pracovním uplatnění.

Pro výuku je využívána počítačová učebna a některé kmenové třídy. Pro tento předmět je specifické počítačové vybavení učebny, programové vybavení – speciální výukové a vzdělávací programy, kompenzační úpravy monitorů, myši a klávesnic.

Cíle vyučovacího předmětu **Informatika**:

- umožnit žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti
- získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky
- poznávat možnosti výpočetní techniky
- osvojit znalosti a dovedností práce s počítačem
- rozvíjet myšlení a komunikaci
- vyhledávat a využívat potřebných informací
- využívání možností počítače k prezentaci své práce i k volnočasovým aktivitám
- využívat je při dorozumívání ve výuce i v praktickém životě
- dbát na zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Volíme je s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáka.

Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj myšlení, orientaci v prostoru, komunikaci a smyslové vnímání. Využíváme výukové programy na počítači a didaktické hry a činnosti pro rozvíjení časových vztahů a časové posloupnosti. Výuka probíhá převážně individuálně.

Mezipředmětové vztahy

Informatika úzce souvisí s řadou předmětů, je propojena především s předměty Psaní, Čtení, Řečovou výchovou, Matematikou, Pracovní a Výtvarnou výchovou, Prvoukou a Věcným učením a Hudební výchovou.

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacího předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

- Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- Cvičení dovedností zapamatování
- Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
- Komunikace v různých situacích

Enviromentální výchova

- Umožňuje uvědomování si rozvoje lidské civilizace i životního stylu
- Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Mediální výchova

- Vnímání mluveného a psaného projevu
- Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
- Využívá médií jako zdroje informací

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Informatice k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ respektujeme individuální tempo práce žáků i jeho schopnosti
➤ během výuky dbáme na to, aby žák správně pochopil zadaný úkol, používáme názorné ukázky
➤ aplikací vhodných postupů prohlubujeme v žákovi schopnost získané poznatky a dovednosti využívat v praxi
➤ při výuce využíváme her soutěží, souvisejících s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

➤ navozujeme pozitivní atmosféru, ve které se žák nebojí požádat o radu či pomoc
➤ zvyšujeme sebedůvěru žáka kladným hodnocením
➤ vytváříme modelové situace a hry, kde vedeme žáka k rozhodování o dalším postupu

Kompetence pracovní

➤ motivujeme kladným hodnocením jejich práci
➤ informujeme o bezpečnosti práce na PC
➤ učíme žáka pracovat podle jednoduchých návodů

Kompetence občanské

➤ vedeme žáka k ochraně vlastního zdraví a vhodného používání PC
➤ učíme využívat služeb, které moderní technologie nabízí

Kompetence sociální a personální

➤ vytváříme přátelské prostředí
➤ umožňujeme pracovat ve skupině i samostatně

Kompetence komunikativní

➤ podporujeme komunikaci žáků s různými institucemi přes internet
➤ vedeme žáky ke správnému terminologickému vyjadřování
➤ rozvíjíme slovní zásobu

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 5. – 6. ročník		
<p>Žák by měl: Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší</p> <p>Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu</p> <p>Zvládat psaní známých písmen na klávesnici</p> <p>Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy a popis počítače, jeho vybavení („bedna“, klávesnice, myš, monitor, sluchátka, mikrofon, CD, DVD) • Správné zapínání a vypínání PC, • Pohyb myši – klik, ENTER - OK • Zapnutí a vypnutí vzdělávacího programu – pomocí tlačítka, speciální adaptované myši, standardní myši • Používat standardní software PC, speciální výukový • Používání tlačítek klávesnice, textový editor • Orientace na klávesnici, písmena malé i velké abecedy, číslice, interpunkční znaménka • Oprava textu, delete, kurzorové šipky, změna velikosti písma • Opis, přepis textu, diktát písmen • Zásady při práci s počítačem – jak šetřit PC, jak šetřit sebe • Prevence zdravotních rizik při práci na PC 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. - .10. ročník		
<p>Žák by měl: Zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace</p> <p>Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy</p> <p>Vyhledávat informace na internetu podle pokynů</p> <p>Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou</p> <p>Zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní úpravu textu – nastavení velikosti písma, odrážky, barva textu • Uložení textu na plochu, uložení do souboru • Tisk napsaného textu • Program malování – pomocí myši, rovné čáry, kulaté tvary, vybarvování, • Uložení obrázku, tisk • Speciální programy pro výuku – Kreslení, Média, Altík, Dětský koutek – obsluha programů • Zapnutí webového prohlížeče • Základní orientace na www stránce • Napsat www stránku, vyhledat informaci na internetu • Základní způsoby elektronické komunikace – e-mail (přijetí a odeslání zprávy) • Externí zařízení PC – tiskárna, reproduktory, skener, digitální fotoaparát, mikrofon, CD, DVD, flash • Dodržovat bezpečnost při práci na PC • Práce s mobilním telefonem, přijetí hovoru, volání, zprávy SMS 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umožňuje uvědomování si rozvoje lidské civilizace i životního stylu - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací

6.2.5. Vyučovací předmět – Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Předmět se vyučuje na 1. stupni. V 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. až 6. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně. Celkový počet hodin činí v 1. – 6. ročníku 16 hodin.

V předmětu Prvouka je rozvíjeno vnímání okolního světa žáka a základní poznatky o životě společnosti. Je kladen důraz na správné pojmenování předmětů, jevů a situací s nimiž se setkává ve škole, v rodině a v přírodě. V souvislosti s podporou správného vnímání okolí rozvíjí poznatky o okolním světě a formuje žákův vztah k němu, ale i sobě samému a tím se podílí na budování žákova sebepojetí. Vede žáky k co nejsamostatnější orientaci v okolním prostředí, v řešení různých situací i mezilidských vztazích. Prostřednictvím učiva, ale zvláště jeho aplikací, získává žák základní poznatky týkající se zdraví a nemoci, vytváří a upevňuje hygienické návyky, zlepšuje sebeobsluhu. Seznamuje žáky s poznatky z živé a neživé přírody a podporuje žáky v odpovědnosti za životní prostředí.

Pro výuku bude využívána kmenová třída, počítačová učebna, prostor zahrady, okolí školy, konkrétní místa odpovídající probíranému tématu (např. pošta, obchod, lékárna) apod.

Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět obsahuje tematické okruhy:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Cílem vyučovacího předmětu Prvouka je vést žáka k:

- osvojení základních pojmů označujících předměty a činnosti, s nimiž se žák setkává nebo může setkat
- rozvoj zodpovědného vztahu k životnímu prostředí
- pochopení základních podmínek života na zemi a základních přírodních jevů, ovlivňujících lidský život
- orientace v čase a v proměnách přírody i proměnách lidských činností v závislosti na střídání ročních období a počasí
- znalost základních částí a funkcí lidského těla
- orientace v blízkém i vzdálenějším okolí (bydliště, školy)
- osvojení některých praktických dovedností, které zvyšují osobní samostatnost (nakupování, cestování...)

Formy a metody práce:

Výuka bude vycházet ze hry, dramatizace, výklad bude prokládán vyprávěním, výtvarnou činností a hudebně pohybovými činnostmi. Pedagog bude aplikovat zejména metody motivační zaměřené emotivně a názorně a metody expoziční s převahou demonstračních metod jako jsou pozorování, exkurze....

Vyučovací forma předmětu se bude odvíjet dle probíraného tématu, základ bude tvořit vyučovací hodina dále exkurze, vycházka a vyučovací blok. Výuka bude převážně

organizována jako individuální práce s žákem, realizována bude i skupinová práce. Výuka bude respektovat didaktické zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět prvouka úzce souvisí s dalšími vyučovanými předměty, proto bude ve výuce využíváno jejich mezipředmětových vztahů. Učivo se bude vzájemně prolínat zvláště s předměty Jazyková výchova, Výtvarná výchova, Smyslová výchova, Informatika.

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacího předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvoj sebepoznání a sebepojetí, vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči
- Rozvoj kognitivních funkcí- cvičení smyslového vnímání, rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při plnění úkolů procvičování a opakování, rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých dat a schopnosti dané úkoly vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je v propojení s ostatními předměty
- Psychohygienu - snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, umět najít pomoc při potížích, vytvořit prostředí vzájemné důvěry, využívání modelových situací při řešení problémů

Enviromentální výchova:

- Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře
- Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda
- Vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl, zdraví a nemoc

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Prvouce k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ vždy uplatňujeme k žákovi individuální přístup, zohledňujeme postižení žáků
➤ vyhledáváme a třídíme informace tak, aby byly pro žáky co nejlépe pochopitelné
➤ předkládáme žákům informace z více zdrojů
➤ žáky motivujeme jak pochvalou a povzbuzením, tak i odměnou či známkou
➤ zajišťujeme vhodné pracovní a učební podmínky a pomůcky
➤ vedeme žáky ke spolupráci s třídním i školním kolektivem
➤ formujeme pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

➤ vytvářením modelových situací učíme žáky orientaci v problémech denního života
➤ snažíme se upevňovat sebevědomí žáků
➤ četbou, sledováním filmů seznamujeme žáky s možnostmi řešení problémů
➤ vycházíme ze zkušeností a znalostí žáků

➤ žákům dáváme dostatek prostoru k vyjádření vlastních problémů, poznatků atd.
➤ vedeme žáky k vzájemné toleranci a soudržnosti

Kompetence občanské

➤ jednoznačně a srozumitelně stanovíme pravidla, kterými se žáci budou řídit ve škole i mimo školu
➤ seznamujeme žáky s hodnotami a tradicemi společnosti
➤ vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních lidí
➤ učíme žáky rozpoznávat projevy negativního chování mezi jednotlivci i skupinami a přiměřeným způsobem na ně reagovat
➤ průběžně učíme žáky zvládat běžné praktické činnosti, které vyžadují kontakt s lidmi
➤ učíme je využívat služeb – pošta, úřady

Kompetence pracovní

➤ průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
➤ vedeme žáky k jednoduché samostatné i týmové činnosti
➤ vedeme žáky k udržování pořádku a osobní čistoty

Kompetence sociální a personální

➤ učíme žáky při práci ve skupině zaujímat odlišné role
➤ dramatizací navozujeme situace každodenního života společnosti, rodiny
➤ zadáváme úkoly vycházející z praxe
➤ spolupracujeme ve skupině, týmu kde si žáci uvědomují odpovědnost za své chování
➤ manipulujeme s pomůckami, pozorujeme okolí, získáváme informace na internetu

Kompetence komunikativní

➤ vytváříme kladné klima školy, které podporuje přátelské vztahy a komunikaci mezi žáky navzájem i žáky a učiteli.
➤ zadáváme praktické úkoly k procvičení a upevnění komunikační schopnosti žáka
➤ umožňujeme žákovi prezentovat vlastní názory, postoje, pocity
➤ využíváme situací umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i dospělých i v různých situacích
➤ využíváme alternativních forem komunikace ke vzájemnému porozumění
➤ snažíme se o kultivaci mluvního projevu žáků, dbáme na správnou výslovnost a vyjadřování celou větou

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Znát název své obce a adresu svého bydliště</p> <p>Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí</p> <p>Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí</p> <p>Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy</p> <p>Znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří a blízké příbuzenské vztahy</p> <p>Znát jména spolužáků a svých učitelů</p> <p>Mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat</p> <p>Poznávat a pojmenovávat různé lidské činnosti</p> <p>Vědět jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</p>	<p style="text-align: center;">Místo kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domov a jeho okolí, název města – obce a adresa bydliště • Poznávání prostředí školy a třídy, kuchyně, jídelny, šatny • Seznámení se s okolím – bazén, náměstí, kino, lékárna, hřiště • Manipulovat s předměty, zkoumat jejich vlastnosti • Praktické užívání, předmětů a pomůcek denní potřeby, se kterými se dítě běžně setkává, poznávání symbolů • Bezpečné chování v prostoru školy, v dopravních situacích • Znalost základních pravidel (přechod pro chodce...) <p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znalost vlastního jména a příjmení, • Moje rodina, role členů rodiny • Poznávání příbuzných na fotografiích, jejich pojmenování nebo přiřazování pomocí VOKS • Osvojování znalosti vztahů mezi členy rodiny a chování k nim • Znalost jmen a příjmení žáků a učitelů • Osvojování základních návyků společenského chování (prosba, poděkování) • Zaměstnání rodičů • Úcta k lidské práci a jejím produktům • Znalost profesí, služeb • Bezpečné chování ve škole, doma i mezi lidmi v cizím prostředí 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj sebepoznání a sebepojetí, vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči - Rozvoj kognitivních funkcí- cvičení smyslového vnímání, rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při plnění úkolů procvičování a opakování, rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých dat a schopnosti dané úkoly vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je v propojení s ostatními předměty

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p>Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)</p> <p>Znát rozvržení svých denních činností</p> <p>Znát dny v týdnu</p> <p>Rozlišovat roční období podle charakteristických znaků</p>	<p style="text-align: center;">Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase, roční období, den, týden, měsíc, rok • Základní rozvržení denních činností – režim dne, práce a volný čas • Znalost dnů v týdnu – přiřazení činností dle týdenního rozvrhu • Změny v přírodě, pojmenování ročních období 	
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat</p> <p>Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny</p> <p>Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, vítr, bouřka)</p> <p>Znát základní zásady pobytu v přírodě</p>	<p style="text-align: center;">Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozorování změn v přírodě a počasí • Pozorování rostlin v přírodě, klíčení, růst • Pozorování zvířat v přirozeném prostředí (koně- ranč) • Pojmenování základních druhů zvířat • Péče o zvířata (canisterapie, hipoterapie) • Pojmenování základních druhů ovoce, zeleniny, rostlin • Osvojování základních pojmů označující sledované jevy(vítr, déšť, bouřka...) • Osvojení základních pravidel chování v přírodě 	<p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl, zdraví a nemoc

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
Člověk a zdraví		
<p>Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat sebeobsluhu</p> <p>Pojmenovat hlavní části lidského těla</p> <p>Dokázat upozornit na své zdravotní potíže</p> <p>Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost základních zásad osobní hygieny • Praktický nácvik uplatňování těchto zásad • Pojmenování jednotlivých částí těla a orientace na těle • Chování u lékaře, chování v době nemoci, popsat nejčastější příznaky nemocí (chřipka, angína...) • Bezpečné chování v prostoru školy, při výletech a tělovýchovných hrách 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychohygiena - snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, umět najít pomoc při potížích, vytvořit prostředí vzájemné důvěry, využívání modelových situací při řešení problémů

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Popsat cestu do školy podle otázek</p> <p>Znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště</p> <p>Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest</p> <p>Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách</p> <p>Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády</p> <p>Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků</p> <p>Pojmenovávat nejběžnější pracovní činnosti</p> <p>Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</p> <p>Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby</p> <p>Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>Poznat, kolik je hodin (celé hodiny)</p>	<p style="text-align: center;">Místo kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v okolí školy a v místě bydliště • Popis cesty do školy • Významné budovy, památky, služby. Veřejná zařízení a úřady, pošta, zdravotní zařízení, policie, lékárna, obchody • Chování v jednotlivých zařízeních • Návštěva kulturních zařízení, účast na sportovních hrách, přírodovědných vycházkách a výletech • Bezpečné způsoby chování v různých prostředích, při hrách • Upevňování pravidel společenského chování, hry fair play <p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vztahy lidí v rodině, kolektivu třídy, role rodičů, učitele • Úcta k rodičům, blízkým, ostatním lidem • Chování ve škole i ve třídě, poskytnutí pomoci při nebezpečí, drobné nehodě • Základní orientace v možnostech poskytnutí pomoci • Charakteristika základních druhů činností v běžném životě • Pravidla společenského chování • Chování v případech hromadného ohrožení (požár, dopravní nehoda) • Důležitá telefonní čísla • Osvojení základních pravidel chování při ohrožení, vlastní bezpečnost 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj sebepoznání a sebepojetí, vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči - Rozvoj kognitivních funkcí- cvičení smyslového vnímání, rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při plnění úkolů procvičování a opakování, rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých dat a schopnosti dané úkoly vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je v propojení s ostatními předměty

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p>Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes a zítra)</p> <p>Znát roční období a měsíce</p> <p>Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků</p> <p>Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji</p>	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určování času, rozlišení mezi digitálními a mechanickými hodinami • Seznámení s pojmy včera, dnes, zítra • Současnost a minulost v našem životě • Roční období, pozorování změn v přírodě, jména měsíců • Naše země v dávných dobách, způsob života v pravěku • Významné historické objekty v regionu a ČR, regionální pověsti 	
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Poznat rozdíly mezi stromy a keři</p> <p>Poznat nejběžnější volně žijící zvířata</p> <p>Rozlišit listnaté a jehličnaté stromy</p> <p>Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí</p> <p>Znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmenování základních druhů stromů a keřů • Rozlišení, charakteristické znaky, užitek • Pozorování volně žijících zvířat v přirozeném prostředí • Pojmenování základních druhů zvířat • Chov zvířat, chování zvířat, produkty • Péče o zvířata – Ranč Hermelín • Pozorování na obrazovém materiálu a v reálném prostředí • Členění stromů a keřů: listnaté, jehličnaté, ovocné, okrasné • Les, lesní plody, sběr bylin • Význam přírody, živočichů a jejich ochrana • Chování v přírodě, péče o životní prostředí, pomoc ptákům v přírodě 	<p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl, zdraví a nemoc

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy</p> <p>Dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže Vědět na koho se obrátit o pomoc Zvládnout ošetření drobného poranění</p> <p>Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce</p> <p>Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p style="text-align: center;">Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana zdraví a čistota, prohlubování poznatků o lidském těle • Osobní a intimní hygiena, péče o zuby, vlasy,.... • Škodlivé potraviny, správná životospráva, spánek, odpočinek • Význam pohybu pro zdraví <ul style="list-style-type: none"> • Nemoc, popis zdravotních potíží, • Chování v době nemoci, běžné nemoci, • Drobné úrazy a poranění - ošetření drobnějších poranění • V modelových situacích nácvik přivolání dospělého <ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečného chování v silničním provozu • Osvojení základních pravidel silničního provozu <ul style="list-style-type: none"> • Zásady chování při mimořádných událostech (požár, dopravní nehoda, úraz...) 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychohygiena - snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, umět najít pomoc při potížích, vytvořit prostředí vzájemné důvěry, využívání modelových situací při řešení problémů

6.2.6. Vyučovací předmět – Věcné učení

Vyučovací předmět **Věcné učení** byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost a Člověk a příroda**. Předmět se vyučuje na 2. stupni jako samostatný předmět a to ve všech ročnících 5 hodin týdně, celkový počet hodin činí v 7. – 10. ročníku 20 hodin.

Vyučovací předmět Věcné učení svým zaměřením navazuje na předmět prvouka /vzdělávací oblast Člověk a jeho svět/ vyučovaný na prvním stupni.

Věcné učení seznamuje žáky s historií našeho národa a tradicemi. Zároveň rozvíjí znalosti o současnosti naší země. Vede k postupnému poznávání dynamiky mezilidských vztahů, k jejich budování, k multikulturnímu chápání společnosti. Buduje u žáků povědomí o základních právech a povinnostech občanů, poukazuje na protiprávní jednání, vede k odpovědnosti za ně a učí důsledkům. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Tento předmět dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody. Učí se vnímat sami sebe jako součást přírody a podle toho se k ní chovat. Učí se také vnímat elementární přírodní zákonitosti a získané poznatky využívat v praxi. Jsou prakticky trénováni na zvládání situací ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Zahrnuje rovněž základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Vychází z osobních poznání a zkušeností.

Vzhledem k charakteru školy ZŠ speciální je potřeba v tomto předmětu klást důraz na názornost probírané látky, její zprostředkování všemi smysly a na využitelnost poznání v praktickém životě

Tematické okruhy vzdělávací oblasti **Člověk a společnost:**

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnost
- Péče o občana

Tematické okruhy vzdělávací oblasti **Člověk a příroda:**

- Základní poznatky z fyziky
- Základní poznatky z chemie
- Základní poznatky z přírodopisu
- Základní poznatky ze zeměpisu

Pro výuku budou využívány kmenové třídy, počítačová učebna, prostory školy, konkrétní instituce, prostředí školní zahrady, školní kuchyňky, okolí školy. Učivo lze rozvíjet také během pobytu v přírodě, na hvězdárně, v muzeích, na výletech, v ZŠ Komenského 66.

Naším **cílem** je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- získal základních poznatky o minulosti a současnosti naší země
- poznával postupné změny způsobu života lidí
- byl seznámen s historickými a kulturními památkami v nejbližším okolí
- zvládal přiměřeně náročné situace běžného života
- pochopil základní práva a povinnosti občanů, rozpoznal protiprávní jednání a vědomí jeho důsledků
- měl úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- byl obeznámen s příčinami přírodních jevů, s vnímáním vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- získal návyky podílet se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získal praktické zkušenosti s přírodními i umělými látkami a materiály
- vytvořil si elementární povědomí o existenci různých zemí, o planetě zemi, o vesmíru.

Formy a metody práce:

Ve výuce budou realizovány zvláště metody přímého pozorování jevů, metody zprostředkovaného nazírání věcí a jevů a metody slovního sdělení, kde bude kladen důraz na rozhovor, besedy, vyprávění, práci s pracovními listy, obrazový materiál a jiný názorný materiál. K výuce budeme využívat informace z knih, které nám poskytuje školní knihovna a také informace z internetu.

Výuka bude respektovat žákovy individuální možnosti a schopnosti a bude se co nejvíce opírat o názor. Práce bude organizována individuálně i skupinově.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Věcné učení bude využíváno mezipředmětových vztahů zvláště s předměty Jazyková výchova, Prvouka, Tělesná výchova - výchova ke zdraví, Výtvarná výchova, Informatika, Smyslová výchova.

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacího předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči
- Rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků
- Rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých dat a schopnosti dané úkoly vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je v propojení s ostatními předměty
- Psychohygienu - snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
- Umět najít pomoc při potížích
- Vytvořit prostředí vzájemné důvěry

Enviromentální výchova:

- Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře
- Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda
- Vztah člověka k prostředí: naše obec

- Životní styl
- Zdraví a nemoc

Mediální výchova:

- Fungování a vliv médií ve společnosti v každodenním životě jednotlivce

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Věcném učení k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ vždy uplatňujeme k žákovi individuální přístup, zohledňujeme postižení žáků
➤ vyhledáváme a třídíme informace tak, aby byly pro žáky co nejlépe pochopitelné
➤ předkládáme žákům informace z více zdrojů
➤ žáky motivujeme jak pochvalou a povzbuzením, tak i odměnou či známkou
➤ zajišťujeme vhodné pracovní a učební podmínky a pomůcky
➤ vedeme žáky ke spolupráci s třídním i školním kolektivem
➤ formujeme pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

➤ vytvářením modelových situací učíme žáky orientaci v problémech denního života
➤ snažíme se upevňovat sebevědomí žáků
➤ četbou, sledováním filmů seznamujeme žáky s možnostmi řešení problémů
➤ vycházíme ze zkušeností a znalostí žáků
➤ žákům dáváme dostatek prostoru k vyjádření vlastních problémů, poznatků atd.
➤ vedeme žáky k vzájemné toleranci a soudržnosti

Kompetence občanské

➤ jednoznačně a srozumitelně stanovíme pravidla, kterými se žáci budou řídit ve škole i mimo školu
➤ seznamujeme žáky s hodnotami a tradicemi společnosti
➤ vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních lidí
➤ učíme žáky rozpoznávat projevy negativního chování mezi jednotlivci i skupinami a přiměřeným způsobem na ně reagovat
➤ průběžně učíme žáky zvládat běžné praktické činnosti, které vyžadují kontakt s lidmi
➤ učíme je využívat služeb – pošta, úřady

Kompetence pracovní

➤ průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
➤ vedeme žáky k jednoduché samostatné i týmové činnosti
➤ vedeme žáky k udržování pořádku a osobní čistoty

Kompetence sociální a personální

➤ učíme žáky při práci ve skupině zaujímat odlišné role
➤ dramatizací navozujeme situace každodenního života společnosti, rodiny
➤ zadáváme úkoly vycházející z praxe
➤ spolupracujeme ve skupině, týmu, kde si žáci uvědomují odpovědnost za své chování
➤ manipulujeme s pomůckami, pozorujeme okolí, získáváme informace na internetu

Kompetence komunikativní

➤ vytváříme kladné klima školy, které podporuje přátelské vztahy a komunikaci mezi žáky navzájem i žáky a učiteli.
➤ zadáváme praktické úkoly k procvičení a upevnění komunikačních schopností žáka
➤ umožňujeme žákovi prezentovat vlastní názory, postoje, pocity
➤ využíváme situací umožňujících komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i dospělých (v různých situacích)
➤ využíváme alternativních forem komunikace ke vzájemnému porozumění
➤ snažíme se o kultivaci mluvního projevu žáků, dbáme na správnou výslovnost a vyjadřování celou větou

Vzdělávací obsah předmětu Věcné učení /Člověk a společnost

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</p> <p>Mít základní poznatky z období počátku českého státu</p> <p>Vědět o význačných osobnostech našich dějin</p> <p>Mít představu o významných událostech v naší zemi</p> <p>Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>Respektovat pravidla společenského soužití</p> <p>Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p> <p>Znat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p> <p>Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<p style="text-align: center;">Historie našeho národa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Počátky života na zemi, pravěk, život člověka v pravěku • Nejvýznamnější historické události našeho národa • Počátky samostatného Československa, osobnost T.G.M. • Vznik České republiky • Sametová revoluce 1989 • Významné osobnosti naší historie i současnosti • Vstup do EU, vztah k tradičním evropským hodnotám • Naši sousedé v EU, život dětí v jiných zemích • Řízení státu <p style="text-align: center;">Člověk ve společnosti</p> • Vznik rodiny, svatební obřad, manželství • Struktura rodiny i širší rodiny • Funkce rodiny, vztahová síť, povinnosti a práva členů rodiny • Pravidla společenského chování, navazování a vedení komunikace • Výchova k hodnotám (přátelství, zdraví...), překonávání předsudků • Výchova k toleranci (staří lidé, nemocní, jiné národnosti), odlišnost, rovnost • Protiprávní jednání a jeho postihy 	<p style="text-align: center;">Mediální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fungování a vliv médií ve společnosti v každodenním životě jednotlivce <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči - Rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků - Rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých dat a schopnosti dané úkoly vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je v propojení s ostatními předměty - Psychohygienu - snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Umět najít pomoc při potížích - Vytvořit prostředí vzájemné důvěry

Vzdělávací obsah předmětu Věcné učení /Člověk a společnost

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele</p> <p>Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů</p> <p>Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání</p> <p>Být seznámen s právy občanů v ČR v rámci EU</p>	<p style="text-align: center;">Poznatky o společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČR a státní symboly (vlajka, hymna, znak) • Prezident a státní orgány (vláda, senát) • Práva a povinnosti občanů • Protiprávní jednání a jeho důsledky • Protiprávní jednání mladistvých • ČR v EU, nová práva a povinnosti občanů 	<p>Mediální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fungování a vliv médií ve společnosti v každodenním životě jednotlivce
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu</p> <p>Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <p>Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany</p> <p>Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací</p> <p>Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</p>	<p style="text-align: center;">Péče o občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam vzdělání, vzdělávání, celoživotní vzdělávání, životní perspektivy • Důležitost informací, samostatnost při vyhledávání, odkazy na pomoc při získávání informací • Význam předprofesní přípravy, kvalifikace, rekvalifikace • Peníze a jejich funkce, hospodaření s penězi • Sociální a zdravotní péče, jednání na úřadech • Význam pomáhajících profesí, jejich funkce, služby • Možnosti využívání volného času, nabídky aktivit • Rizika nevhodného využívání volného času, orientace v nabízené pomoci • Nebezpečí drog 	<p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: naše obec, - Životní styl - Zdraví a nemoc <p>Mediální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fungování a vliv médií ve společnosti v každodenním životě jednotlivce

Vzdělávací obsah předmětu Věcné učení /Člověk a příroda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu Rozeznat zdroje tepla Rozpoznat jednotlivá skupenství</p> <p>Rozeznat zdroje zvuku Vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</p> <p>Být informován o zdrojích elektrického proudu</p> <p>Rozpoznat zdroje světla Znat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji</p> <p>Být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky- střídání dne a noci, ročních období</p>	<p style="text-align: center;">Základní poznatky z fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní fyzikální vlastnosti látek se zaměřením na smyslové poznávání těchto vlastností, praktickou zkušenost, pokusy • Praktické poznávání zdrojů tepla- vnímání teplo-zima • Pohyby těles, pohyb a klid těles- pokusy, pozorování • Přeměny skupenství, tání, tuhnutí, teplota varu kapaliny- pokusy • Zdroje zvuku, ozvěna, hudební nástroje, škodlivost nadměrného hluku se zaměřením na smyslové poznávání těchto zdrojů, praktickou zkušenost, pokusy <ul style="list-style-type: none"> • Elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji • Zdroje elektrického proudu- elektronická laboratoř- pokusy, smyslové vnímání ukázka sestavování jednoduchých elektrických obvodů, práce s elektrostavebnicí <ul style="list-style-type: none"> • Zdroje světla, využití zrcadel, praktické využití optických přístrojů- pokusy, smyslové vnímání <ul style="list-style-type: none"> • Pohyby planety Země a jeho důsledky- střídání dne a noci, ročních období- návštěva planetária 	<p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: naše obec <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči - Rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků

Vzdělávací obsah předmětu Věcné učení /Člověk a příroda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Rozlišit základní vlastnosti látek- rozpustné, nerozpustné</p> <p>Rozlišovat druhy vody- pitná, užitková, odpadní Vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí- továrny, auta</p> <p>Vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin</p> <p>Poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat</p> <p>Získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách</p>	<p style="text-align: center;">Základní poznatky z chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti látek, rozpustnost- pokusy • Nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií, praktické zkušenosti v kuchyňce, při úklidu, v rámci PV, označování a symboly nebezpečných látek • Zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě, kuchyni, koupelně, bezpečné užívání čisticích prostředků • Mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy- videoprojekce • Třídění odpadů-kostičky, praktické třídění ve škole, odvoz tříděného odpadu do sběrných míst • Voda, voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody, pokusy- např. vlastnosti vody, co plave, co se potápí, vsakování vody do terénu, pozorování pod mikroskopem • Vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu, čistota ovzduší, smog-hry s proudem vzduchu- s padákem, hry s nafukovacím balonem, výroba větrníků, hry s bublifuky • Hořlaviny, zásady zacházení, pokusy s petrolejkou, lihovým kahanem apod. - vůně hořlavin, požár • První pomoc při popálení nebo poleptání- praktická cvičení, nácvik ošetření • Léčiva a návykové látky - bezpečnost 	<p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči - Rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků

Vzdělávací obsah předmětu Věcné učení /Člověk a příroda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období</p> <p>Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku</p> <p>Poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby Vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování Znát vybrané zástupce rostlin a živočichů Znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub</p> <p>Znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích</p> <p>Vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</p> <p>Dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody</p> <p>Vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince</p>	<p style="text-align: center;">Základní poznatky z přírodopisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalendář přírody - dění v přírodě během ročních období, změny počasí, Práce na zahradě, poli, volná příroda a les během roku - pozorování • Rozlišení živá a neživá příroda • Rozlišení rostlina, živočich, zařazení člověka - základní podmínky života • Pokusy s omezením základních životních podmínek u rostlin • Koutek živé přírody - rostliny klíčení a růst rostlin - pozorování • Rostliny - stavba, tvar, funkce rostlin, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - pozorování • Využití jednotlivých částí rostlin jako zdroje potravy - vaření • Význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub - vycházky, pobyt v přírodě, pozorování • Rozlišení základních nejběžnějších druhů rostlin - stromy, keře, byliny, houby v reálu i na obrázku • Houby jedlé – jedovaté - důraz na bezpečnost • Živočichové - významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země) • Hospodářsky významné druhy zvířat - domácí zvířata • Člověk - poznávání sama sebe jako lidského druhu • Základní podmínky života člověka - vzduch, voda, potrava • Základní životní funkce - dýchání, srdeční činnost - relaxace, smyslové prožívání • Zажívání, vyměšování • Škodlivost kouření, alkoholických nápojů a drog • Lidská sexualita, varování před zneužitím • Vznik nového života, ochrana před nechtěným rodičovstvím • Ochrana přírody a životního prostředí - zásady ochrany přírody při praktickém poznávání přírody 	<p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: naše obec - Životní styl - Zdraví a nemoc <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči - Rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků - Rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých dat a schopnosti dané úkoly vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je v propojení s ostatními předměty - Psychohygienu - snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Umět najít pomoc při potížích - Vytvořit prostředí vzájemné důvěry

Vzdělávací obsah předmětu Věcné učení /Člověk a příroda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny</p> <p>Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice</p> <p>Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy</p> <p>Orientovat se na mapě města podle významných bodů</p> <p>Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí</p> <p>Vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu</p> <p>Uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p> <p>Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života</p>	<p style="text-align: center;">Základní poznatky ze zeměpisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapa, atlas, globus, orientace v prostoru, PC programy, využití www.mapy.cz, • Poznat vodstvo, horniny, nížiny – rozlišovat podle barev • Orientace na mapě, hranice, názvy sousedních států • Nový Jičín- www.mapy.cz, Gogole earth, plán města, obce - kde bydlíš • Hranice republiky, hlavní město - www.mapy.cz, fotografie • Česká republika, zeměpisná poloha, členitost- www.mapy.cz, google earth • Plán třídy, školy- foto snímek- mapa okolí školy • Místní krajina a znázornění na mapě • Světadíly, moře, oceány- google earth, videoprojekce • Cesta autem v okolí školy s využitím GPS • Druhy a způsoby dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí • Lidé na Zemi s důrazem na odlišnost - filmy, hudba z jiných světadílů, kulturní odlišnosti • Přírodní zajímavosti regionu • Zásady ochrany přírody a životního prostředí – výlety, pobyt v přírodě • Poučení o bezpečném pohybu ve volné přírodě a jeho praktický nácvik • Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelní pohromy • Chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom 	<p>Mediální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fungování a vliv médií ve společnosti v každodenním životě jednotlivce <p>Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: naše obec - Životní styl

6.2.7. Vyučovací předmět – Výtvarná výchova

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku. Na prvním i na druhém stupni po jedné hodině týdně.

Výtvarná výchova rozvíjí tvořivé schopnosti žáka, smyslové vnímání, estetické cítění, schopnost prezentovat emoce, představy, zkušenosti, myšlenky, vytváří základy výtvarných dovedností a vědomostí. Pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Má význam rehabilitační a relaxační, pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy.

Cílem předmětu Výtvarná výchova je osvojit si estetické vnímání světa kolem nás prostřednictvím různých výtvarných činností. Rozvíjíme základní výtvarné dovednosti a vědomosti dle individuálních možností žáků. V neposlední řadě výtvarnou výchovou přispíváme k psychomotorickému rozvoji, rozvoji osobnosti žáků, jejich fantazie i trpělivosti.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly rozvoj smyslové percepce (zrakové, prostorové) cvičení pozornosti, paměti, také komunikačních dovedností smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- metoda cvičení smyslové percepce (zrakové, hmatové, sluchové, prostorové)
- výuka ve třídě, ve výtvarné pracovně, v lavici, na koberci, na školním hřišti
- rytmický výcvik, cvičení pozornosti a paměti
- relaxační cvičení, cvičení kompenzační
- metoda Bazální stimulace
- projektové vyučování
- manipulační činnosti s drobným materiálem
- konstruktivní hry se stavebnicí, montáž – demontáž
- práce na počítači, manipulace s myší a klávesnicí
- vycházka do okolí školy, do přírody
- motivační metody
- výtvarné činnosti různých technik
- napodobování cviků, uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení
- cvičení motoriky, pohybové koordinace, psychomotorická cvičení
- cvičení vizuomotorické koordinace
- spontánní či tematická kresba a malba
- metoda napodobování, opakování
- hry a činnosti prostorové a směrové orientace

Mezipředmětové vztahy

Výtvarná výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty Psaní, Řečovou výchovou, Pracovní výchovou, Informatikou a okrajově se dotýká Prvouky a Věcného učení.

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacího předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, zapamatování
- Utváření a rozvoj základních schopností pro vzájemnou spolupráci žáků
- Uvědomování si důležitosti vzájemné spolupráce a pomoci
- Dovednosti pro pozitivní naladění mysli
- Rozvoj sebedůvěry

Enviromentální výchova

- Uvědomování si rozvoje lidské civilizace i životního stylu
- Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne
- Rozvoj porozumění vztahů mezi člověkem a prostředím
- Rozvoj vnímání estetických kvalit prostředí

Mediální výchova

- Vnímání mluveného a tištěného projevu
- Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
- Přispívá k rozvoji schopností při práci v týmu

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Výtvarné výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ motivujeme žáka k učebnímu procesu a posilujeme vztah k aktivní práci
➤ při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
➤ užíváme konvenční i nekonvenční výtvarné techniky, střídáme různé výtvarné materiály a pomůcky
➤ zvyšujeme koncentraci pozornosti
➤ často hodnotíme a chválíme
➤ hravou formou učíme žáka nové výtvarné techniky

Kompetence k řešení problémů

➤ zajišťujeme žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu
➤ vhodnou motivací se snažíme všechny žáky zapojit do práce ve skupině
➤ umožňujeme žákovi prostor ke sdělení vlastních prožitků a problémů
➤ povzbuzováním a kladným hodnocením upevňujeme sebevědomí žáků

Kompetence pracovní

➤ procvičujeme sebeobsluhu, návyky a postupy při výtvarných činnostech
➤ podporujeme dovednosti při manipulaci s výtvarnými potřebami
➤ podáváme instrukce názorně podpořené pro porozumění a pochopení
➤ seznamujeme žáky s různými výtvarnými pomůckami a s jejich funkcí
➤ pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce formujeme výstavkami a výzdobou školy

Kompetence občanské

➤ posilujeme zdravé sebevědomí žáka a motivujeme ho k zapojení do školních akcí
➤ prostřednictvím umění a estetického cítění seznamujeme žáky s hodnotami a tradicemi

Kompetence sociální a personální

➤ umožňujeme žákům pracovat ve skupině a podporujeme spolupráci
➤ posilujeme sebeúctu žáků (př. prezentací jejich vlastních prací)
➤ prostřednictvím umění seznamujeme žáky s kulturními tradicemi

Kompetence komunikativní

➤ umožňujeme žákovi výtvarnými činnostmi vyjádřit pocity, nálady, prožitky
➤ vhodnými podněty rozvíjíme slovní zásobu
➤ úkoly zadáváme srozumitelně
➤ podporujeme komunikaci se spolužáky a učiteli

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl: Zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu</p> <p>Rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních</p> <p>Uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na uvolňování rukou • Rozvoj grafomotoriky • Správné držení kresebného a malířského nástroje a jejich názvy • Rozpoznávání barev • Rozpoznávání tvarů <p style="text-align: center;">Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kresba klasická (tužky, pastelky, křídly, fixy, foukací fixy, pastely) • Kresba netradiční (dřívka, větvičky, špejle, kartáček, provázek...) • Kresba na základě daného vjemu, fantazijní kresba <p style="text-align: center;">Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malba klasická (akvarel, tempera) • Malba netradiční (prstové barvy, tělové barvy, škrobové barvy, latexové barvy) • Hra s barvou – zapouštění, ladění barev, míchání barev • Zrcadlové otisky (tiskátka, zeleninová tiskátka) • Rozfoukávání barevné skvrny • Fantazijní malba – podpořená hudbou <p style="text-align: center;">Netradiční výtvarné techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytrhávání papíru • Koláže • Jednoduché papírové skládanky • Modelování z klasických materiálů (písek, modelína, hlína, sádra) • Modelování z neklasických materiálů (těsto...) • Odkrývací techniky • Kreslení do sněhu • Otiskování chodidel a dlaní na papír, do písku, sněhu • Kresba křídou na chodník 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, zapamatování - Utváření a rozvoj základních schopností pro vzájemnou spolupráci žáků <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností při práci v týmu <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj vnímání estetických kvalit prostředí

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p> <p>Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě</p> <p>Při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj grafomotoriky • Poznávání barev a barevných odstínů • Poznávání tvarů a linií • Pojmenování výtvarných pomůcek, materiálů a nástrojů • Malování a vybarvování na počítači <p style="text-align: center;">Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kresba vycházející z kruhu, čtverce • Kresba postavy • Kresba klasická (uhel, rudka, pastely, tuše, inkoust) • Kresba netradiční (hřebínek, kulička, nit, provázek, houbička, smotek papíru, smrkový papír) • Omalovánky • Rozvoj vlastní fantazijní kresby <p style="text-align: center;">Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malba klasická (akvarel, tempera, kvaš - krycí barva s bělobou, mozaika, stříkání barvou, rozpouštění barev) • Malba netradiční (latexové barvy, barvy na sklo a keramiku, textilní barvy) • Fantazijní malba – podpořená hudbou 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, zapamatování - Utváření a rozvoj základních schopností pro vzájemnou spolupráci žáků - Uvědomování si důležitosti vzájemné spolupráce a pomoci - Rozvoj sebedůvěry <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Rozvoj schopností při práci v týmu

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p>Vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</p>	<p style="text-align: center;">Netradiční výtvarné techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelování (papír, hlína, písek, polystyren, modurit, modelína, ...) • Papírová mozaika • Prostorové objekty • Potisk na textil • Batika • Výroba hraček, loutek • Sádroyt • Otisky předmětů • Otisky přírodnin • Kresba křídou na chodník • Výtvarné vyjádření – záznam rytmu pohybu • Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledku své práce • Ilustrace k vyprávění • Návštěva výstav, galerií, muzeí, okrasných zahrad • Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě, ve škole, na veřejnosti, prezentace školy 	<p style="text-align: center;">Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomování si rozvoje lidské civilizace i životního stylu - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne - Rozvoj porozumění vztahů mezi člověkem a prostředím - Rozvoj vnímání estetických kvalit prostředí

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</p> <p>Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</p> <p>Při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</p> <p>Hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</p>	<p style="text-align: center;">Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kresba klasická (uhel, tuš, rudka) • Zobrazení prostoru, objemu (zvíře, postava, hlava spolužáka, krajina, strom, zátiší) • Kresba netradiční (vypichování, kresba prstem...) • Obkreslování lidské postavy, předmětů <p style="text-align: center;">Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roztírání barvy • Otisky barvy • Zapouštění barev • Experimentování s barvami • Dekorativní a prostorové práce • Malba na dané téma (temperové, anilinové, tělové barvy, barvy na sklo, textilní barvy) <p style="text-align: center;">Netradiční výtvarné techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelování z klasických i netradičních materiálů (džbánků, figurka, plastika...) • Skládání prostorových modelů z lepenky (papírové město, perníková chaloupka, hrad...) • Prostorové modely z papírových roliček • Prostorové modely z pet lahví • Kašírování • Složitější papírové skládky • Vystřihovánky a lepení mozaiky z časopisů • Savování a batika • Decoupage – ubrousková technika 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření a rozvoj základních schopností pro vzájemnou spolupráci žáků - Uvědomování si důležitosti vzájemné spolupráce a pomoci - Rozvoj sebedůvěry - Dovednosti pro pozitivní naladění mysli <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a tištěného projevu - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Rozvoj schopností při práci v týmu

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
	Grafika	Enviromentální výchova
	<ul style="list-style-type: none"> • Otisky předmětů • Frotáž • Práce se šablonami • Rezerváže zmizíkem • Rytiny • Grafické výtvarné práce na pc, počítačová grafika • Vytváření masek a oděvů z přírodnin • Výtvarné osvojení skutečnosti • Životní prostředí a výtvarné umění • Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním • Návštěva výstav, galerií, muzeí, okrasných zahrad • Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě, ve škol na veřejnosti, prezentace školy 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvědomování si rozvoje lidské civilizace i životního stylu - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne - Rozvoj porozumění vztahů mezi člověkem a prostředím - Rozvoj vnímání estetických kvalit prostředí

6.2.8. Vyučovací předmět - Hudební výchova

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku. Na prvním stupni po dvou hodinách týdně, na druhém stupni po jedné hodině týdně.

Hudební výchova rozvíjí hudebnost žáků a jejich pohybovou kulturu. Plní i funkce psychoterapeutické – pomáhá žákům odreagovat se, vede k uvolnění napětí a lepší koncentraci pozornosti. Je výrazným činitelem pozitivního řečového rozvoje. Je také jedním z neúčinnějších prostředků rozvoje emocionality a kultivace osobnosti. Poskytuje žákům příležitost k seberealizaci a uvolnění napětí. HV rozvíjí intonační, rytmické, pohybové dovednosti, ale i pozornost, paměť a smyslové vnímání.

Cílem vyučování HV je rozvíjení estetického citění a hudebnosti žáka, včetně formování kladného vztahu žáka k hudbě. Hudební výchova přispívá svými činnostmi ke kultivaci osobnosti, motivaci, rehabilitaci a relaxaci žáků. Umožňuje emocionální prožívání hudby, hudební činnosti rozvíjejí sluch a motoriku žáků, a tím podporují rozvoj komunikačních dovedností. Dále se podílejí na regulaci emocí a napětí, přispívají k celkové relaxaci, koncentraci pozornosti a zlepšení poznávacích procesů žáka.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 okruhů:

1. Vokální (pěvecké) a instrumentální činnosti
2. Poslechové činnosti
3. Hudebně pohybové činnosti

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností, smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Využíváme širokou škálu hudebních a doprovodných nástrojů, magnetofony, CD přehrávače, nahrávky, ozvučovací techniku, výukové programy a internet. Výuka probíhá většinou ve skupině.

- činnosti rytmické
- činnosti melodické, intonační výcvik
- činnosti pěvecké - zpěv individuální, skupinový s doprovodem hudebního nástroje
- činnosti instrumentální, hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje
- činnosti poslechové - poslech a rozlišení hudebních a nehudebních zvuků, hudebních nástrojů
- činnosti hudebně pohybové, pohybový doprovod a ztvárnění písni

Obsah:

- cvičení smyslové percepce (sluchové, prostorové)
- cvičení pozornosti, sluchové paměti
- relaxační cvičení při poslechu hudby
- napodobování, opakování, ozvěny, na otázku – odpověď
- hudební hry
- vlastní pěvecké a hudebně pohybová vystoupení před veřejností

- artikulační, fonační, dýchací cvičení
- taneční kroky a nácvik jednoduchého tanečku
- vnímání vibrací hudebních nástrojů u žáků se sluchovou vadou

Mezipředmětové vztahy

Hudební výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty Čtení, Řečovou výchovou a Tělesnou výchovou – rytmus, rytmizace, hudba spojená s pohybem či slovem apod. Dále prolíná Výtvarnou výchovu – arteterapeutické prvky, poslech hudby při práci atd., Počítače – písničky z internetu, CD-R, vyhledávání hudebních skupin a stylů, videoklipy. Okrajově se dotýká Prvouky a Věcného učení.

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacího předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

- Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- Cvičení dovedností zapamatování
- Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
- Komunikace v různých situacích, řeč těla, řeč zvuků a slov
- Chování podporující dobré vztahy, spolupráci, pomoc
- Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci

Mediální výchova

- Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
- Využívá médií jako zdroje informací
- Přispívá k rozvoji schopností při práci v týmu

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Hudební výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ motivujeme žáka k učebnímu procesu a posilujeme vztah k aktivní práci
➤ při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
➤ navozujeme dostatečně motivující a vhodné prostředí
➤ při výuce využíváme různých her a soutěží souvisejících s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

➤ zajišťujeme žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu
➤ vhodnou motivací se snažíme všechny žáky zapojit do práce ve skupině
➤ nabízíme žákovi pomoc a učíme žáka spolupracovat při překonávání překážek
➤ posilujeme sociální dovednosti žáků
➤ povzbuzováním a kladným hodnocením upevňujeme sebevědomí žáků

Kompetence pracovní

➤ nabízíme dostatek činnostních hudebních aktivit pro osvojení základních postupů a dovedností v rámci Hv
➤ podáváme instrukce názorně podpořené pro porozumění a pochopení
➤ seznamujeme žáky s různými nástroji, s jejich funkcí a odborným názvoslovím
➤ pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce formujeme přímou účastí na různých besídkách a vystoupeních

Kompetence občanské

➤ posilujeme zdravé sebevědomí žáka a motivujeme ho k zapojení do školních akcí
➤ seznamujeme žáky s hodnotami a kulturními tradicemi společnosti

Kompetence sociální a personální

➤ nabízíme možnost zapojování se do kolektivu prostřednictvím her, tanečků, skupinového zpěvu a hraní na doprovodné nástroje
➤ fixujeme u žáků základy společenského chování v reálných situacích
➤ vedeme žáky k ohleduplnosti při hudebních i tanečních projevech
➤ umožňujeme žákům prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit

Kompetence komunikativní

➤ umožňujeme žákovi hudebními činnostmi vyjádřit pocity, nálady, prožitky
➤ používáme různé strategie (hru, komunikaci přes hudební nástroje, dramatizace.), které vedou k rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními lidmi
➤ vhodnými podněty rozvíjíme slovní zásobu
➤ dáváme příležitost účastnit se školních akcí a vystoupení žáků před veřejností

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</p> <p>Užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem</p> <p>Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky</p> <p>Soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby</p> <p>Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat</p> <p>Reagovat pohybem na hudbu</p>	<p style="text-align: center;">Vokální a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj sluchové, zrakové a motorické orientace • Nácvik rytmizace různými formami • Zpěv jednoduché melodie • Zpěv lidových písní, podpořeno i vizuálně <ul style="list-style-type: none"> • Rytmus a pohyb • Hra na tělo • Nástroje Orffova instrumentáře <ul style="list-style-type: none"> • Hra na dětské rytmické i melodické nástroje • Melodická a rytmická ozvěna, otázka a odpověď • Rytmizace básniček a říkadél <p style="text-align: center;">Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení pro rozvoj sluchové orientace • Rozeznávání hlasů, hudebních nástrojů, zvuků z okolí sluchem se zrakovou kontrolou i bez • Návštěva koncertu, divadelního představení pro děti <ul style="list-style-type: none"> • Správné dýchání, řečová cvičení <p style="text-align: center;">Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rytmizace a melodizace říkadél, písní • Pohyb podle jednoduchého hudebního doprovodu (chůze, běh, poskoky) • Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami • Jednoduché taneční kroky a pohybové hry • Pohybový projev podle hudby – improvizace • Nácvik relaxace • Prvky muzikoterapie 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</p> <p>Rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší</p> <p>Správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmicizaci říkadel</p> <p>Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb</p> <p>Poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách</p> <p>Propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnou jednoduché taneční hry</p>	<p style="text-align: center;">Vokální a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý doprovod písně na Orffovy hudební nástroje • Zpěv písní lidových a umělých • Délka tónu • Dynamika: silně -slabě • Melodie: stoupání – klesání • Rytmizace melodie • Správné dýchání, zřetelná výslovnost, řečová cvičení • Obrázkové písničky <p style="text-align: center;">Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování zvuků hudebních nástrojů (klavír, flétna, housle, kytara) • Rozpoznávání tempa a rytmu • Výška tónu: vysoko – středně – hluboko • Poslech dětských skladeb • Poslech hudby z CD, DVD, rádia • Zvuky hudebních nástrojů • Návštěva koncertu či divadelního představení pro děti <p style="text-align: center;">Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový projev podle hudby • Rytmické taneční prvky • Pohybové hry s říkadly a popěvkou • Pohyb podle jednoduchého hudebního doprovodu (chůze, pohyb, poskoky) • Pohybové ztvárnění říkadel a písní • Tělesná cvičení s hudebním doprovodem • Relaxační techniky • Prvky muzikoterapie 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Chování podporující dobré vztahy, spolupráce, pomoc - Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci <p style="text-align: center;">Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</p> <p>Interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</p> <p>Doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</p> <p>Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</p> <p>Zvládnout základní kroky jednoduchého tance</p>	<p style="text-align: center;">Vokální činnosti a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Různé formy hudebních doprovodů – nástroje, tělo, předměty • Porozumění hudebním pojmům- píseň, melodie, rytmus, nota • Interpretace zpěvu – sólový zpěv, účast v soutěžích • Rytmická cvičení a rytmizace říkadel • Upevňování správných pěveckých návyků; zřetelná výslovnost, správné dýchání • Lidové i umělé písně • Rytmická cvičení a rytmizace říkadel • Nápodoba melodie - zvuku <p style="text-align: center;">Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návštěva hudebního, divadelního představení • Rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů • Poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů • Známe hudební skladatele • Druhy hudebních žánrů a skladeb (dětská hudba, populární hudba, vážná hudba, chrámová hudba, koledy, lidové písně, tramské – country písně, apod.) <p style="text-align: center;">Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taneční kroky jednoduchých tanců • Vyjádření pocitů a aktivní zapojení při muzikoterapii • Hudebně pohybové hry • Relaxační techniky • Improvizovaný pohyb podle hudby 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Chování podporující dobré vztahy, spolupráce, pomoc - Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací - Přispívá k rozvoji schopností při práci v týmu

6.2.9. Vyučovací předmět – Pracovní výchova

Předmět **Pracovní výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku. V 1. - 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. - 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. – 9. ročníku 5 hodin týdně a v 10. ročníku po 7 hodinách týdně.

Pracovní výchova má významné místo ve výchově a vzdělávání žáků s mentálním postižením. Předmět Pracovní výchova cíleně rozvíjí komunikační, motorické a tvořivé schopnosti žáka. Vede žáka k získání základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Tím umožňuje žákům co nejlepší zapojení do každodenního života.

Předmět pracovní výchova dále rozvíjí smyslové a citové vnímání, vyjadřovací schopnosti, zaměřuje se ke zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou, vede k překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů, rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, získávání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků, osvojuje dovednosti k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím, vede k práci v kolektivu a k odpovědnosti za své i společné výsledky práce, rozvíjí schopnost porozumět zadaným jednoduchým pracovním postupům, dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, vede k poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času.

Naším **cílem** je, aby žáci dle svých individuálních možností a schopností:

- Zvládli základní sebeobslužné činnosti a hygienické návyky
- Rozvinuli motoriku a zdokonalili manuální zručnost
- Prakticky využívali získané dovednosti
- Naučili se dokončovat pracovní úkoly
- Dokázali nést zodpovědnost za svou práci
- Byli schopni porozumět jednoduchým pracovním postupům
- Při práci vždy dodržovali bezpečnostní a hygienická pravidla

Obsah vzdělávací oblasti je rozčleněn na tematické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály (jsou zařazeny pouze na 2. stupni)

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly také rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- metoda cvičení smyslové percepce (zrakové, hmatové, prostorové)
- činnosti zrakové, hmatové, čichové
- výuka v lavici, na koberci ve výtvarné pracovně, na zahradě, na Ranči
- jednoduché pracovní činnosti, vaření, stolování

- výuka ve školní kuchyni
- projektové vyučování
- manipulační činnosti s drobným materiálem
- konstruktivní hry se stavebnicí, montáž – demontáž
- práce na počítači, manipulace s myší a klávesnicí
- vycházka do okolí školy, do přírody
- cvičení vizuomotorické koordinace – cvičení s drobným náčiním
- metoda napodobování, opakování
- didaktické hry, pexeso, puzzle, obrázkové skládky
- hry a činnosti prostorové a směrové orientace

Mezipředmětové vztahy

Pracovní výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty: Prvouka, Věcné učení, Jazyková výchova, Informatika, Smyslová výchova, Tělesná výchova, Výchova výtvarná.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Pracovní výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro spolupráci, řešení konfliktů
- Rozvíjení dovedností pro řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

Enviromentální výchova

- Poznávání významu různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí
- Vést k ochraně přírody, životního prostředí,
- Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady
- Vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a ke zvířatům

Mediální výchova

- Rozvíjení komunikačních schopností
- Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci
- Učit ke kvalitnímu naplnění volného času

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Pracovní výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ zajišťujeme vhodné učební pomůcky a názorný materiál pro výuku
➤ vytváříme a předkládáme jednoduché a srozumitelné pracovní návody
➤ připravujeme vhodné pracovní prostředky pro danou pracovní činnost
➤ povzbuzujeme a klademe důraz na pozitivní motivaci

➤ vytváříme situace, při kterých žák pocítí radost z úspěchu (zveřejnění pracovních výsledků spolužákům, rodičům, veřejnosti)
➤ při práci prověřujeme používání termínů, znaků a symbolů v každodenních situacích (VOKS)

Kompetence k řešení problémů

➤ zadáváme úkoly přiměřené jejich věku a schopnostem
➤ opakováním a praktickým nácvikem fixujeme správné reakce na dané situace
➤ vedeme žáky k samostatnosti při řešení problémů
➤ pěstujeme v žácích vytrvalost a trpělivost formou povzbuzení a motivace
➤ vedeme žáky k tomu, aby věděli jakým způsobem, a koho mohou požádat o pomoc

Kompetence pracovní

➤ neustálým opakováním posilujeme a automatizujeme správné hygienické návyky a sebeobsluhu
➤ vedeme žáky k udržování pořádku na svém pracovním místě
➤ zajišťujeme dostatek pracovních činností, při kterých si žáci mohou osvojit a procvičit základní pracovní dovednosti, postupy a návyky
➤ dbáme na správné pochopení zadaného úkolu (využíváme názorné předvedení)
➤ formou povzbuzení a motivace vedeme žáky ke splnění úkolu, tak aby mu přinášel radost a uspokojení
➤ zadáváme žákům společné pracovní úkoly, podporujeme spolupráci a ohleduplnost k druhým
➤ budujeme pozitivní vztah žáků k výsledkům vlastní práce i práce druhých (svou prací a výrobky se žáci podílí na výzdobě a úpravě školy)
➤ vedeme žáky ke správnému zhodnocení a pochopení dosažených pracovních výsledků
➤ používáme vhodnou motivaci, odměnu – individuální pro každého žáka
➤ seznamujeme žáky s pomůckami, nástroji a nářadím – s jejich správným a bezpečným používáním
➤ při pracovních činnostech vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti – častým opakováním a vlastním příkladem

Kompetence občanské

➤ neustálým opakováním v modelových situacích automatizujeme správné návyky a dovednosti
➤ učíme žáky zvládat běžné praktické a pracovní činnosti
➤ netolerujeme hrubé, agresivní, vulgární a nekamarádské projevy chování žáků
➤ během práce vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví ostatní lidí
➤ vedeme žáky ke správnému chování v krizových situacích
➤ učíme je respektovat pokyny dospělých osob

Kompetence sociální a personální

➤ umožňujeme žákům seznámení s pracovním prostředím, ve kterém vykonávají pracovní činnosti (třída, dílna, ranč)
➤ vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
➤ podporujeme zapojování do sociálních aktivit
➤ stanovíme jednoznačná a srozumitelná pravidla chování, kterými se budou žáci při pracovních činnostech řídit
➤ vedeme žáky k rozpoznání vhodného a rizikového chování formou vysvětlování

Kompetence komunikativní

➤ zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny
➤ pro lepší porozumění uplatňujeme vhodnou formu komunikace (verbální, neverbální)
➤ předkládáme jednoduché pracovní návody, demonstrační obrázky
➤ uplatňujeme alternativní formy neverbální komunikace (např. VOKS) – pro snazší pochopení
➤ rozvíjíme vyjadřovací schopnosti vhodnými návodnými otázkami
➤ během činností v pracovní výchově učíme žáka komunikovat v různých situacích a typech prostředí
➤ zadáváme společnou práci a tím podněcujeme žáky ke komunikaci, spolupráci i vzájemné pomoci

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti</p> <p>Zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání</p> <p>Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí</p>	<p style="text-align: center;">Sebeobsluha</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní hygiena - mytí rukou, obličeje, používání kapesníku, hřebenu, čištění zubů, používání WC • Otevírání a zavírání dveří, rozsvěcování a zhasínání světla • Svlékání a oblékání prádla a oděvů, rozepínání a zapínání knoflíků • Skládání oděvu na určené místo, věšení na ramínko • Čištění a ukládání oděvů a obuvi • Ukládání pomůcek ve třídě i do aktovky • Péče o osobní věci a školní pomůcky 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro spolupráci, řešení konfliktů <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení komunikačních schopností
2. období 4. – 6. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</p> <p>Zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi</p> <p>Dodržovat zásady účelného oblékání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňování hygienických návyků – správné používání WC, sprchování • Péče o svůj zevnějšek a své osobní věci. • Estetické požadavky na zevnějšek člověka • Udržování estetického prostředí ve třídě, v okolním prostředí, doma. • Ukládání a čištění oděvu a obuvi, svlékání a oblékání, zapínání zipů a knoflíků • Účelné a estetické oblékání 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení dovedností pro řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení komunikačních schopností - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru a barev</p> <p>Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</p> <p>Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>Pracovat podle slovního návodu</p>	<p style="text-align: center;">Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, kamínky, korálky, hračky apod.) podle velikosti, barvy, tvaru, • Ukládání roztříděného materiálu do různých nádob. • Manipulace s drobným materiálem (přesypání, překládání). • Navíjení vlny, provázku na cívku • Sbíráni a rozlišování listů, nalepování listů • Navlékání korálek • Trhání papírů na drobné kousky, proužky papíru, stříhání provázků a dalších materiálů • Mačkání papíru do kuličky, překládání, lepení • Modelování z moduritu, plastelíny, písku • Úklidové práce na ranči Hermelín – zametání stájí, práce s vidlemi a lopatou, čištění koní. 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání významu různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci
2. období 4. – 6. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů.</p> <p>Využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic.</p> <p>Volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché pracovní návody a postupy (proplétání, navlékání, propichování) • Vystřihování papíru podle předkreslené linie • Práce s papírem, vlnou, látkou (motání, překládání, ohýbání, stříhání); modelování (vykrajování z plastelíny, moduritu, těsta) • Práce se dřevem – opracování brusným papírem, pilníkem • Zatloukání a vytahování hřebíků • Lidové zvyky a tradice; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů • Péče o pořádek na svém pracovním místě; o pracovní nástroje a pomůcky • Úklidové práce na ranči Hermelín – zametání stájí, práce s vidlemi a lopatou, čištění koní. • Základní hygienické zásady a bezpečnost práce. 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a ke zvířatům <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p style="text-align: center;">Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s různými druhy stavebnic – stavba z kostek; skládání, rozkládání a šroubování • Sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívěk 	
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>Pracovat podle slovního návodu, předlohy</p> <p>Spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty</p> <p>Udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavování jednoduchých modelů; plošné i prostorové stavebnice – šroubování, spojování prvků stavebnic • Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy – různé druhy stavebnic (mozaiky, hříbky, plastové a dřevěné stavebnice) • Montáž a demontáž různých jednoduchých předmětů • Péče o pořádek na svém pracovním místě, úklid svého pracovního místa • Zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>Pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě.</p> <p>Používat lehké zahradní náčiní.</p>	<p style="text-align: center;">Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalévání pokojových rostlin a rostlin na pozemku • Klíčení rostlin v koutku živé přírody • Pozorování podmínek pro život rostlin -voda, světlo, teplo, půda, vzduch • Práce se zahradnickým náčiním (hrábě, motyčka), • Hrabání listí • Sbíráání šišek, plodů kaštanů, dubu, buku apod. 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vést k ochraně přírody, životního prostředí,
2. období 4. – 6. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin.</p> <p>Ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny.</p> <p>Volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.</p> <p>Vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách.</p> <p>Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování a ošetřování nenáročných pokojových rostlin – zalévání, vymývání misek, kypření půdy, omývání listů, hnojení • Příprava půdy pro setí, rytí, hrabání. • Setí semen do řádků, pozorování klíčení, pletí záhonů • Používání vhodných pomůcek, náčiní a nástrojů při pěstitelských činnostech. • Pěstování rostlin na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, koření, zelenina a jiné). • Podzimní práce na zahradě (např. hrabání a úklid listí, sbírání a úklid větví). • Zásady bezpečné práce s rostlinami. 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vést k ochraně přírody, životního prostředí, - Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady - Vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a ke zvířatům

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Upravit stůl pro jednoduché stolování.</p> <p>Připravit jednoduchý pokrm.</p> <p>Chovat se vhodně při stolování.</p> <p>Orientovat se v základním vybavení kuchyně.</p> <p>Zvládat drobné úklidové práce.</p>	<p style="text-align: center;">Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stolování – jednoduchá úprava; pomoc při prostírání a sklizení nádobí • Výběr, nákup a skladování potravin; příprava jednoduchého pokrmu – příprava svačin (hygiena při přípravě a manipulaci s potravinami) • Pravidla správného stolování – užívání příboru, ubrousku • Vnímání estetického prostředí ve třídě, ve škole i mimo školu • Základní vybavení kuchyně; získávání praktických znalostí při přípravě školních svačin (mazání, krájení, strouhání, čištění zeleniny) • Drobné úklidové práce; mytí a utírání nádobí, utírání prachu 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro spolupráci, řešení konfliktů <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Znát základní vybavení kuchyně.</p> <p>Připravit jednoduché pohoštění.</p> <p>Uplatňovat zásady správné výživy.</p> <p>Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování.</p> <p>Zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji.</p> <p>Vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě.</p> <p>Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavení kuchyně – popsat kuchyňské náčiní, jejich využití • Výběr a nákup potravin; příprava jednoduchého pokrmu – příprava svačin ve škole, mazání, krájení, míchání, používání elektrospotřebičů • Základní vědomosti o správné výživě • Stolování, jednoduchá úprava stolu, sklizení ze stolů, pravidla správného stolování • Práce s kuchyňským náčiním a nástroji; bezpečnost při práci s kuchyňskými pomůckami • Drobné úklidové práce (v bytě a ve třídě) – zametání, vytírání, vysávání, mytí a utírání nádobí • Základy hygieny a bezpečnosti práce. 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času

Vzdělávací obsah předmětu – Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Rozlišovat různé druhy materiálů</p> <p>Získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech</p> <p>Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu</p> <p>Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech</p> <p>Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky</p> <p>Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím</p>	<p style="text-align: center;">Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti jednotlivých materiálů, využití těchto materiálů v praxi • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – jejich funkce a užití • Propichování přírodnin a jiných předmětů • Navlékání • Vázání klíčky • Obkreslování šablony a vystřihování tvarů • Vystřihování ozdobných předmětů z přeloženého papíru • Lepení barevných papírů – mozaika • Balení předmětů do papíru (balení dárků) • Spojování dřeva hřebíky a vruty • Řezání dřeva pilou, povrchová úprava dřeva – pilování, úprava smrkovým papírem, natírání barvou, lakování • Vrtání ručním vrtákem, práce se šroubovákem • Měření • Práce s ocelovým, měděným a hliníkovým drátem, ohýbání, štípání, splétání drátu • Seznámení s ochrannými pomůckami, bezpečnost při práci 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro spolupráci, řešení konfliktů</p> <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání významu různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.</p> <p>Zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi.</p> <p>Provádět údržbu jednoduchých předmětů.</p> <p>Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy.</p>	<p style="text-align: center;">Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice – různé druhy (kovové, dřevěné, plastové) – sestavování jednoduchých modelů konstrukčních stavebnic • Montáž a demontáž, ukládání součástek do krabic • Práce podle jednoduchého návodu, předlohy <ul style="list-style-type: none"> • Zapojování a zacházení s elektrickými spotřebiči • Výměna žárovky, baterie <ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečnosti práce, dodržování bezpečnostních předpisů 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení dovedností pro řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

Vzdělávací obsah předmětu – Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>Pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě</p> <p>Znát hlavní zásady pěstování zeleniny</p> <p>Používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě. Znát běžné druhy ovoce</p> <p>Seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin</p> <p>Vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.</p> <p>Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě.</p>	<p style="text-align: center;">Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin – světlo, teplo, voda • Půda a její zpracování, příprava půdy k setí, sázení, rytí, kopání, kypření • Znalosti o pěstování vybraných druhů zeleniny – sklizeň, sběr ovoce, skladování, konzervování, třídění • Choroby a škůdci ovocných stromů a ochrana proti nim • Okrasné rostliny, pokojové květiny – péče o ně (zalévání, hnojení, přesazování). • Pěstování rostlin - ze semen v místnosti (sledování klíčení, péče o rostliny). • Ovoce, druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce. • Léčivé rostliny – léčivé účinky rostlin; jedovaté rostliny • Zásady bezpečnosti práce s rostlinami. • Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, péče o zvířata – koně Ranč • Ochranné pomůcky při práci 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání významu různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí - Vést k ochraně přírody, životního prostředí, - Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady - Vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a ke zvířatům

Vzdělávací obsah předmětu – Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti.</p> <p>Používat vhodné prostředky při práci v domácnosti.</p> <p>Používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče.</p> <p>Připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy.</p> <p>Dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu.</p> <p>Dodržovat základní bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky.</p>	<p style="text-align: center;">Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Údržba a úklid v domácnosti – utírání prachu, vytírání podlahy, zametání, vysávání prachu • Mytí a utírání nádobí • Praní a sušení osobního prádla • Základy šití, přišívání knoflíků, poutek, háčků, • Žehlení rovných kusů prádla • Bezpečnost při styku s čisticími prostředky a zacházení s nimi. • Elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání a manipulace, zapojování, vypínání, bezpečnost provozu • Příprava jednoduchých studených a teplých pokrmů dle zásad zdravé výživy, vaření brambor, rýže, vajec, čaje, polévky • Nákupy a uchování potravin • Stolování; úprava stolu – jednoduché prostírání, chování u stolu, prostírání při slavnostních příležitostech • Pravidla bezpečnosti • První pomoc při drobném úrazu v kuchyni 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení dovedností pro řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. Rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro spolupráci, řešení konfliktů <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání významu různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí - Vést k ochraně životního prostředí, - Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady

6.2.10. Vyučovací předmět – Tělesná výchova

Předmět **Tělesná výchova** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je realizován na 1. stupni po 3 hodinách týdně a na 2. stupni v 7. až 8. ročníku po 4 hodinách týdně, z toho jedna hodina týdně byla použita z disponibilní dotace a v 9. a 10. ročníku po 5 hodinách týdně a rovněž byla posílena v každém ročníku jednou hodinou disponibilní.

Na druhém stupni se k tělesné výchově připojuje **Výchova ke zdraví**.

Celá vzdělávací oblast učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Seznamuje žáky s různým nebezpečím, které může ohrozit jejich zdraví v běžných i mimořádných situacích. Osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Utváří a upevňují si dovednosti a návyky pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit. Rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Předmět Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Cílem je umožnit žákům poznání vlastních pohybových možností i omezení, uvědomovat si je, sžít se s nimi a plně je respektovat. Znat význam tělesné zdatnosti pro zdraví a vytvořit pozitivní postoj k pohybovým aktivitám. Směřovat k všestrannému rozvoji, k eliminaci nedostatků v koordinaci a diferenciaci pohybů. Prostřednictvím tělovýchovných aktivit posilovat odolnost organismu, zlepšovat oběhovou a podpůrnou soustavu těla, respiraci a metabolismus. Osvojit si zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a základní hygienické návyky.

Výuka probíhá v tělocvičně, na školní zahradě, na hřištích, v okolí školy, na Ranči Hermelín, v plaveckém bazénu a ve třídách. Kromě toho je předmět tělesná výchova naplňován prostřednictvím vycházek, ve třídě při relaxačních chvílích, v rámci alternativního vzdělávání canisterapie, hipoterapie a školních sportovních turnajů.

Pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem je určena **zdravotní tělesná výchova**. Zdravotní tělesná výchova využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do zdravotní tělesné výchovy se provádí na doporučení lékaře.

Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení. Zdravotní tělesná výchova je chápána jako alternativní forma tělesné výchovy, jejímž cílem je zmírnění nebo odstranění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Doplňkovou formou školní zdravotní tělesné výchovy, zejména u žáků s těžkým tělesným postižením, je **individuální rehabilitace** indikovaná odborným lékařem (neurologem, rehabilitačním lékařem, ortopedem). Ta je zajišťována kvalifikovaným fyzioterapeutem přímo na pracovišti v budově školy a probíhá v doprovodu rodiče.

Formy a metody, organizace práce:

Vzhledem k individuálním zvláštěm, fyzickým a psychickým možnostem žáků a prostorovým podmínkám školy se část hodin **tělesné výchovy** realizuje také formou dělené výuky a to pro žáky mobilní a imobilní.

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly rozvoj smyslové percepce (zrakové, prostorové) cvičení pozornosti, paměti, také komunikačních dovedností, smyslů, soustředění rozvíjely, fantazii a tvořivou nápodobu. Volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- metoda cvičení smyslové percepce (sluchové, zrakové, hmatové, prostorové)
- činnosti sluchové, zrakové, hmatové, prostorové
- výuka v tělocvičně, na školním hřišti, na Ranči
- výuka ve třídě, v hudební místnosti, na koberci
- činnosti instrumentální, hra na jednoduché rytmičné a melodické nástroje
- činnosti hudebně pohybové
- rytmický výcvik, cvičení pozornosti a paměti
- relaxační cvičení, cvičení kompenzační
- metoda Bazální stimulace
- manipulační činnosti s cvičebním náradím
- vycházka do okolí školy, do přírody
- motivační metody
- cvičení tělesného schématu, napodobování cviků
- cvičení motoriky, pohybové koordinace, psychomotorická cvičení
- uvolňovací cviky
- cvičení vizuomotorické koordinace – cvičení s drobným náčiním
- metoda napodobování, opakování, ozvěny
- artikulační, fonační, dýchací cvičení
- hry a činnosti prostorové a směrové orientace

Mezipředmětové vztahy

Tělesná výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty: Hudební výchova, Smyslová výchova, Prvouka, Věcné učení, Jazyková výchova, Pracovní výchova, Výchova výtvarná.

Do vzdělávacího obsahu tohoto vyučovacího předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova

Osobnostní a sociální výchova

- Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- Sebepoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem
- Cvičení sebeovládání
- Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

- Zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace
- Řeč těla a zvuků

Enviromentální výchova

- Utváření zdravého životního stylu,
- Uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování
- Rozmanitost vlivů prostředí na zdraví
- Možnosti a způsoby ochrany zdraví
- Vnímání života, jako nejvyšší hodnoty

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Tělesné výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ při práci s žákem uplatňujeme v maximální možné míře individuální přístup zohledňující úroveň žáků a jejich míru znevýhodnění
➤ vedeme žáka ke kladnému vztahu k pohybu a péči o své tělo
➤ dbáme na vytváření správného pohybového vzoru za použití názorné ukázky
➤ využíváme her a soutěží k navození radosti z pohybu
➤ podporujeme vzájemný respekt mezi žáky v rámci tělesné výchovy
➤ vedeme žáky k pochopení obecně používaných termínů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

➤ simulujeme nejběžnější problémové situace, ve kterých se žák může ocitnout, názorně předvádíme možná řešení, nacvičujeme, procvičujeme a upevňujeme
➤ vedeme žáky k soudržnosti, upevňujeme kamarádství, společně řešíme vzniklé problémy
➤ rozvíjíme přiměřenou soutěživost, schopnost přijmout výhru i prohru
➤ směřujeme žáky k uvědomování si vlastních kvalit, možností a limitů
➤ vedeme žáky k přivolání pomoci v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
➤ pomáháme žákům řešit situace spojené s tělesnými změnami v období puberty a dospívání
➤ vhodně žáky motivujeme k vyšší koncentraci, zajímavými učebními prostředky

Kompetence pracovní

➤ vytváříme a upevňujeme základní hygienické návyky žáků, prvky sebeobsluhy a základní zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách dle možnosti žáků
➤ učíme žáky chápat základní životní potřeby a naplňovat je ve shodě se zdravím
➤ vedeme žáky k rozvoji pohybové lokomoce a prostorové orientace podle individuálních předpokladů
➤ učíme zásadám bezpečnosti a ochrany zdraví
➤ učíme žáky znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy
➤ názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjíme u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
➤ vedeme žáky k pořádku, k udržování osobní čistoty
➤ používáme vhodnou motivaci (odměnu verbální, oblíbené pochutiny, předměty, činnosti, pohlazení)

Kompetence občanské

➤ vedeme žáky k bezpečnosti při pohybových aktivitách, k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních
➤ vedeme žáky k uvědomování si významu zdravého životního stylu
➤ průběžně učíme žáky zvládat běžné praktické činnosti, které vyžadují kontakt s lidmi

Kompetence sociální a personální

➤ učíme žáky přijímat důsledky svého chování, vždy konkrétně vysvětlíme, za co jej chválíme a proč trestáme
➤ vedeme žáky k rozpoznání nevhodného a rizikového chování, uvědomování si jeho možných důsledků
➤ vedeme žáky k respektování druhých lidí a jejich zdravotního stavu
➤ vedeme k posilování svého sebevědomí
➤ motivujeme žáky účastnit se různých soutěží a být v kontaktu s dalšími lidmi

Kompetence komunikativní

➤ verbální instrukce podporujeme názorem (gesta, vizualizace, mimika, fotky, demonstrační obrázky, VOKS)
➤ používáme srozumitelné výrazy a symboly k pochopení
➤ učíme žáky rozumět základním pojmům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
➤ vedeme žáky k vyjádření svých pocitů, prožitků a nálad vhodným způsobem
➤ účelně využíváme ve výuce PC, komunikátory, internet

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám</p> <p>Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</p> <p>Reagovat na základní pokyny a povely k osvojení činnosti</p> <p>Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p> <p>Dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p>	<p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spontánní pohybové činnosti a hry • Příprava organismu před pohybovou činností, protahovací cvičení, uklidnění po zátěži • Relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení • Vhodné oblečení a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí <p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení pro správné držení těla, průpravná cvičení, základy gymnastiky • Pohybové hry s různým zaměřením, s využitím pomůcek, motivační a napodobivé hry • Rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tanečky • Základy atletiky • Adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě • Pohybové činnosti v přírodě, pobyt a pohybové aktivity v zimní přírodě, hry na sněhu • Správný sed na koni, jednoduché gymnastické cvičení na koni <p style="text-align: center;">Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používání smluvených gest a signálů při pohybových činnostech • Základní organizační činnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Sebepoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace - Řeč těla a zvuků <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření zdravého životního stylu - Uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování - Možnosti a způsoby ochrany zdraví

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. období 4. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla</p> <p>Podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením</p> <p>Rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p> <p>Rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</p> <p>Zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p> <p>Využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích</p> <p>Uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</p>	<p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry • Zdravotně zaměřené činnosti, průpravná, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení • Hygiena při TV, osobní hygiena a vhodné oblečení • Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí <p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy gymnastiky, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí • Sladění jednoduchého pohybu s hudbou • Průpravné atletické činnosti • Základy sportovních her, hry s upravenými pravidly • Míčové hry – házení a chytání míče, hod do dálky a na cíl • Základy plaveckých stylů, hry ve vodě • Pohybové činnosti v přírodě, pobyt a pohybové aktivity v zimní přírodě, hry na sněhu • Správný sed na koni, jednoduché gymnastické cvičení na koni <p style="text-align: center;">Činnosti podporující učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používání smluvených gest a signálů při pohybových činnostech • Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností a her • Zásady sportovního jednání a chování 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - Sebepoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení sebeovládání - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace - Řeč těla a zvuků <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření zdravého životního stylu - Uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování - Rozmanitost vlivů prostředí na zdraví - Možnosti a způsoby ochrany zdraví - Vnímání života, jako nejvyšší hodnoty

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
Činnosti ovlivňující zdraví		
<p>Žák by měl:</p> <p>Usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností</p> <p>Cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>Využívat základní kompenzační a relaxační techniky</p> <p>Uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p> <p>Znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví • Cvičení pro správné držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení • Cvičení pro rozvoj vytrvalosti, rychlosti a koordinačních schopností • Cvičení pro prevenci a korekci svalových dysbalancí • Koncentrační a postřehová cvičení, relaxační cvičení • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • Vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení sebeovládání - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování - Rozmanitost vlivů prostředí na zdraví - Možnosti a způsoby ochrany zdraví - Vnímání života, jako nejvyšší hodnoty
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením, s netradiční i pomůckami • Gymnastika, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí • Kondiční a koordinační cvičení, rytmické cvičení, s hudbou • Atletika, běh na dráze i v terénu, starty, skok do dálky z místa, hod míčem, granátem • Základy sportovních her – košíková, fotbal, stolní tenis, i netradiční sporty • Základy jezdeckví, zastavení, pracovní klus, chůze přes překážku • Plavání – základní styly • Základní poznatky z turistiky, táboření, ochrana přírody • Sezónní činnosti – jízda na kole, sáňkách a bobech, základní techniky jízdy na lyžích 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - Sebepoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. stupeň 7. – 10. ročník		
Činnosti podporující pohybové učení		
<p>Žák by měl: Dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách Sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, základní pojmy související s osvojovanými činnostmi, názvosloví v TV užívané při cvičení • Názvy sportovních disciplín, sportovci, historie a současnost ve sportu • Chování fair play • Účast na sportovních hrách a soutěžích 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření zdravého životního stylu

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Výchova ke zdraví		
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</p> <p>Chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</p> <p>Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže</p> <p>Znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy</p> <p>Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc</p> <p>Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</p> <p>Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</p> <p>Vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví</p> <p>Použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci</p> <p>Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy ve dvojici, kamarádství, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • Rodinné vztahy a její soužití • Dětství, puberta, dospívání, tělesné změny • Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví • Relaxační techniky • Ochrana před nemocemi, úrazy • Preventivní a lékařská péče • Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování • Specifické druhy výživy • Bezpečné způsoby chování • Chování v situacích úrazu (úrazy v domácnosti, při sportu, v dopravě) • Dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech • Šikana a jiné projevy násilí, kriminalita, formy zneužívání dětí • Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • Komunikace se službami odborné pomoci 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - Sebepoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření zdravého životního stylu - Uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování - Rozmanitost vlivů prostředí na zdraví - Možnosti a způsoby ochrany zdraví - Vnímání života, jako nejvyšší hodnoty

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zdravotní tělesná výchova		
1. stupeň 1. – 6. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Zvládat jednoduché speciální cvičení související s vlastním oslabením</p> <p>Zvládat základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele</p>	<p style="text-align: center;">B Oslabení vnitřních orgánů B1 – B4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na protažení a posílení svalstva viz skupina A • Rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů • Zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu • Rovnovážná a koordinační cvičení <p style="text-align: center;">C Oslabení smyslových a nervových funkcí C1 – C3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení svalové nerovnováhy – viz A • Vyrovnávání funkční adaptability cévního, pohybového a dýchacího systému • Rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů • Cvičení sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu • Orientace v prostoru • Zraková lokalizace <p style="text-align: center;">Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení pohybového a dýchacího systému 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - Sebezpoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení sebeovládání - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace - Řeč těla a zvuků

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zdravotní tělesná výchova		
2. stupeň 7. – 10. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení</p> <p>Zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení</p>	<p style="text-align: center;">Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní termíny osvojovaných činností • Prevence a korekce oslabení. • Denní režim z pohledu zdravotního oslabení • Soustředění na cvičení • Nevhodná cvičení a činnosti • Kontraindikace zdravotních oslabení. <p style="text-align: center;">Speciální cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soubor speciálních cvičení pro jednotlivé typy zdravotního oslabení: A1- A4, B1 – B4, C1- C4. • Učivo speciálních cvičení pro 2. stupeň je shodné s uvedeným učivem speciálních cvičení pro I. stupeň. <p style="text-align: center;">Všestranně rozvíjející pohybové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - Sebezpznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení sebeovládání - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace - Řeč těla a zvuků

**7. Část B Vzdělávání žáků s těžkým mentálním a souběžným
postižením více vadami**

7.1. Výchovně vzdělávací strategie

V Základní škole speciální v Novém Jičíně jsou vzděláváni žáci s nejtěžšími formami zdravotního postižení. V převážné míře se jedná o souběžné postižení více vadami. Využíváme proto takové výukové metody a postupy, které komplexně rozvíjí celou osobnost žáka.

V rámci komplexní péče klademe důraz na aktivní rozvoj pohybových dovedností žáků. Používané metody vycházejí z **konceptu neurovývojové terapie manželů Bobathových**. Tato terapie se snaží prostřednictvím rozličných technik (handling, polohování) upravit patologické svalové napětí, eliminovat patologické pohybové vzory a umožnit tak dětem prožít správné senzomotorické zkušenosti. Naší snahou je podporovat žáka tak, aby sám postupně přebíral maximálně možnou kontrolu nad svým vlastním pohybem. Přínosem Bobath konceptu je také jeho holistický pohled na klienta, týmový přístup k řešení jeho problémů a přesah z oblasti medicínské diagnostiky a terapie do každodenních životních činností. Koncept vede žáka k maximální funkčnosti pohybových dovedností v oblasti příjmu potravy, pohybu, chůze a sebeobsluhy.

Dalším pilířem, na kterém je postavena výchovně vzdělávací práce s žáky se souběžným postižením více vadami, je **koncept bazální stimulace**. Sebepožívání, sebepoznávání a vnímání okolí nám výrazně napomáhá k rozvoji rozumových dovedností v rámci předmětu Rozumová výchova a pohybových dovedností v předmětu Zdravotní tělesná výchova. Seznamování se s okolím a vlastnostmi věcí nás obklopujících se realizuje v rámci předmětu Smyslová výchova. Největší míru seberealizace přináší žákovi předměty Hudební a pohybová výchova a Výtvarná a pracovní výchova

Naším cílem je seznámit žáky s realitou každodenního života prostřednictvím osobního prožitku, který povede k aktivnímu využití jejich schopností v oblasti sebeobsluhy, komunikace, rozumových dovedností, seberealizačních a relaxačních aktivit.

7.1.1. Klíčové kompetence

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■ Rozumí jednoduchým pokynům, znakům, a symbolům a je schopen je užívat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelně zařazujeme do výuky jednoduché verbální pokyny, gesta, znaky, symboly a referenční předměty, motivujeme žáky k jejich používání
<p>■ Pozná a rozlišuje základní piktogramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konkrétním věcem, situacím běžného života, přiřazujeme vhodné symboly ve formě piktogramů, obrázků VOKS nebo referenčních předmětů, které následně využíváme v různých situacích
<p>■ Pozná tiskací písmena</p>	<ul style="list-style-type: none"> • volíme výrazně motivační slova (své jméno, rodinní příslušníci, oblíbené hračky) a k nim přiřazujeme slova jako celek, využíváme např. globální čtení, sociální čtení
<p>■ Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formou hry, dramatizace vedeme žáky k napodobování činností a pohybových dovedností
<p>■ Používá učební pomůcky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajišťujeme žákům stálý přísun vhodných motivačních pomůcek • aktivujeme žáky při přípravě a realizaci zadané činnosti a následnému úklidu použitých pomůcek

Kompetence k řešení problémů	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Řeší známé situace na základě nápodoby či opakování 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme žákům modelové situace a vyžadujeme jejich řešení • zprostředkováváme dostatečné množství praktických činností ve všech oblastech života
<ul style="list-style-type: none"> ■ Chápe a plní jednoduché příkazy 	<ul style="list-style-type: none"> • důsledně vyžadujeme plnění jednoduchých příkazů při denních aktivitách, nejprve za pomoci slovní podpory a gesta, postupně slovní podporu a gesto eliminujeme • využíváme odměnu, jako motivační prvek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientuje se v okolním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • nabízíme dostatečné zkušenosti s prostorem školy, vytváříme příležitosti k poznávání okolního prostředí formou různých aktivit
<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientuje se v časovém režimu dne 	<ul style="list-style-type: none"> • pomocí symbolů (referenční předměty, VOKS) vytváříme režim dne, týdne, roku
<ul style="list-style-type: none"> ■ Překonává pocity strachu 	<ul style="list-style-type: none"> • zajišťujeme žákům ve třídě pozitivní atmosféru, pocit jistoty a bezpečí • mluvíme o problémových situacích, které pocity strachu vyvolávají • připravujeme aktivity, které pocit jistoty narušují, postupujeme od známých aktivit k méně známých, situace doprovázíme slovním komentářem

Kompetence komunikativní	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■ Poznáváme známé osoby a dorozumívá se verbálními nebo nonverbálními formami komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme verbální i neverbální reakce na setkání se známými osobami, zařazujeme do výuky fotografie známých osob, vytváříme modelové situace „vyřizování vzkazů“
<p>■ Reaguje na své jméno</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podněcujeme reakci dítěte na oslovení ve spojení s dotykem a uvědomování si sama sebe • simulovat situace, při kterých žáci poznají nebo vysloví své jméno
<p>■ Reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • navozujeme vhodné situace a požadujeme samostatné plnění • dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření svých potřeb, zájmů a přání
<p>■ Vyjadřuje své potřeby, pocity, nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkováváme žákům prožitky a nabízíme jim vhodné komunikační prostředky k vyjádření svých prožitků • podněcujeme a motivujeme žáky k samostatnému a kultivovanému vyjadřování svých potřeb
<p>■ Dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v rámci každodenních činností vedeme žáky k praktickému využívání pozdravu vhodným způsobem – gestem, VOKS obrázkem, a jiným vhodným způsobem

Kompetence sociální a personální	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■Uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • volíme vhodné formy a metody bazálních stimulací a prvků cvičení podle Veroniky Sherborne, • zprostředkováváme žákům zkušenosti a prožitky se svým tělem (správný handling, polohování) •
<p>■Zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkováváme poznávání a pojmenovávání známých osob, například podle fotografií a vedeme se žáky rozhovor o těchto osobách
<p>■Rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec – dívka, muž – žena)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme žákům povědomí o odlišnostech mezi pohlavím a využíváme tyto znalosti ve výuce
<p>■Navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme konfliktní situace a nabízíme možnosti řešení
<p>■Spolupracuje se svými učiteli a spolužáky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme vzájemnou spolupráci a dodržování pravidel chování, motivujeme žáky k pomoci druhé osobě
<p>■Chová se zdrženlivě k neznámým osobám</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozlišování vhodného a rizikového chování formou vysvětlování, navozujeme modelové situace v rámci, kterých fixujeme žádoucí vzory chování

Kompetence pracovní	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■Zvládá jednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podněcuje žáky v rámci svých možností ke spolupráci při sebeobslužných činnostech • vyžadujeme pravidelné plnění zvládnutých dovedností
<p>■Pozná a používá předměty denní potřeby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a podporujeme využití předmětů v praxi
<p>■Rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nabízíme vhodné předměty, umožňujeme žákům je poznávat a manipulovat s nimi
<p>■Využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkováváme žákům dostatek pracovních činností a dáváme jim možnost zkoušet rozličné pracovní techniky • výuku doplňujeme praktickými ukázkami
<p>■Podílí se na jednoduchých praktických činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme do výuky jednoduché činnosti běžného života • vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

8. Učební plán

8.1. Tabulka učebního plánu

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	CELKEM
RV	5	5	5	5	5	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1	55
SV	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	4	4	4	45
HPV	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	20
PVV	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
ZTV	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60
CELKEM	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	210

RV – Rozumová výchova

SV – Smyslová výchova

HPV – Hudební a pohybová výchova

PVV – Pracovní a výtvarná výchova

ZTV – Zdravotní tělesná výchova

+1 – Začlenění disponibilních hodin

8.2. Poznámky k učebnímu plánu

Vyučování probíhá v blocích. V rámci prvního bloku, který trvá od 8.00 – 9.30, zdokonalujeme představy o denním režimu a seznamujeme žáky s dalšími poznatky z běžného života. Blok je ukončen svačinou. Po něm následuje velká třicetiminutová přestávka. V druhém bloku, který trvá od 10.00 – 11.15 probíhá výuka ostatních předmětů. Blok je zakončen obědem.

Výchovně vzdělávací činnosti jsou realizovány především v kmenových třídách, MSM a tělocvičně.

- **Rozumová výchova** – oblast Člověk a komunikace, která obsahuje obory – rozumová výchova, řečová výchova
- **Smyslová výchova** – oblast Člověk a jeho svět s oborem – smyslová výchova
- **Hudební a pohybová výchova** – oblast Umění a kultura s oborem – hudební výchova
- **Pracovní a výtvarná výchova** – oblast Umění a kultura s oborem – výtvarná výchova a oblast Člověk a svět práce s oborem pracovní výchova
- **Zdravotní tělesná výchova** – oblast Člověk a zdraví s oblastmi – pohybová výchova, zdravotní tělesná výchova nebo rehabilitační tělesná výchova

Disponibilní časovou dotaci 20 hodin jsme využili k posílení stávajících předmětů. O 5 hodin byla navýšena hodinová dotace pro rozumovou výchovu a smyslovou výchovu. O 10 hodin jsme posílili výuku hudební a pohybové výchovy.

9. Učební osnovy

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků se těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami v základní škole speciální je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí a je ve shodě s RVP ZŠS. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořené jedním, nebo více vzdělávacími obory – předměty. Jednotlivé vzdělávací oblasti respektují sníženou úroveň rozumových schopností žáků a svým vzdělávacím obsahem podporují především poznávací, komunikační a sebeobslužné schopnosti, zájmy a potřeby žáků.

9.1. Začlenění učebních předmětů do vzdělávacích oblastí

V rámci ŠVP jsme takto pracovali s jednotlivými vzdělávacími oblastmi:

Z celé vzdělávací oblasti Člověk a komunikace jsme vytvořili předmět Rozumová výchova, ve které pracujeme se vzdělávacími obory rozumová výchova a řečová výchova.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se zabývá rozvojem a zkvalitňováním vnímání žákova okolí pomocí smyslů. Tuto oblast jsme celou zařadili do předmětu Smyslová výchova.

Vzdělávací oblast Umění a kultura obsahuje dva obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Využili jsme tohoto přirozeného dělení a vytvořili jsme dva předměty. Hudební výchovu a dále předmět, který jsme spojili s následnou vzdělávací oblastí Člověk a svět práce - pracovní a výtvarnou výchovu.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je pro nás stěžejní. Integrovaný předmět, který využívá časovou dotaci oborů Pohybová výchova a Zdravotní nebo rehabilitační pohybová výchova jsme nazvali zdravotní tělesná výchova. Vytvořený předmět zohledňuje v co největší míře individuální pohybové možnosti žáků. Jeho cílem je podporovat optimální pohybový vývoj žáka.

9.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů

9.2.1. Rozumová výchova

Vzdělávací předmět Rozumová výchova vznikl spojením vzdělávacích oborů **rozumová výchova** a **řečová výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a komunikace**.

Rozumová výchova je u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami vyučována v rozsahu pět hodin týdně od 1. - 5. ročníku a šesti hodinami týdně u žáků, kteří plní 6. - 10. ročník povinné školní docházky. Realizuje se nejen v předmětu rozumová výchova, ale její prvky se prolínají také ostatními předměty. Výuka probíhá především v prostorách třídy a individuální místnosti, případně ostatních prostorách školy nebo zahradě.

Při stanovení dílčích ročníkových cílů vycházíme ze zájmů a priorit žáka. Přesná náplň vzdělávacích aktivit je pro daného žáka individuálně stanovena v Ročním vzdělávacím plánu nebo Individuálním vzdělávacím plánu. V předmětu rozumová výchova posilujeme orientaci v běžném životě. Dále budujeme zdravou sebedůvěru, sebeúctu, schopnost sdělit svůj názor, přání, potřebu, ať už verbálně či neverbálně s podporou AAK.

Vzdělávací předmět rozumová výchova se zaměřuje především na:

- všestranný rozvoj osobnosti s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám
- rozvíjení komunikačních dovedností s využitím různých alternativních a augmentativních komunikačních systémů (VOKS, referenční předměty, piktogramy, obrázky, komunikace pomocí dotykového komunikátoru)
- rozvoj poznávacích schopností, které žák využívá v běžném životě
- využití získaných dovedností a znalostí při sebeobslužných dovednostech a hygienických návycích
- prohlubování samostatnosti žáků v rámci jejich individuálních možností

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Rozumové výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých žáků
➤ Postupujeme podle zásad metodiky VOKS a jiných forem AAK
➤ Postupujeme podle zásad strukturovaného učení
➤ Pravidelně zařazujeme do výuky obrazový materiál, piktogramy, referenční předměty
➤ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry a sebeúcty
➤ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí třídy
➤ Vycházíme z principů správného polohování žáka
➤ Využíváme prvků bazální stimulace a cvičení dle Veroniky Sherborne k seznamování se svým tělesným schématem

Kompetence k řešení problémů

➤ Vedeme k překonávání nezdarů a překážek se zachováním zásady posloupnosti (od jednodušších ke složitějším)
➤ Motivujeme ke vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
➤ Vedeme žáky k vyjadřování svých potřeb, zájmů, přání pomocí AAK

Kompetence komunikativní

➤ Provádíme dechová, hlasová, artikulační cvičení, orofaciální a buko-faciální stimulace
➤ Důsledně uplatňujeme zásady a techniky Bobathovského handlingu při příjmu potravy a pití
➤ Zařazujeme logopedickou intervenci vhodnou individuální i skupinovou formou
➤ Výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací, případně gesty
➤ Využíváme metod AAK s podporou speciálních komunikačních pomůcek
➤ Dle možností žáka upevňujeme a rozšiřujeme pasivní a aktivní slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

➤ Podněcujeme adekvátní reakci na hlas a intonaci dospělé osoby
➤ Vytváříme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
➤ Pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
➤ Vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd
➤ Zapojujeme se do kulturně společenských akcí města Nový Jičín a okolí

Kompetence pracovní

➤ Podporujeme znalost užití předmětů denní potřeby
➤ Vyžadujeme spolupráci při přípravě a úklidu učebních pomůcek a pracovního místa

Vzdělávací obsah předmětu Rozumová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Pojmenovat části svého těla, případně na mě ukázat	<ul style="list-style-type: none"> • Sebepozorování v zrcadle, • Orientace na těle, na panence, na spolužákovi, na obrázku • Pojmy části těla, obličej 	Verbálně nebo prostředky AAK
Reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	<ul style="list-style-type: none"> • Gesto „já“, verbální vyslovení svého jména, identifikace s obrazovou podobou své osoby 	
Znát členy rodiny Poznat své spolužáky, učitele, podle schopností oslovit jménem	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání členů rodiny, spolužáků, učitelů – reálná podoba, obrazová, • Pojmenování osob 	Verbálně nebo prostředky AAK
Vnímat různé podněty a reagovat na ně	<ul style="list-style-type: none"> • Zvířata, barvy, geometrické tvary, přírodniny 	Verbálně nebo prostředky AAK
Orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor	<ul style="list-style-type: none"> • Znaky pohlaví chlapec x dívka, • Počasí, • Roční období, charakteristika • prostor třídy, školy a nejbližšího okolí, • Časová orientace v průběhu dne, týdne a roku 	Verbálně nebo prostředky AAK
Poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulace a pojmenování předmětů denní potřeby, • Sebeobslužné návyky, péče o zdraví 	Verbálně nebo prostředky AAK Oblečení, hygienické pomůcky
Vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávání oblíbených hraček, potřeb, pomůcek, souhlas-nesouhlas, 	Gestem, verbálně nebo prostředky AAK
Rozvíjení logického myšlení a paměti		
Koncentrovat se na určitou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentrační cvičení pozornosti • Manipulační činnosti 	
Rozlišit velikost a tvar předmětů, dvojic obrázků	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy velký – malý, • Plošné a trojrozměrné geometrické tvary, stejný – jiný předmět, obrázek, skládání obrázků z částí do celku 	Geometrické tvary čtverec, kruh, obdélník trojúhelník, krychle (kostka), koule, válec
Zvládnout složení dějových obrázků	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura dne, • říkanky, básničky, písničky, pohádky, příběhu, 	
Orientovat se na ploše, stránce a řádku	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávat předmět na pracovní ploše • Řazení předmětů zleva doprava a shora dolů • Orientace na řádku 	Předmět - hračka, obrázek pomůcka,
Řadit obrázky podle zadaných kritérií	<ul style="list-style-type: none"> • Diferenciace předmětů a obrázků do logických skupin • Řazení podle více kritérií 	První předmět, poslední apod. přiřazování předmětů, obrázků apod. Barva + tvar, velikost + tvar aj.

Číst vybraná písmena a krátká slova Poznat grafickou podobu písmen	<ul style="list-style-type: none"> • Znak pro svou osobu • Grafická podoba jména • Grafická podoba rodinných příslušníků, spolužáků, priorit žáka 	Foto, obrázek, barva Globální čtení, sociální čtení Grafická podoba – pouze velké tiskací písmeno, slova napsána velkým tiskacím písmem
Opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázků	<ul style="list-style-type: none"> • Říkadla, básničky, písničky, pohádky 	Podpořeno předměty, referenčními symboly, VOKS obrázky
Přiřazovat číslice počtu prvků	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná řada 1-20 • Přiřazování číslo k počtu v oboru do 5 • Bankovky, mince 	Sociální počty
Rozvíjení grafických schopností		
Uchopit a podržet podaný předmět	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky jemné motoriky dlaně, prstů • Úchopy dlaňový malíkový, dlaňový palcový, nůžkový, klíšťkový, pinzetový • Cílená manipulace s předměty různých vlastností a tvarů 	S podporou rytmizace a říkadél
Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	<ul style="list-style-type: none"> • Výběr a nácvik optimálního úchopu malířských a psacích pomůcek 	Práce s alternativní, Kompenzační pomůcky
Nakreslit různé druhy čar Napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic	<ul style="list-style-type: none"> • Hry s pískovnicí • Základní grafomotorické cviky do pískovnice • Základní grafomotorické cviky na svislou plochu, na vodorovnou plochu • Vybraná tiskací písmena 	Hůlkové písmo vybraných velkých písmen
Poznat základní geometrické tvary	<ul style="list-style-type: none"> • Čtverec, kruh (kolečko), trojúhelník, obdélník • Krychle (kostka), koule, válec 	

Vzdělávací obsah předmětu Rozumová výchova – Řečová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	<ul style="list-style-type: none"> • Sluchová cvičení doprovázena obrazovým materiálem nebo gesty • Poslech čteného textu 	Pohádky, říkadla
Snažit se o správné dýchání	<ul style="list-style-type: none"> • Orofaciální a buko-faciální stimulace • Dechová a fonační cvičení, hry s dechem – foukání do svíčky, foukání do slámky, do dechových nástrojů a hraček • Masáže podporující správné dýchání 	Pomocí kojeneckých masáží, dechových stimulací....
Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	<ul style="list-style-type: none"> • Ano X ne 	Prostředky neverbální komunikace, VOKS, komunikátor, PC programy
Znát své jméno a reagovat na oslovení jménem, znát jména nejbližších osob a spolužáků	<ul style="list-style-type: none"> • Poznat známé osoby na fotografiích spolužáků, učitelů, členů rodiny, pojmenování osob verbálně nebo prostředky AAK, • Globální metoda čtení 	Prostředky neverbální komunikace, VOKS, komunikátor, PC programy
Umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty, sdělit svá přání a potřeby	<ul style="list-style-type: none"> • Formou her a modelových situací automatizovat společensky přijatelné chování 	Pomocí her, navozených situací.
Využívat komunikační počítačové hry	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace na ploše obrazovky, koncentrace pozornosti, zraková fixace, podpora vizuomotoriky • PC programy s aktuální tematikou • Rozšiřování aktivní a pasivní slovní zásoby 	Vhodný software

9.2.2. Smyslová výchova

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání a realizuje se oborem **Smyslová výchova**. Jejím obsahem by mělo být systematické rozvíjení zrakového, sluchového, čichového a chuťového vnímání, hmatového vnímání, vizuomotoriky a prostorové orientace. Realizuje se v prostoru třídy, multisenzorické místnosti (dále jen MSM) a venkovním prostředí. Smyslová výchova prolíná všemi vzdělávacími obory, nejužší návaznost má s předmětem rozumová výchova (RV).

Smyslová výchova je u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami vyučována v rozsahu pět hodin týdně s využitím pěti disponibilních hodin v prvním až pátém ročníku a v následujících ročnících v rozsahu čtyř hodin.

Vzdělávací obor smyslová výchova se zaměřuje především na:

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- zlepšení orientace v okolí
- utváření manipulačních schopností
- poznávání a pojmenování základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek
- uvádění žáka do reálného života prostřednictvím smyslových vjemů

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Smyslové výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých žáků, a to v prostoru třídy nebo MSM
➤ Postupujeme podle zásad metodiky VOKS
➤ Pravidelně zařazujeme do výuky obrazový materiál, piktogramy, referenční předměty
➤ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry a sebeúcty
➤ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí třídy
➤ Vycházíme z principů správného polohování žáka
➤ Využíváme prvků bazální stimulace a cvičení dle Veroniky Sherborne k seznamování se svým tělesným schématem

Kompetence k řešení problémů

➤ vedeme k překonávání nezdarů a překážek se zachováním zásady posloupnosti (od jednodušších ke složitějším)
➤ vedeme žáky k vyjadřování svých potřeb, zájmů, přání pomocí AAK
➤ uvádíme žáka do reálného života prostřednictvím smyslových vjemů

Kompetence komunikativní

➤ provádíme dechová, hlasová, artikulační cvičení, orofaciální a buko-faciální stimulace
➤ zařazujeme logopedickou intervenci individuálně vhodnou formou se zaměřením na pojmenování smyslových vjemů
➤ výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací, případně gesty

➤ využíváme metod AAK s podporou speciálních komunikačních pomůcek
➤ dle možností žáka upevňujeme a rozšiřujeme význam a obsah pasivní a aktivní slovní zásoby

Kompetence sociální a personální

➤ Podporujeme adekvátní reakci na hlas a intonaci dospělé osoby
➤ Dáváme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
➤ Pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
➤ Vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd
➤ Zapojujeme se do kulturně společenských akcí města Nový Jičín a okolí
➤ Motivujeme ke vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
➤ Účastníme se procházek po okolí se zaměřením na vnímání všemi smysly

Kompetence pracovní

➤ Podporujeme znalost užití předmětů denní potřeby
➤ Vyžadujeme spolupráci při přípravě a úklidu učebních pomůcek a pracovního místa
➤ Vedeme k diferenciaci situací prožívaných intimně a ve skupině

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo:	Poznámky:
Rozvíjení zrakového vnímání		
Uchopit předměty a manipulovat s nimi	<ul style="list-style-type: none"> • Hledání oblíbené hračky • Manipulace s hračkami, předměty 	Vyhledávání oběma očima, jedním okem,
Rozlišit tvary a barvy předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Barva předmětů stejná jiná • Třídění barev s pojmenováním • Tvary kostek 	Třídění, pojmenování slovně nebo AAK Návaznost na RV
Poznat, řadit, skládat a třídít předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišností	<ul style="list-style-type: none"> • Velikost stejná jiná, malý velký • Předměty patřící k sobě • Vkládat tvary do výřezů • Složení obrázku ze dvou a více částí • Puzzle 	
Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	<ul style="list-style-type: none"> • Přiřadit dva stejné předměty • Přiřadit obrázek k předmětu • Přiřadit předmět k obrázku • Přiřadit dva stejné obrázky 	
Poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	<ul style="list-style-type: none"> • Rodinní příslušníci • Učitelé, spolužáci 	Reakce gestem, pojmenováním verbálně nebo prostředky AAK
Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura dne, týdne, roku 	Režim dne podle referenčních symbolů nebo prostředků AAK
Napodobit předvedené pohyby	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché pohyby rukou, těla s pedagogem 	Připazdit, upažit a další

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo:	Poznámky:
Rozvíjení sluchového vnímání		
Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky sluchové percepce • Svě jméno, • Zákaz, pochvala 	Ne nesmíš, dost V pořádku, dobře, šikovný aj.
Poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky Poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	<ul style="list-style-type: none"> • Sluchová cvičení s využitím zraku • Sluchová cvičení bez využití zraku • Sluchové cvičení paměti • Pojmenovat zvířata podle jejich hlasu 	Např. zvuky, hlasy zvířata návaznost na RV Využití AAK
Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování podle hlasu rodinných příslušníků, učitelů, spolužáků 	Nácvik se zrakovou kontrolou
Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	<ul style="list-style-type: none"> • Experiment s jednoduchými hudebními nástroji • Zvuky v přírodě, na ulici, doma • Pojmenování zvuků v přírodě, na ulici, doma • Libý nelibý zvuk • Zvuk hudebních nástrojů • Určení směru, délky a intenzity zvuku • Vyhledávání zvuku • Sluchově motorická cvičení 	Rozlišení známých zvuků, využití reálných zvuků nebo nahrávek Návaznost na RV Využití prostředků AAK

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo:	Poznámky:
Rozvíjení hmatového vnímání		
Zvládat základní sebeobslužné dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Sebeobsluha, odívání, hygiena, příjem potravy • Manipulace s předměty a hračkami 	Míra samostatnosti je ovlivněna pohybovými a mentálními možnostmi ž.
Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětu	<ul style="list-style-type: none"> • Třídění předmětů se zrakovou kontrolou i bez ní • Přiřazení stejných předmětů • Velký – malý • Suchý – mokrý • Hladký – drsný • Tvrdý – měkký • Sypký - celistvý 	Práce je vedena nejprve s podporou zraku, později se zraková kontrola omezuje Návaznost na RV Hry s vodou, Hry s přírodninami
Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	<ul style="list-style-type: none"> • Třídění přírodnin podle barvy, podle druhu přírodniny • Třídění kostek podle tvarů, 	Kombinace zrakového a hmatového vnímání
Poznat známé předměty podle hmatu	<ul style="list-style-type: none"> • Poznání předmětu podle hmatu bez zrakové kontroly 	Návaznost na RV

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo:	Poznámky:
Prostorová a směrová orientace		
Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	<ul style="list-style-type: none"> • Moje třída, • Učebny – tělocvična, multisenzorická místnost, družina • Ostatní třídy školy a kanceláře • Zahrada, nejbližší okolí školy 	
Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Mé místo ve třídě • Moje uložené pomůcky, hygienické prostředky • Moje oblíbené hračky • Uložené pomůcky, hračky • Učební pomůcky, hračky druhých 	Identifikace žáka s určitým místem, kompenzačními pomůckami, skříňka v šatně, umístění ručníku
Rozlišovat vpravo-vlevo	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování levá – pravá • Řazení předmětů zleva doprava 	Instrukce je slovní nebo vyjádřena prostředky AAK
Rozlišovat nahoře-dole, před-za, vedle	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování nahoře – dole • Řazení předmětů z hora dolů • Rozlišování před – za – vedle 	Instrukce je slovní nebo vyjádřena prostředky AAK
Řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	<ul style="list-style-type: none"> • Umístit předměty podle instrukce v prostoru třídy • Umístit předměty podle instrukcí na ploše lavice 	Instrukce je slovní nebo vyjádřena prostředky AAK
Rozeznat roční období podle základních znaků	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase • Znaky ročních období • Tradice související s ročními obdobími 	Návaznost na RV
Rozvíjení čichového a chuťového vnímání		
Rozlišit jednotlivé chutě	<ul style="list-style-type: none"> • Kousání a polykání potravin • Oblíbená a neoblíbená potravina • Poznání potravin podle chuti • Pojmenování potravin • Ovoce, zelenina, aj. Potraviny, nápoje 	Práce podle konceptu bazálních stimulací, krmení podle Bobath konceptu Návaznost na RV
Poznat předměty čichem podle vůně, rozlišit vůně a pachy, poznat zkažené a nebezpečné látky	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchání, rozvoj čichové percepce • Libý nelibý pach • Určení předmětu podle pachu (vůně) • Nebezpečná látka, zkažená potravina 	Využití bazálních stimulací Návaznost na RV

9.2.3. Hudební a pohybová výchova

Vzdělávací předmět hudební a pohybová výchova vznikl vyčleněním oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební a pohybová výchova je u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami vyučována v rozsahu dvou hodin týdně po celou dobu školní docházky. Výše časové dotace je z části pokryta minimální časovou dotací danou rámcovým plánem a dále byla dotace navýšená o deset hodin z disponibilní časové dotace.

Hudební a pohybová výchova je vyučována především ve třídě. Předmět hudební výchova se nejvíc prolíná s předměty smyslová výchova (SV) a rozumová výchova (RV).

Při stanovení dílčích ročníkových cílů vycházíme ze zájmů, priorit a věku žáka. Přesná náplň vzdělávacích aktivit je pro daného žáka uvedena v Ročním vzdělávacím plánu nebo Individuálním vzdělávacím plánu.

V předmětu posilujeme sebedůvěru, sebeúctu, schopnost sdělit svůj názor, přání, potřebu, ať už verbálně či neverbálně s podporou AAK.

Ve vzdělávacím předmětu hudební a pohybová výchova se zaměřujeme především na psychoterapeutickou složku. Rozvíjíme muzikální dovednosti žáků, v oblastech rytmizace, intonace, melodie, reprodukce písní a pohybové aktivity. Předmět hudební a pohybová výchova využíváme jako prostředek k vyjádření svých pocitů, nálad, odreagování a další seberealizaci. Vedeme žáky k tomu, aby hudební a pohybový projev byl estetický a kultivovaný. S ohledem na handicap žáků obohacujeme tyto hodiny o prvky muzikoterapie a relaxace.

Vzdělávací předmět hudební a pohybová výchova se zaměřuje především na:

- Pozitivní vztah k hudebním a pohybovým aktivitám
- Experimentaci s hudebními nástroji, rozvoj vnímání různých rytmů, vyvození a rozvíjení rytmizaci
- Pěvecký projev od forem broukání, přes zpěv písní na určité slabiky až po přesnou interpretaci písně včetně textu
- Zapojení žáků do několika aktivit najednou (např. zpěv a rytmizace)
- Hudebně pohybové aktivity jako je tanec a vyjádření dějů, zvířat, nálad aj. pohybem
- Poslech skladeb a relaxační aktivity
- Seznámení s hudebními žánry

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Hudební a pohybové výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup, volíme hudební a pohybové aktivity s ohledem na věk, mentální a motorické schopnosti žáka a jeho zájmy
➤ Využíváme zásad metodiky VOKS a jiných prostředků AAK k porozumění a zapamatování si textu písní a rytmických cvičen
➤ Pravidelně zařazujeme do výuky obrazový materiál, piktogramy, referenční předměty
➤ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry a sebeúcty
➤ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí třídy
➤ Vycházíme z principů správného polohování žáka
➤ Využíváme rozmanitých hudebních nástrojů a volíme takové hudební nástroje, aby je mohli využít i žáci s těžkým tělesným postižením

Kompetence k řešení problémů

➤ Vedeme k překonávání nezdarů a překážek se zachováním zásady posloupnosti (od jednodušších ke složitějším)
➤ Vedeme žáky k vyjadřování svých zájmů, přání pomocí AAK
➤ Vytváříme pravidelnou strukturu hodiny
➤ Vedeme žáky k trpělivosti, nabízíme způsoby řešení konfliktů

Kompetence komunikativní

➤ Provádíme dechová, hlasová, artikulační, melodická cvičení
➤ Výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací, případně gesty
➤ Využíváme metod AAK s podporou speciálních komunikačních pomůcek
➤ Upevňujeme a rozšiřujeme pasivní a aktivní slovní zásobu, zaměřujeme se na text písní, objasňujeme význam slov, náladu písně

Kompetence sociální a personální

➤ podporujeme adekvátní reakci na hlas a intonaci dospělé osoby
➤ vytváříme žákovi možnosti vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
➤ pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
➤ motivujeme ke vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
➤ zapojujeme se do kulturně společenských akcí města Nový Jičín a okolí
➤ vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd

Kompetence pracovní

➤ Podporujeme znalost a experimentaci s hudebními nástroji
➤ Vyžadujeme spolupráci při přípravě a úklidu hudebních nástrojů
➤ Zapojujeme žáky do výroby jednoduchých hudebních nástrojů

Vzdělávací obsah předmětu Hudební a pohybová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	<ul style="list-style-type: none"> • Dechová, fonační a intonační, melodizační cvičení 	Prvky bazálních stimulací
Rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuk X ticho • Vyhledat zdroj zvuku • Zvuk nástroje • Diferenciace hudebních nástrojů se zrakovou kontrolou • Diferenciace hudebních nástrojů bez zrakové kontroly • Pojmenování hudebních nástrojů 	Pomocí slov nebo prostředku AAK
Zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Nápodoba jednoduchých nápěvů – broukání • Zpěv písní na slabiky (la, mo, aj.) • Text písní • Zpěv písní s textem 	Orientace v textu pomocí prostředků AAK Návaznost na RV
Doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá hra na hudební nástroje • Rytmická cvičení • Jednoduchý hudební rytmus • Doprovod hudebních skladeb • Hra na tělo 	Volba hudebního nástroje zohledňuje pohybové a mentální možnosti žáka Rytmizace je podpořena písní s doprovodem na hudební nástroj nebo říkadly
Zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření se pohybem pantomimou • Pohybové hry s říkadly • Pohyb podle rytmického doprovodu • Tanec dle nápodoby a vlastní fantazie 	Pantomima zvířata, dějů, nálad apod. U žáků s částečnou mobilitou – dopomoc U žáků s úplnou imobilitou snaha prožití pohybu formou tančení v náručí, rytmickým pohybováním končetin
Soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	<ul style="list-style-type: none"> • Relaxace, • Rozlišení aktivní skladba x relaxační skladba • Hudební skupiny 	Pro chvíle odpočinku o přestávce

9.2.4. Pracovní a výtvarná výchova

Vzdělávací předmět **Pracovní a výtvarná výchova** vznikl spojením vzdělávacích oborů **pracovní výchova a výtvarná výchova** ze vzdělávacích oblastí **Umění a kultura** a **Člověk a svět práce**. Je vyučována u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, po třech vyučovacích hodinách v 1. -10. ročníku povinné školní docházky.

Při stanovení dílčích ročníkových cílů vycházíme ze zájmů a priorit žáka. Přesná náplň vzdělávacích aktivit je pro daného žáka uvedena v Ročním učebním plánu nebo Individuálním vzdělávacím plánu.

Dovednosti, které si žáci ve vyučovacím předmětu Pracovní a výtvarná výchova osvojují, jsou důležité nejen v rámci předmětu, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech. Pracovní postupy jsou znázorňovány pomocí procesních schémat, nebo slovními návody. U žáků s těžkým mentálním postižením, s DMO, s autismem, využíváme alternativní a augmentativní komunikaci. Jedná se o komunikaci a dorozumění se pomocí piktogramů, VOKS systému, metodou sociálního čtení.

Ve výtvarné výchově se rozvíjejí tvořivé schopnosti a dovednosti žáků prostřednictvím různých výtvarných technik, činností a při práci s rozmanitým materiálem.

V pracovní výchově se vzájemně prolínají především činnosti spojené s nácvikem sebeobsluhy, s péčí o vlastní osobu, s péčí o okolní prostředí a vytvářením pracovních dovedností a návyků. To vše s ohledem na žákovu individualitu a psychomotorickou úroveň.

Vzdělávací předmět Pracovní a výtvarná výchova se zaměřuje na:

- vnímání radostných prožitků z pracovních činností, které pomáhají seberealizaci
- využívání získaných dovedností a znalostí při sebeobslužných dovednostech a hygienických návycích
- rozvoj jemné motoriky žáka
- zvyšování samostatnosti, soběstačnosti a nezávislosti
- rozvoj tvořivé schopnosti, fantazie, představivosti
- rozvoj komunikačních dovedností s využitím různých alternativních a augmentativních komunikačních systémů (VOKS, referenční předměty, piktogramy, obrázky...)
- seznámení se s různorodým materiálem a poznávání jeho rozličných specifik (rozvoj zrakového a hmatového vnímání)

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Pracovní a výtvarné výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých žáků
➤ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry a sebeúcty
➤ Pravidelně zařazujeme do výuky obrazový materiál, piktogramy, referenční předměty
➤ Aktivujeme žáka při přípravě a realizaci zadané činnosti a následném úklidu použitých pomůcek
➤ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí třídy či využitím speciálních výtvarných pomůcek

➤ Postupujeme podle zásad metodiky VOKS
➤ Předkládáme žákům různorodý materiál a vhodné pomůcky pro práci a manipulaci
➤ Pravidelně provádíme grafomotorická cvičení
➤ Využíváme prvků bazální stimulace a cvičení dle Veroniky Sherborne k seznamování se svým tělesným schématem
➤ Postupy pracovních aktivit znázorňujeme pomocí procesních schémat

Kompetence k řešení problémů

➤ Vedeme k překonávání nezdarů a překážek se zachováním zásady posloupnosti (od jednodušších ke složitějším)
➤ Motivujeme ke vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
➤ Vedeme žáky k vyjadřování svých potřeb, zájmů, přání pomocí AAK
➤ Vytváříme žákům modelové situace a vyžadujeme jejich řešení
➤ Zprostředkováváme dostatečné množství praktických činností ve všech oblastech života
➤ Zajišťujeme žákům ve třídě pocit jistoty a bezpečí
➤ Vytváříme příležitosti k poznávání okolního prostředí (třída škola, zahrada, bližší okolí školy)

Kompetence komunikativní

➤ Připravujeme aktivity, které navozují pocit bezpečí a jistoty, postupujeme od známých situací a aktivit k méně známým)
➤ Výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací, případně gesty
➤ Zprostředkováváme žákovi prožitky a nabízíme mu vhodné komunikační prostředky k vyjádření svých prožitků (AAK, speciální komunikační pomůcky)
➤ Provádíme dechová, hlasová, artikulační cvičení
➤ Pravidelně zařazujeme orofaciální a buko-faciální stimulace
➤ Zařazujeme logopedickou intervenci individuálně vhodnou formou
➤ Dle možností žáka upevňujeme a rozšiřujeme pasivní a aktivní slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

➤ Dáváme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
➤ Pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
➤ Vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd
➤ Zapojujeme se do kulturně společenských akcí města Nový Jičín a okolí
➤ Volíme vhodné formy a metody bazální stimulace a prvků cvičení podle V. Sherborne

Kompetence pracovní

➤ Podněcujeme žáka v rámci svých možností ke spolupráci při sebeobslužných činnostech
➤ Při arteterapii a výtvarných aktivitách využíváme k motivaci a naladění žáků hudbu
➤ Seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a podporujeme využití předmětů v praxi
➤ Zprostředkováváme žákovi dostatek pracovních činností, dáváme možnost zkoušet rozličné techniky práce a nabízíme různorodý materiál a vhodné pomůcky k práci a manipulaci
➤ Dbáme na správný úchop psacího náčiní (trojhranné tužky, nástavce, speciální štětce, dřevěný držák na psací potřeby, sklopná pracovní deska)
➤ Motivujeme kladnou pochvalou k získání sebedůvěry a sebeúcty- vést žáka k pozitivnímu vztahu k práci

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Sebeobsluha		
Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	<ul style="list-style-type: none"> • Použití WC • Mytí rukou • Funkce hygienických pomůcek (kapesník, mýdlo, ručník) • Oblékání, svlékání větších i menších částí oděvu 	V rámci nácviku pravidelné vysazování na WC Možno využít i při didaktických hrách
Dodržovat klid a čistotu při stravování	<ul style="list-style-type: none"> • Mytí rukou mýdlem (před, po jídle, po činnostech) • Příprava stolu k stolování • Chystání nádobí 	
Umět používat příbor	<ul style="list-style-type: none"> • Použití a správný úchop lžice • Použití příboru • Spolupráce při přípravě svačiny, obědu, prostření stolu • Nácvik samostatného stolování 	Námětové hry například krmení panenky příborem Lžice a příbor vhodně upravené dle potřeb žáka
Udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Úklid hraček a pomůcek ve třídě • Setření stolu po jídle nebo jiných aktivitách • Zametání, vysávání • Zalévání květin • Dopomoc při výzdobě třídy 	

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Práce s drobným materiálem		
Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentrační cvičení pozornosti, • Manipulační činnosti • Navlékání předmětů • Umisťování předmětů do krabiček • Třídění předmětů podle kritérií • Skládání předmětů, obrázků do celku • Konstruktivní hry • Otevírání zavírání lahví, krabiček se závitů 	Návaznost na RV a SV Stejný – jiný předmět, obrázek, Skládání obrázků z částí do celku
Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché pracovní postupy a techniky (vizualizovaná schémata, návody) • Seznámení s lidovými zvyky, tradicemi, řemesly • Vytváření nástěnky, výstavky • Vnímání estetiky prostředí 	Trhání, lepení, mačkání, natírání Věšení prádla Prvky práce s keramickou hlinou
Pracovat podle slovního návodu	<ul style="list-style-type: none"> • Práce podle procesních schémat 	Založeno na slovním komentáři, v grafické podobě nebo diferenciačních předmětech
Udržovat pracovní místo v čistotě	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržování pořádku v osobních věcech • Rozlišení mé x tvé • Úklidu výtvarných a pracovních pomůcek na pracovní ploše • Utírání stolu po práci 	Dle motorických a mentálních možností žáka
Práce montážní a demontážní		
Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky jemné motoriky, úchop předmětů • Manipulace s většími i menšími předměty • Manipulace s jednoduchými předměty • Konstruktivní hry 	Aktivity jako Práce se stavebnicemi, otvírání a zavírání PET lahví, šroubování, zatlukání, rozebírání, skládání, kolyčky na prádlo aj.

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Pěstitelské práce		
Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • Vycházky do přírody v jednotlivých ročních obdobích • Pozorování krajiny • Pozorování růstu zasetých klíčků 	Pozorování: z okna, PC programy leporelech, obrázkových knih, fotografiích, PC programy s aktuální tematikou
Pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Zalévání květin ve třídě 	Teplo, světlo voda
Používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> • Pomůcky a náčiní pro pěstitelskou práci • Jednoduché pracovní aktivity s využitím vhodných pracovních pomůcek • Pracovní oděv různorodých profesí 	Základní náčiní a pracovní pomůcky s názornou ukázkou, Možnost využití procesního schématu Návaznost na RV
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	<ul style="list-style-type: none"> • Hygienické zásady při práci na zahradě • Bezpečnost práce 	Dodržení hygienických zásad Dodržování zásad bezpečnosti

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Práce v domácnosti		
Provádět drobné domácí práce- základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatný úklid svého pracovního místa • Úklid nádobí po svačince • Námětové hry s tematikou úklid v domácnosti 	Postupujeme od jednoduchých aktivit ke složitějším Na začátku nácviku potřebná míra dopomoci, postupně jí omezujeme
Prostříit stůl pro běžné stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Nachystat si svačinku, příbor, hrnek • Úklid svého místa, stolu • Vhodné chování při stolování 	Dle možností maximálně zapojovat žáky
Zvládnout nákup a uložení základních potravin	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost základních potravin • Námětové hry na obchod - nakupování, prodávání • Nákup potravin v obchodě • Uskladnění potravin do skříně, ledničky 	Návaznost na RV využití sociálních počtů, sociálního čtení
Připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady hygieny a bezpečnosti při přípravě pokrmů • Příprava studených poté teplých nápojů • Příprava jednoduchých pokrmů • Sociální čtení (vizualizované recepty, návody) 	Postupujeme od jednoduchých aktivit ke složitějším Na začátku nácviku potřebná míra dopomoci, postupně jí omezujeme Postup podle vizualizace činnosti, slovní instrukce
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečnosti při práci v domácnosti • Zásady bezpečnosti práce s nožem, aj. Nácíním v domácnosti • Znalost výstražných charakterů některých pomůcek a potravin • Bezpečnost práce při manipulaci s elektrickými spotřebiči 	Mytí rukou, opláchnutí potravin před požitím (ovoce zelenina) v domácnosti- ostrý nůž, horká voda, zkažené potraviny

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Výtvarná výchova		
Zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v prostoru a na pracovní ploše • Uvolňovací cviky horních končetin, • Grafomotorická cvičení • Cílená manipulace s předměty různých vlastností a tvarů • Optimální úchopu malířských a psacích pomůcek 	Návaznost na SV a ZTV Od ramenního kloubu po zápěstí a prsty Alternativní a kompenzační pomůcky Dlaňový malíkový, dlaňový palcový, nůžkový, klíškový, pinzetový
Používat na elementární úrovni prostředky a postupy	<ul style="list-style-type: none"> • Úchop a držení psacího náčiní • -tradiční i netradiční výtvarné techniky práce s různorodými materiály • Zpracovávání modelovací hmoty • Zahřívání, válení, trhání, krájení, mačkání aj. Modelovací hmoty • Práce s nůžkami 	Dle možností žáka Papír, textil, hlína aj. Oběma rukama Vhodná kompenzační úprava nůžek, dopomoc dospělé osoby
Vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenování barev, sledování obrazového materiálu • Zapouštění barev • Manipulace s různě velkými předměty odlišných tvarů a barev 	Návaznost na RV Sledování změn barev jejich prolínání Skládání barevných obrazců
Vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity Uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • Grafomotorická cvičení s rytmizací • Samostatný výběr výtvarných prostředků a postupů • Samostatný výběr barvy • Vyjádření představ, pocitů a emocí vybranými prostředky a technikami • Vyjádření libých či nelibých pocitů 	Kresba, malba- prstové barvy, pěnové houbičky, štětce se speciálním nástavcem, výtvarný váleček Za přispění hudebního doprovodu

9.2.5. Zdravotní tělesná výchova

Vzdělávací předmět **zdravotní tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a uplatňuje se ve všech oborech daných v této oblasti RVP ZŠ. Nejčastěji se realizuje v tělocvičně, v kmenových třídách nebo na zahradě. Pro kvalitní rozvoj pohybových dovedností žáků využíváme dostatečné množství polohovacích, kompenzačních a cvičebních pomůcek. Po celou dobu školní docházky je vyučován v rozsahu šesti hodin týdně. Náplň předmětu je realizována v samostatných hodinách a jednotlivé prvky a zásady se nezbytnou měrou uplatňují také v dalších předmětech a školních aktivitách.

Při hodinách rehabilitační tělesné výchovy několik let pracujeme s modelem interního dělení žáků podle míry somatického postižení. Protože se nám tento model osvědčil, budeme jej i nadále využívat v rámci školního vzdělávacího programu. Žáky vzdělávané podle ŠVP dílu II. dělíme v rámci zdravotní tělesné výchovy na **tři skupiny**:

- a) Žáky imobilní
- b) Žáky s částečnou mobilitou
- c) Žáky mobilní – bez výrazného pohybového postižení

Ad. a) Zdravotní tělesná výchova u žáků imobilních se zaměřuje především na:

- zmírnění a zpomalení vývoje patologických pohybových vzorů a patologického svalového napětí a získání optimální senzomotorické zkušenosti
- prevenci rozvoje deformit především v oblasti horních, dolních končetin a trupu
- uvědomování si svého tělesného schématu,

Při rozvoji pohybových dovedností imobilních žáků vycházíme především ze zásad Bobath konceptu a konceptu Bazální stimulace.

Ad. b) Zdravotní tělesná výchova u žáků částečně mobilních se zaměřuje na:

- vyvození a rozvíjení správných pohybových vzorů a jejich funkční využití při běžných denních aktivitách
- eliminování špatných pohybových vzorů
- upevňování zvládnutých pohybových dovedností, trénování vytrvalosti a posilování svalových skupin celého těla

Při práci s částečně mobilními žáky využíváme zásad Bobathovského handlingu, a to nejen při hodinách Zdravotní tělesné výchovy, ale také při ostatních výchovně vzdělávacích aktivitách. Naším cílem je rozvíjet pohybové schopnosti v co největší míře tak, aby žák byl schopen samostatného pohybu, samostatné lokomoce.

Ad. c) Zdravotní tělesná výchova u žáků mobilních se zaměřuje na:

- další posílení a rozvíjení pohybových schopností, zvyšování jejich kvality a funkčnosti
- upevňování zvládnutých pohybových dovedností, trénování vytrvalosti a posilování svalových skupin celého těla

Toto dělení se nám osvědčilo. Umožňuje maximálně individualizovat výuku a cíleně do ní zapojit všechny žáky.

V hodinách zdravotní tělesné výchovy pracujeme také s Metodou pohybového rozvoje podle Veroniky Sherborne, která umožňuje žákům prožívat radost z pohybu, zprostředkovává nové zkušenosti se svým vlastním tělem, učí orientaci v prostoru, a to vše prostřednictvím skupinových her v úzkém sociálním kontextu.

V rámci zdravotní TV realizujeme pro žáky předplaveckou a plaveckou výuku. Pro imobilní žáky rehabilitační plavání.

Vzdělávací předmět pohybová a tělesná výchova se zaměřuje především na:

- Budování pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám
- Uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- Rozvíjení aktivní hybnosti a využívání nových pohybových schopností, dovedností a návyků

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Zdravotní tělesné výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ Důsledně uplatňujeme individuální přístup, volíme přiměřené pohybové aktivity s ohledem na jejich věk, zájmy, mentální a motorické možnosti a očekávání rodičů
➤ Využíváme zásad poslušnosti vycházejících z dobré znalosti neurofyziologického vývoje zdravého dítěte
➤ Klademe důraz na funkční využití nově osvojovaných pohybových dovedností
➤ Důsledně uplatňujeme principy a zásady Bobathovského handlingu, především při zajištění optimálních pracovních a relaxačních pozic žáků
➤ K podpoře pohybového vývoje využíváme celou řadu nezbytných polohovacích a kompenzačních pomůcek, facilitačních a inhibičních technik
➤ U žáků s těžkým kombinovaným postižením konzultujeme vhodné podpůrné metody a techniky v rámci týmu (fyzioterapeut, neurologoped, speciální pedagog, rodič)

Kompetence k řešení problémů

➤ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry, vytváříme podmínky pro úspěšné splnění úkolu (náročnost úkolu, prostorově-technické uspořádání třídy)
➤ Vedeme žáky k aktivnímu využívání zvládnutých pohybových dovedností vytvářením vhodného prac. prostředí třídy a nejbližšího okolí s přiměřenou mírou naší intervence (hands on x hands of) a dostatečným časovým prostorem
➤ Motivujeme k vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky

Kompetence komunikativní

➤ Podporujeme žáka při vyjadřování svých potřeb a přání prostřednictvím zvládnutých pohybových dovedností, případně s další podporou AAK
➤ Výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací s využitím zrcadla, případně gesty a tělesným kontaktem
➤ Provádíme cílená dechová cvičení

Kompetence sociální a personální

➤ uplatňujeme vhodné formy bazálních stimulací a prvků cvičení podle Veroniky Sherborne jako prostředků k získání pozitivních zkušeností a prožitků se svým tělem
➤ dáváme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
➤ podněcujeme adekvátní reakci na hlas, intonaci, gesto dospělé osoby
➤ motivujeme k vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
➤ pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
➤ vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd

Kompetence pracovní

➤ individuálně podporujeme aktivní přesun a prostorovou orientaci ve třídě a nejbližším okolí
➤ vyžadujeme spolupráci při přípravě a úklidu cvičebních a polohovacích pomůcek a pracovního
➤ podporujeme znalost manipulace s jednoduchými polohovacími a cvičebními pomůckami

Vzdělávací obsah předmětu Pohybová a tělesná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
a) Žáci imobilní		
Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové motivační hry a cvičení • Cvičení podle v Sherborne • Cviky s doprovodem hudby • Pohybové aktivity s prvky somatických, vestibulárních a vibračních stimulací • Průpravné cviky ve vodním prostředí 	<p>Využití netradičního i tradičního sportovního náčiní a náradí</p> <p>Podle konceptu bazálních stimulací</p>
Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • Zaujmutí pozice těla při změně polohy 	<p>Správné postavení částí těla při manipulaci, polohování</p> <p>Reakce na somatickou nebo slovní instrukci</p>
Reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní spolupráce s cvičitelem 	<p>Posilovat reakce na somatickou, vestibulární nebo slovní instrukci</p>
Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních možností žáka	<ul style="list-style-type: none"> • Správné pohybové vzory • Koordinační cviky „oko ruka“ • Cviky na budování tělesného schématu 	<p>Překážkové dráhy</p>
Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky přes středovou osu • Cviky se zaměřením na disociaci pánev – trup, hlava – ramena, • Úchopy • Vizuomotorická koordinace • Manipulace s drobným náčiním, • Handlig a polohování 	<p>Hry s říkadly, s rytmickým doprovodem</p> <p>Netradiční sport. Náčiní</p> <p>Kontrola v zrcadle</p> <p>Využití vhodných pomůcek</p>
Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	<ul style="list-style-type: none"> • Dechová cvičení • Relaxace – uvolnění • Rozdíl mezi aktivitou uvolněním • Inhibiční techniky 	<p>Uplatnění při cvičení V. Sherborne, střídání aktivních a klidových aktivit</p> <p>masáže, kartáčování, somatické, vestibulární, akustické, čichové podněty BS</p>
Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách	<ul style="list-style-type: none"> • Stoj, stoj ve stojanu • Sed ve vozíku, sed s pomocí kompenzačních pomůcek • Poloha v leže, na zádech, na boku, na břiše 	<p>Podle pohybových a zdravotních možností žáka</p> <p>S podporou kompenzačních pomůcek</p> <p>Nejen poloha j relaxační, ale i aktivní a rehabilitační, herní</p>

Vzdělávací obsah předmětu Pohybová a tělesná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Zaujímat správné cvičební polohy	<ul style="list-style-type: none"> • Symetrická poloha těla 	Neustále dodržovat zásahy Bobath konceptu, maximální snaha o dodržení symetrické pozice těla
Zvládat jednoduchá speciální cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímání tělesného schématu • Motorika hlavy, rukou aj. 	Dle možností žáka, aktivita je odvislá od pohybových možností
Zvládat základní techniku speciál. Cvičení podle pokynů	<ul style="list-style-type: none"> • Nápodoba jednoduchých pohybů a pohybových sekvencí • Rovnovážné a balanční cviky, cviky pro správné držení těla • Polohování a cvičení k zajištění osové symetrie těla • Asistované cvičení k podpoře orientace na těle • Cvičení na labilních plochách 	Velké míče, labilní plochy Instrukce učitele na bázi slova somatické informace, kontrola v zrcadle Vychází z Bobath konceptu
Snažit se o samostatný pohyb	<ul style="list-style-type: none"> • Otáčení z břicha na záda a zpět • Lokomoční cvičení (plazení) • Lokomoce s pomůckami (skateboard, kolečkové desky, invalidní vozík) 	Nácvik správných pohybových vzorů
b) Žáci s částečnou mobilitou		
Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové motivační hry a cvičení • Cvičení podle v Sherborne • Cviky s doprovodem hudby • Pohybové aktivity s prvky somatických, vestibulárních a vibračních stimulací • Průpravné cviky ve vodním prostředí, základní plavecké dovednosti 	Využití netradičního i tradičního sportovního náčiní a náradí Podle konceptu bazálních stimulací
Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • Přesun na určené místo • Samostatnost v pohybových aktivitách 	Využití naučených pohybových dovedností v praxi Reakce na somatickou nebo slovní instrukci Minimální fyzická pomoc
Reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní spolupráce s cvičitelem • Povely: pojd', postav se, vzpaž, připaž, upaž, vezmi 	Posilovat reakce na somatickou nebo slovní instrukci Návaznost na RV Povely jsou přizpůsobeny mentálním schopnostem žáka
Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních možností žáka	<ul style="list-style-type: none"> • Správné pohybové vzory lezení, „chůze“ ve vysokém kleku, vstávání s oporou, nárok, chůze s oporou, samostatná chůze, • Změna směru pohybu 	Překážkové dráhy Při pohybových aktivitách nutnost dbát na správné pohybové vzory a postupy

	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinační cviky oko ruka • Cviky na budování tělesného schématu • Cviky se zapojením manipulačních aktivit 	Kvalita pohybu
Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky přes středovou osu • Cviky se zaměřením na disociaci pánev – trup, hlava – ramena • Úchopy • Vizuomotorická koordinace • Manipulace s drobným náčiním, • Handlig a polohování 	Hry s říkadly, s rytmickým doprovodem Netradiční sport. Náčiní Kontrola v zrcadle Využití vhodných pomůcek
Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	<ul style="list-style-type: none"> • Dechová cvičení • Relaxace – uvolnění • Rozdíl mezi aktivitou uvolněním • Inhibiční techniky 	Uplatnění při cvičení V. Sherborne střídání aktivních a klidových aktivit Masáže, kartáčování, somatické, vestibulární, akustické, čichové podněty BS
Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách	<ul style="list-style-type: none"> • Stoj, stoj ve stojanu • Sed ve vozíku, sed s pomocí kompenzačních pomůcek • Poloha v kleku na 4, ve zvýšeném kleku, 	Podle pohybových a zdravotních možností žáka S podporou kompenzačních pomůcek Při herních i výukových aktivitách dbát na správné polohy těla
Zaujímat správné cvičební polohy	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha těla podle instrukcí pedagoga (leh, sed, stoj) 	Neustále dodržovat zásahy Bobath konceptu, maximální snaha o držení symetrické pozice těla, snaha o maximální možnou samostatnost
Zvládat jednoduchá speciální cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky se zaměřením mobilní přenášení váhy • Cviky se zaměřením na normalizaci svalového tonu • Nácvik změny polohy těla – pohybové sekvence (z lehu do sedu, ze sedu do stoji a zpět) • Cviky se zaměřením na zdokonalení pohybových dovedností 	Houpání, sed na válci, rehabilitačním míči Lezení, koordinace pohybu, chůze s kompenzačními pomůckami, s oporou, samostatně
Zvládat základní techniku speciálního cvičení podle pokynů	<ul style="list-style-type: none"> • Nápodoba jednoduchých pohybů a pohybových sekvencí • Rovnovážné a balanční cviky, cviky pro správné držení těla • Cviky na labilních plochách • Asistované cvičení k podpoře orientace na těle 	Velké míče, labilní plochy Instrukce učitele na bázi slova somatické informace, kontrola v zrcadle Vychází z Bobath konceptu
Snažit se o samostatný pohyb	<ul style="list-style-type: none"> • Otáčení z břicha na záda a zpět, posazování • Lokomoční cvičení (lezení, „chůze“ ve vysokém kleku, chůze s dopomocí, samostatná chůze, chůze v terénu – schody aj.) • Lokomoce s pomůckami (skateboard, kolečkové desky, mechanický vozík 	Nácvik správných pohybových vzorů

Vzdělávací obsah předmětu Pohybová a tělesná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
c) Žáci mobilní		
Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové motivační hry a cvičení bez i s pomůckami • Cvičení podle v Sherborne • Cviky s doprovodem hudby • Cviky s prvky somatických, vestibulárních a vibračních stimulací • Průpravné cviky ve vodním prostředí, základní plavecké dovednosti 	<p>Využití netradičního i tradičního sportovního náčiní a náradí</p> <p>Podle konceptu bazálních stimulací</p>
Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • Přesun na určené místo • Samostatnost v pohybových aktivitách • Příprava sportovních pomůcek 	<p>Využití naučených pohybových dovedností v praxi</p> <p>Reakce na slovní instrukci nebo pomocí AAK</p> <p>Minimální fyzická dopomoc</p>
Reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Cílený pohyb na povel: těla, rukou, nohou • Cílené přesuny v prostoru 	<p>Posilovat reakce na slovní instrukci nebo pomocí AAK</p> <p>Návaznost na RV</p> <p>Povely jsou přizpůsobeny mentálním schopnostem žáka</p>
Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních možností žáka	<ul style="list-style-type: none"> • Chůze po rovině, v náročném terénu, střídání nohou do a ze schodů, lezení, „chůze“ ve vysokém kleku, změna směru pohybu • Přetáčení v leže „válené sudů“ • Koordinační cviky oko ruka • Cviky na budování tělesného schématu • Cviky se zapojením manipulačních aktivit • Vstávání s oporou, správný ná krok • Orientace v prostoru: nahore – dole, vpravo – vlevo 	<p>Překážkové dráhy</p> <p>Při pohybových aktivitách nutnost dbát na správné pohybové vzory a postupy</p> <p>Návaznost na RV</p>
Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky s využitím vizuomotorické koordinace • Nápodoba cviku po cvičiteli • Uvolňování končetin • Úchopy • Manipulace s drobným náčiním, • Cviky na zkvalitnění koordinace pohybů 	<p>Hry s říkadly, s rytmickým doprovodem</p> <p>Netradiční sport. Náčiní</p> <p>Kontrola v zrcadle</p> <p>Využití vhodných pomůcek</p>
Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	<ul style="list-style-type: none"> • Dechová cvičení • Relaxace – uvolnění • Rozdíl mezi aktivitou uvolněním 	<p>Uplatnění při cvičení V. Sherborne, střídání aktivních a klidových aktivit</p> <p>Masáže, kartáčování, somatické, vestibulární, akustické, čichové podněty</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Inhibiční techniky • Tanec 	BS
Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách	<ul style="list-style-type: none"> • Stoj, chůze • Sed, sed s využitím kompenzačních pomůcek 	Podle pohybových a zdravotních možností žáka S využitím kompenzačních pomůcek (korzet) nebo sportovního náčiní (gymnastický míč) Při herních i výukových aktivitách dbát na správné držení těla
Zaujímat správné cvičební polohy	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha těla podle instrukcí pedagoga (leh, sed , stoj) • Změny pozic, pohybové sekvence 	Dodržovat zásahy Bobath konceptu, maximální snaha o držení symetrické pozice těla, snaha o maximální možnou samostatnost Návaznost na RV
Zvládat jednoduchá speciální cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky se zaměřením na rovnováhu a koordinaci • Cviky se zaměřením na normalizaci svalového tonu • Cviky se zaměřením na zdokonalení pohybových dovedností • Posilovací cviky, cviky na zlepšení kondice, vytrvalosti, • Chůze zvyšování nároků na vytrvalost, náročný terén – turistika vycházky do terénu 	Houpání, pozice na míči, labilní ploše
Zvládat základní techniku speciál. Cvičení podle pokynů	<ul style="list-style-type: none"> • Nápodoba jednoduchých pohybů a pohybových sekvencí • Rovnovážné a balanční cviky, cviky pro správné držení těla • Cviky na labilních plochách • Cviky ke zkvalitnění orientace na těle 	Velké míče, labilní plochy Instrukce učitele na bázi slova somatické informace, kontrola v zrcadle Vychází z Bobath konceptu

10. Hodnocení žáků a autoevaluace

10.1. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků školy je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Specifikem hodnocení žáků základní školy speciální je nutnost důsledného individuálního posuzování jednotlivých žáků, jejich činností, celkových výsledků i některých projevů chování. Pravidla byla vytvořena ve spolupráci všech učitelů a na úrovni ŠVP jsou pro ně závazná.

Hodnocení žáků vychází ze školského zákona a upravují jej vyhlášky 48/2005 Sb. a 73/2005 Sb. v platném znění.

10.1.1. Základní cíle

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu (vyhodnotit a shrnout výsledky práce žáků).
- Pro celkové hodnocení používáme slovní hodnocení.
- Podrobněji jsou hodnocení a klasifikace rozpracovány **v klasifikačním řádu školy**, který je přílohou ŠVP .
- Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- V hodnocení výkonů žáka by mělo převažovat hlavně kladné motivující hodnocení jako je pochvala, povzbuzení, uznání, vyjádření kladného očekávání.
- Při hodnocení učitel přihlíží k úsilí vynaloženému žákem, k jeho postojům k učení, jeho snaze a míře jeho postižení.
- Učitel sděluje žákovi hodnocení jeho výkonu bezprostředně po dokončení úkolu a poukazuje hlavně na klady jednotlivých hodnocení výkonů nebo výsledků žákovy činnosti.
- Učitel konzultuje výsledky žákovy školní práce v nejvyšší možné míře, minimálně čtyřikrát ročně s rodiči.

10.1.2. Obecné zásady hodnocení

Hodnocení se provádí průběžně:

1. Průběžná klasifikace číslicí v jednotlivých předmětech, zaznamenává se do žákovské knížky.
2. Průběžné slovní hodnocení do žákovské knížky obsahující shrnutí učiva v jednotlivých předmětech + jeho zvládnutí, chování (změny), aktivity žáků.
3. Obojí dle potřeby.
4. Průběžný záznam do diagnostického sešitu – záznam výrazných, náhlých pozitivních i negativních změn a projevů žáků během školního roku
5. Na konci každého pololetí se vydává vysvědčení jako hodnocení celkového prospěchu.
6. Celkové hodnocení se na vysvědčení vyjadřuje stupni prospěl, neprospěl.

7. Činnost žáka v zájmových útvarech, které organizuje škola, se hodnotí dvěma stupni: pracoval úspěšně, pracoval.
8. Nepovinné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.
9. Předmětem hodnocení jsou výsledky, které žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky ŠVP, případně individuálních vzdělávacích plánů.
10. Žáci jsou hodnoceni i ve všech složkách výchovy, tj. rozumové, smyslové, hudební, tělesné, pracovní, výtvarné.

10.1.3. Pravidla pro hodnocení žáka

- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- Vynaložení úsilí, snaha
- Schopnost řešit problémové situace
- Úroveň komunikačních dovedností
- Schopnost vykonávat činnosti smysluplně
- Míra zodpovědnosti a tolerance
- Změny v chování, postojích a dovednostech v souladu s výukovými výstupy (kompetencemi)

10.1.4. Způsoby hodnocení žáka

Hodnotíme na základě žákovského portfolia:

Samostatná práce:

- písemná práce
- ústní ověřování
- zpracování daného úkolu

Skupinové práce:

- ve skupině hodnocen vždy každý samostatně
- zapojení ve skupině s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem

10.1.5. Kritéria hodnocení žáka

- Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi a tvořivost žáka
- Hodnocení by mělo probíhat průběžně v celém časovém období
- V případě zhoršení prospěchu se informují zákonní zástupci dítěte
- Kontrolní práce se zakládají do složky žáka
- Sebehodnocení – vedeme žáka k posouzení svých schopností

10.2. Autoevaluace školy

Mimo pravidelné autoevaluační činnosti proběhne jednou za tři roky celkové hodnocení školy formou SWOT analýzy.

Vyučovací a školní klima			
Cíle	Kritéria	Nástroje	Čas
analýza klimatu školy na úrovni škola – žáci	motivující, přátelské a bezpečné klima školy, důvěra žáků k učitelům, vstřícné a respektující chování učitelů k žákům	rozbor rozhovorů s žáky, jejich chování dotazník a jeho rozbor	průběžně ve školním roce 1 x za 3 roky
analýza klimatu školy na úrovni škola – rodiče	spokojenost rodičů s klimatem školy ochota ke spolupráci	dotazník a jeho rozbor	1 x za 3 roky
analýza klimatu školy na úrovni učitel – učitel	vstřícné a respektující chování učitelů k sobě navzájem	dotazník a jeho rozbor	1 x za 3 roky
analýza klimatu školy na úrovni vedení - učitelé	vstřícné a respektující chování vedení školy k učitelům	dotazník a jeho rozbor	1 x za 3 roky

Práce učitelů			
Cíle	Kritéria	Nástroje	Čas
analýza metod používaných ve výuce	pestrost a vhodnost používaných metod výuky vzhledem ke specifickým žáků a vyučovacího procesu	rozbor hospitačních činností – provádí vedení školy	průběžně v daném školním roce
analýza kvality práce jednotlivých učitelů	akce školy přínosné pro žáky, rodiče, školu	rozbor hospitačních činností	průběžně v daném školním roce
analýza organizace školního roku	účelné využití personálních a materiálně technických možností školy	rozbor a hodnocení akcí pořádaných školou informační a nabídkové materiály pro rodiče	1 x ročně průběžně v daném školním roce
spolupráce školy s rodiči	zvýšení zájmu rodičů o akce školy, jejich spolupráci se školou	skupinové diskuse dotazník a jeho rozbor	průběžně ve školním roce
spolupráce učitelů navzájem	komunikace mezi učiteli	skupinové diskuse dotazník a jeho rozbor	průběžně ve školním roce

Vedení školy			
Cíle	Kritéria	Nástroje	Čas
analýza účinnosti řídicího systému	spokojenost personálu a rodičů	dotazník a jeho rozbor	1 x za 3 roky
analýza personální situace	požadavky školy na kvalifikaci zaměstnanců na daný školní rok	rozbor požadavků vedení školy na daný školní rok	1 x ročně pedagogická rada
analýza profesního a odborného růstu pedagogů	zvyšování odborné kvalifikace pedagogických pracovníků	hodnocení plánu DVPP	1 x ročně pedagogická rada
analýza spolupráce školy s okolím	výsledky spolupráce s ostatními institucemi	hodnocení výsledků spolupráce	1 x ročně pedagogická rada
analýza systému odměňování	dosahované pracovní výsledky a výsledky práce nad rámec pracovních povinností	rozbor hospitací, hodnocení podílu práce na akcích pořádaných školou apod.	průběžně

Výsledky vzdělávání			
Cíle	Kritéria	Nástroje	Čas
posouzení výsledků vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí a dovedností žáků	míra zvládnutí očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech	Klasifikace, hodnotící zprávy třídních učitelů, konzultace pedagogů s therapy, pracovníky SPC a rodiči	4x ročně - pedagogická rada během celého školního roku

Materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky			
Cíle	Kritéria	Nástroje	Čas
Ověření funkčnosti základního vybavení školy vybavení tříd pomůckami	kvalitní a pestrá výuka	konzultace s učiteli a vychovateli	průběžně během roku
vybavení odborných učeben pomůckami	kvalitní a pestrá výuka	konzultace s učiteli a vychovateli	průběžně během roku
vybavení školy výpočetní technikou	zajištění aktuálnosti	konzultace s vedením školy a pedagogy	průběžně během roku
Prověření ekonomických podmínek školy nakládání s rozpočtem (investice, příjmy)	Efektivní provoz školy, naplnění jejího poslání	rozbor zprávy o hospodaření	2x ročně pedagogická rada

11. Příloha č. 1: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – minimální očekávané výstupy

Rozhodnutím MŠMT byl s účinností od 13. 5. 2009 zapsán do školského rejstříku obor č. 79-01-C/01 Základní škola (vzdělávání žáků s LMP). Na základě tohoto rozhodnutí mohou být v Základní škole speciální, jejíž činnost vykonává Základní škola speciální a Mateřská škola speciální, Nový Jičín, Komenského 64, p. o. vzdělávání také žáci s lehkým mentálním postižením a přidruženou vadou.

Praxe ukázala, že zejména žáci s LMP s přidruženou PAS nemají při zahájení školního vzdělávání a v prvních letech docházky předpoklad zvládnou požadavky uvedeného vzdělávacího programu v podmínkách základní školy praktické (počet žáků, odlišné metody a formy výuky, prostorové a personální vybavení).

Výuka žáků probíhá na základě doporučení SPC formou individuálního vzdělávacího plánu ve třídách ZŠ speciální. Cílem vzdělávání na prvním stupni je adaptovat žáky na optimální výukový režim a požadovanou strukturu, vytvořit funkční formy komunikace s okolím a připravit je na přestup do ZŠ praktické, případně individuální integraci do ZŠ.

Vzdělávání individuálně integrovaných žáků s LMP zajišťujeme v našich podmínkách pouze na 1. stupni.

11.1. Výchovně vzdělávací strategie

Následujícími postupy, metodami a formami práce zapracovanými do výchovných a vzdělávacích strategií rozvíjíme klíčové kompetence žáků s lehkým mentálním postižením. Tyto strategie jsou uplatňovány všemi pedagogy v rámci vzdělávacího procesu.

11.1.1. Klíčové kompetence

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■ Využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme všechny metody výuky čtení: analyticko – syntetická metoda, globální metoda, sociální čtení, vytvoření Slabikáře VOKS, • učíme žáky psaní psacím i hůlkovým písmem, na PC, používáme šablony, • počítání realizujeme vždy s názornými pomůckami • upevňujeme v běžných situacích
<p>■ Pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajišťujeme vhodné učební pomůcky a názorný materiál pro výuku • vybíráme vhodné učebnice, učební materiály a pomůcky vzhledem k postižení • vytváříme Slabikář VOKS na míru žákovi, • vytváříme vlastní učební pomůcky podle individuálních potřeb žáků
<p>■ Poznává vlastní pokroky a uvědomuje si problémy, které mu brání v učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujeme režimy dne pro jasně dané činnosti dne, • využíváme různá pracovní místa pro oddělení činností (k učení, odpočinku, svačině) • používáme jasnou strukturu úkolů (zleva doprava) pro lepší pochopení
<p>■ Používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • povzbuzujeme a klademe důraz na pozitivní motivaci (oblíbené věci, činnosti) • vytváříme takové situace, aby žák pocítil radost z úspěchu a z učení
<p>■ Chápe obecně používané termíny, znaky a symboly</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme modelové situace a prověřujeme používání termínů, znaků a symbolů v každodenních situacích (VOKS)
<p>■ Uvědomuje si význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poznatky získané ve škole přeneseme do praktických situací (vycházky, nákupy, vyřizování vzkazů, hry)
<p>■ Dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při práci s počítačem fixujeme elementární uživatelské znalosti

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■ Vnímá problémové situace, rozpoznává problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, které jsou přiměřené jejich věku a schopnostem.
<p>■ Řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • častým opakováním a praktickým nácvikem fixujeme správné reakce na dané situace, využíváme názoru, vlastního příkladu • hledáme různá řešení, povzbuzujeme k překonávání nezdarů
<p>■ Přijímá důsledky svých rozhodnutí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, aby byli schopni samostatně reagovat a věděli, kam se obrátit o pomoc
<p>■ Nenechá se při řešení problému odradit nezdarem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěstujeme v žácích vytrvalost a trpělivost formou povzbuzení a motivace
<p>■ Dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitých problémů požádá o radu a řídí se jí</p> <p>■ Dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formou nácviku v běžných situacích vedeme žáky k tomu, aby byli schopni požádat si o pomoc (jakým způsobem a koho požádat) • s využitím názorných příkladů učíme žáky řešit nastalé problémové situace

Kompetence komunikativní	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■Vyjadřuje se srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu • pokud žák neužívá verbální řeč, stanovíme vhodnou formu alternativní nebo augmentativní komunikace (VOKS, gesta, mimika, piktogramy, předměty, fotky) a nadále podporujeme aktivní komunikaci
<p>■Rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme jednoduché situace přiměřené jejich schopnostem • pro lepší porozumění uplatňujeme vhodnou formu komunikace (verbální, nonverbální)
<p>■Využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme dostupný učební materiál, demonstrační obrázky, pracovní sešity • uplatňujeme alternativní formy neverbální komunikace (např. VOKS) pro snazší pochopení textu
<p>■Zvládá jednoduchou formu písemné komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • neustálým opakováním a procvičováním od jednoduššího ke složitějšímu vedeme žáky ke zvládnutí písemné formy komunikace • vedeme žáky i k výuce hůlkového písma
<p>■Vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme žáky ke komunikaci návodnými otázkami, formou her a soutěží a vytvářením přátelského prostředí ve třídě • učíme žáky akceptovat odlišnosti vyjadřovacích schopností v kolektivu třídy i mimo ni
<p>■Využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme dostupnou komunikační techniku – PC, internet, komunikátor, mobilní telefon k procvičování základních komunikačních dovedností
<p>■Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme generalizaci již naučených dovedností do jiných situací • zprostředkováváme žákům dostatek příležitostí k integraci (kulturní vystoupení, besídka, soutěže, nákupy, jízda v dopravních prostředcích)

Kompetence sociální a personální	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■Posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • navozujeme situace, ve kterých učíme žáky chápat vztahy mezi spolužáky, spolužáky a učiteli, rodinné vztahy, využíváme fotky a symboly
<p>■Má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k poznání, že každá činnost probíhá v jiném prostředí a za jiných podmínek, (realizujeme prostřednictvím vycházek do okolí, nákupů, akcí školy, výukou v různých učebnách) • spolupracujeme s rodinou žáka
<p>■Respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme zapojení do sociálních aktivit (např. nákupy s žáky, akcemi školy, vyřizováním vzkazů a cíleným nácvikem v různých situacích) • vedeme žáky ke vzájemné pomoci a vytváříme situace, kdy žáci vzájemně spolupracují
<p>■Navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s pozitivním a negativním chováním ve škole • vyžadujeme dodržování pravidel chování ve škole • při různých společenských aktivitách (hry, soutěže, práce ve skupinách, ve dvojicích) žáci navazují a upevňují vztahy se svými vrstevníky
<p>■Rozpozná nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozlišování vhodného a rizikového chování formou vysvětlování • navozujeme situace, které si žák sám zažije a tím se učí reagovat a fixovat správné vzory chování
<p>■Uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • budujeme důvěru k učiteli nebo blízké osobě a vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli požádat o pomoc
<p>■Posiluje sociální chování a sebeovládání, je vnímavý k potřebám starých, nemocných a postižených lidí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • častým opakováním reakcí na určité situace fixujeme u žáků vzor chování, který se postupně automatizuje • vytváříme v žácích pozitivní představy o sobě samých, které podporují sebedůvěru a samostatný rozvoj • učíme základní návyky společenského chování a později je fixujeme v přirozených situacích, v modelových situacích, příkladem učitele, imitací

Kompetence občanské	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■Zvládá běžnou komunikaci s úřady</p>	<ul style="list-style-type: none"> • neustálým opakováním v modelových situacích automatizujeme správné návyky a dovednosti
<p>■Zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy a pravidla soužití</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při konkrétních situacích vysvětlujeme a seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi občanů • vedeme žáky k tomu, aby věděli, co se smí a co se nesmí
<p>■Chápe nebezpečí rasismu a xenofobie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyžadujeme dodržování pravidel chování ve škole. • netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nekamarádské projevy chování žáků
<p>■Chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při praktických situacích vytváříme stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí
<p>■Dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím modelových situací je učíme v případě potřeby požádat o pomoc • vedeme žáky k tomu, aby uměli správně reagovat v krizových situacích a respektovali pokyny dospělých osob

Kompetence pracovní	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Má vytvořen pozitivní vztah k manuálním činnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme procesuálních schémat děje činností pro lepší pochopení • neustálým opakováním posilujeme a automatizujeme správné hygienické návyky a sebeobsluhu
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci ■ Využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění 	<ul style="list-style-type: none"> • vhodnou motivací vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci • zprostředkováváme dostatek pracovních činností, při kterých si žáci mohou osvojit a procvičit pracovní dovednosti (Pv, Vv, práce na ranči)
<ul style="list-style-type: none"> ■ Pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientuje se v jednoduché technické dokumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • při instrukcích využíváme především názorné předvedení • vytváříme pracovní postupy např. formou globálního čtení, piktogramy a symboly
<ul style="list-style-type: none"> ■ Je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení 	<ul style="list-style-type: none"> • formou povzbuzování a motivace vedeme žáky ke splnění úkolu tak, aby mu přinášel radost a uspokojení • vhodnou prvotní i průběžnou motivací při pracovního výkonu podporujeme lepší soustředění při činnostech
<ul style="list-style-type: none"> ■ Reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme žákům společné pracovní úkoly, podporujeme spolupráci a ohleduplnost k druhým • učíme žáky pracovat ve skupinách a podporujeme přátelskou atmosféru při práci
<ul style="list-style-type: none"> ■ Má konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí 	<ul style="list-style-type: none"> • používáme vhodnou motivaci, odměnu – individuální pro každého žáka • vedeme žáky ke správnému pochopení a zhodnocení dosažených pracovních výsledků
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • častým opakováním a vlastním příkladem podporujeme žáky, aby dodržovali zásady bezpečnosti • k pracovním činnostem používáme bezpečné pomůcky a nářadí

11.2. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka zejména v oblasti postojů a hodnot. Jsou rozdělena do šesti tematických okruhů, které procházejí napříč vzdělávacími oblastmi.

V naší škole jsou všechna témata okruhů průřezových témat integrovaná do vzdělávacích obsahů jednotlivých vyučovacích předmětů.

11.3. Vymezení průřezových témat – tematické oblasti a učivo

11.3.1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy:

Osobnostní rozvoj

- **rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení
- **sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání a vůle, organizace vlastního času
- **psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům, dovednosti zvládání stresových situací – rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace, hledání pomoci při obtížích
- **kreativita** – cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- **poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání ve skupině – třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnosti, chyby při poznávání lidí
- **mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů, vztahy a naše třída
- **komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí, cvičení pozorování a aktivního naslouchání, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování, komunikační dovednosti - dialog, informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba atd., asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení, rozvoj sociálních

dovedností pro spolupráci (řešení konfliktů, podřízení se apod.), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- **řešení problémů a rozhodovací dovednosti** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – mezilidské vztahy, zvládání učebních problémů
- **hodnoty, postoje, praktická etika** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

11.3.2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy:

- **občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva, povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy), Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost), principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **formy participace občanů v politickém životě** - volební systémy a demokratické volby (parlamentní, krajské a komunální), obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí
- **principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie, kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka), význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

11.3.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy:

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, Den Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

- **jsme Evropané** – Evropská unie, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace

11.3.4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy:

- **kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti), předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace), důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování, umění vžít se do role druhého, lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **multikulturalita** - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **princip sociálního smíru** – odpovědnost a příspěví každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, nekonfliktní život v multikulturní společnosti, aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin, otázka lidských práv, základní dokumenty

11.3.5. Enviromentální výchova

Tematické okruhy:

- **ekosystémy** – les (les v našem prostředí, jeho význam), pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí), vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii), moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého), tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás), lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní

podmínky), kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

- **základní podmínky života** – voda (vztahy vlastnosti vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení), ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině), ochrana biologických druhů (důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů), ekosystémy, energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský život, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky), přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace), průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení), odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a hospodaření s odpady, druhotné suroviny), ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV), změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy), dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce typu Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- **vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé), náš životní styl (spotřeba věcí, odpady, energie, způsoby jednání a vlivy na prostředí), aktuální lokální ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace), prostředí a zdraví (rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví), nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)

11.3.6. Mediální výchova

Tematické okruhy:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních (bulvárních) prvků ve sdělení od informativních a společensky závažných, hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů), hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)

- **fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování, způsoby financování médií a jejich dopady, vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování, role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam), vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti), role médií v politických změnách
- **tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení pro školní časopis, technologické možnosti a jejich omezení

11.4. Integrace průřezových témat do vyučovacích předmětů

Osobnostní a sociální výchova					
Tematické okruhy	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	JV - In Hv - In Vv - In Sv - In Ma - In	JV - In Hv - In Vv - In Sv - In Ma - In	Hv - In Sv - In Ma - In	Hv - In Sv - In PC - In	Sv - In PC - In
Sebepoznání a sebepojetí	Prv - In	Prv - In	Prv - In	VI - In	Př - In Tv - In, A
Seberegulace a sebeorganizace			Tv - In	Tv - In	Tv - In
Psychohygiena			Tv - In	Tv - In	Př - In
Kreativita		Vv - In	JV - In Vv - In	JV - In Pv - In	JV - In Pv - In
Sociální rozvoj					
Poznávací schopnosti	Pv - In	Tv - In	Tv - In	JV - In	Př - In
Mezilidské vztahy		Prv - In	Pv - In	Hv - In Vv - In Pv - In	Hv - In Vv - In Pv - In
Komunikace	JV - In Sv - In	JV - In Sv - In	JV - In Sv - In	JV - In PC - In	JV - In PC - In
Spolupráce a soutěživost			Tv - In, A Pv - In	Tv - In, A Vv - In Hv - In	Tv - In, A Vv - In Hv - In
Morální rozvoj					
Řešení problémů a roz. dov.			Prv - In		Pv - In
Hodnoty, postoje, prak. etika			Prv - In		Pv - In

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech					
Tematické okruhy	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Evropa a svět nás zajímá				Hv - In	VI - In
Objevujeme Evropu a svět		Pv - In	Pv - In Prv - In	Pv - In	Pv - In VI - In
Jsme Evropané			Pv - In		Pv - In

Mediální výchova					
Tematické okruhy	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Receptivní činnosti					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				JV - In	JV - In PC - In
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					JV - In PC - In
Fungování a vliv médií ve společnosti		Hv - In	Vv - In	Pv - In	JV - In
Produktivní činnosti					
Tvorba mediálního sdělení					JV - In PC - In Pv - In

Výchova demokratického občana					
Tematické okruhy	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Občan, občanská společnost a stát					VI - In
Občanská společnost a škola			Prv - In		VI - In
Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					

Multikulturní výchova					
Tematické okruhy	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Kulturní rozdíly			Prv - In		Hv - In
Lidské vztahy			Prv - In		VI - In
Etnický původ					VI - In
Multikulturalita					VI - In
Princip sociálního smíru a solidarity					

Enviromentální výchova					
Tematické okruhy	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Ekosystémy			Prv - In		
Základní podmínky života			Prv - In	Sv - In	Př - In
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Pv - In Tv - In	Pv - In Tv - In	Pv - In Tv - In	Pv - In Tv - In
Vztah člověka k prostředí		Pc - In	Prv - In	Vv - In	Př - In

12. Učební plán pro 1. stupeň

12.1. Tabulka učebního plánu

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	CELKEM
JV	6	6	7	7	7	33
MA	4	4	4	5	5	22
SV	+1	+2	+2	+2	+2	9
PC	x	x	x	1	1	2
PRV	2	2	2	x	x	6
VL	x	x	x	1	1	2
PŘ	x	x	x	2	2	4
VV	1	1	1	1	1	5
HV	1	1	1	1	1	5
PV	3	3	3	3	3	15
TV	3	3	3	3	3	15
CELKEM	21	22	23	26	26	118

Zkratky jednotlivých předmětů

JV = Jazyková výchova

PRV = Prvouka

VL = Vlastivěda

TV = Tělesná výchova

PV = Pracovní výchova

VV = Výtvarná výchova

MA = Matematika

SV = Smyslová výchova

PC = Informatika

PŘ = Přírodověda

HV = Hudební výchova

Disponibilní časová dotace = +

12.2. Poznámky k učebnímu plánu

Vyučování neprobíhá v klasických vyučovacích hodinách, ale v blocích. Dopolední vyučování je členěno do dvou devadesátiminutových bloků, rozdělených na činnosti podle daného rozvrhu hodin s několikaminutovou individuální psychohygienickou přestávkou. Mezi bloky je půlhodinová přestávka na svačinu a zajištění hygieny.

Po skončení dopoledního vyučování následuje přestávka na oběd a relaxaci. Po ní vyučování pokračuje odpoledním blokem, jehož délka se řídí hodinovou dotací v jednotlivých ročnících.

Vyučování probíhá v kmenových učebnách, v individuálních pracovnách, v kuchyňkách případně školní jídelně, v tělocvičně školy, v multisenzorické místnosti, v PC učebně, v učebně HV, na ranči, na krytém bazéně, případně na zahradě. Náplní výuky jsou také tematické vycházky, návštěvy výstav a kulturních představení, exkurze, výlety nebo sportovní akce.

Jazyková výchova	- obsah vyučovacího předmětu tvoří vzdělávací obory Český jazyk a literatura.
Smyslová výchova	- předmět Smyslová výchova vznikl jako samostatný předmět z disponibilní časové dotace.
Informatika (PC)	- předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.
Prvouka	- vyučovací předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vyučuje se v 1. – 3. ročníku.
Vlastivěda	- vyučovací předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vyučuje se ve 4. – 5. ročníku.
Přírodověda	- vyučovací předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vyučuje se ve 4. – 5. ročníku.

13. Učební osnovy

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením v základní škole speciální je rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí (na 1. stupni do sedmi vzdělávacích oborů) a je ve shodě s RVP ZV. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořené jedním, nebo více vzdělávacími obory – předměty. Jednotlivé vzdělávací oblasti respektují sníženou úroveň rozumových schopností žáků a svým vzdělávacím obsahem podporují především poznávací a komunikační schopnosti, zájmy a potřeby žáků.

13.1. Začlenění učebních předmětů do vzdělávacích oblastí

Jazyk a jazyková komunikace – Jazyková výchova

Matematika a její aplikace – Matematika

Informační a komunikační technologie – Informatika

Člověk a jeho svět – Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Člověk a společnost - Dějepis, Výchova k občanství

Člověk a příroda - Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis (2. stupeň)

Umění a kultura – Hudební výchova, Výtvarná výchova (2. stupeň)

Člověk a zdraví – Tělesná výchova

Člověk a svět práce – Pracovní výchova

13.2. Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů

13.2.1. Vyučovací předmět - Jazyková výchova

Předmět **Jazyková výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura a je rozdělen do tří specifických složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce předmětu Jazyková výchova se vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů vzájemně prolíná a je vyučován v blocích. JV má stěžejní postavení mezi vyučovacími předměty. Dovednosti, které si žáci ve vyučovacím předmětu osvojují, jsou důležité nejen v rámci předmětu JV, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech.

Předmět Jazyková výchova je zaměřen na rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání, na postupné osvojování techniky čtení s možností využití alternativních metod čtení, osvojování techniky psaní, vytváření dovednosti dorozumívání v běžných komunikačních situacích i s podporou AAK. Jedná se o komunikaci pomocí piktogramů, VOKS, metody sociálního čtení. Předmět dále rozvíjí schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Posiluje sebedůvěru, schopnost sdělit svůj názor, to vše s ohledem na žákovu individualitu a logopedickou diagnózu.

Cílem vyučování předmětu Český jazyk a literatura je vytvoření dovednosti srozumitelného a výstižného vyjadřování ústní i písemnou formou spisovného českého jazyka, dále vytvoření dovednosti správného hlasitého i tichého čtení, orientace v textu, čtení s porozuměním, formování pozitivního vztahu k rodnému jazyku a literárním dílům.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň. Metody slovního sdělování o věcech a jevech realizujeme formou řízeného rozhovoru, ale také využíváme spontánní výpovědi žáků. Využíváme knihy žákovské knihovny, výukový software, divadelní a filmová představení. Výuka probíhá individuálně ve skupině, skupinově i frontálně.

- metoda cvičení smyslové percepce (zrakové, sluchové, prostorové)
- metoda postřehování písmen a otevřených slabik
- metoda motivační – textové ilustrace, rozhovor, předčítání, prohlížení knih
- metoda sociálního učení
- metoda vázaného čtení slabik ve slově
- metoda předčítání a přednesu uměleckých textů, použití nahrávky na CD disku;
- metoda čtení textů žáky – čtení hlasité, čtení výrazné, čtení párové, čtení s učitelem
- metoda globálního čtení – čtení celých slov
- metoda reprodukce textu, dramatické hry a činnosti při čtení
- metoda samostatné práce žáka při čtení i v rámci písemného projevu
- metoda deklamace, dramatizace, spojení hudby s četbou

- metoda projektivní činnosti, praktické činnosti žáka
- metoda nácviku psaní – prvky psacího písma, nácvik hůlkového písma
- metody práce v oblasti řečového projevu žáka a řečové výchovy
- metoda kontroly a hodnocení – klasifikace, slovní hodnocení, pochvala, uznání
- forma a metoda individuálního přístupu a samostatné práce žáka
- forma besedy na dané téma, rozhovor, výklad, vysvětlování
- forma skupinové práce – práce ve dvojicích, týmová práce, kolektivní činnosti
- forma vyučovací jednotka – frontální výuka

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná obsah všech vyučovacích předmětů, zejména: Smyslová výchova, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Informatika, Hudební výchova.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Jazykové výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ Při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup, vypracováváme pro každého žáka roční vzdělávací plán
➤ Využíváme alternativní metody čtení – globální, sociální, pomocí piktogramů
➤ Provádíme pravidelná logopedická cvičení
➤ Tvoříme vlastní učební pomůcky podle individuálních potřeb žáků
➤ Vytváříme Slabikář VOKS, Slabikář globálního čtení
➤ Využíváme všech dostupných učebnic pro ZŠ speciální
➤ Využíváme strukturální učení - TEACCH
➤ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí (oddělená pracovní místa)

Kompetence k řešení problémů

➤ Simulujeme nejběžnější problémové situace, ve kterých se žák může ocitnout, názorně předvádíme možná řešení, nacvičujeme, procvičujeme a upevňujeme
➤ Vedeme žáky k vyjadřování se k situacím verbálně i neverbálně
➤ Vhodně žáky motivujeme k vyšší koncentraci, zajímavými učebními prostředky (texty, obrazový materiál)

Kompetence pracovní

➤ Názornou demonstrací a poslušností úkonů rozvíjíme u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
➤ Používáme jasnou strukturu úkolů zleva doprava
➤ Podporou dílčích plněných částí úkolů vedeme žáky k dokončení úkolu
➤ Používáme vhodnou motivaci (odměnu verbální, oblíbené pochutiny, předměty, činnosti, pohlazení)

Kompetence občanské

➤ Vedeme žáky k tomu, aby uměli pozdravit, poděkovat, požádat, přiměřeně se vyjadřovat
--

Kompetence sociální a personální

➤ směřujeme žáka k aktivní komunikaci (denně zařazujeme do výuky komunikační cvičení, vyřizování vzkazů)
➤ motivujeme žáky účastnit se různých soutěží a být v kontaktu s dalšími lidmi
➤ podporujeme účast na společenských akcích
➤ dáváme žákovi dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru
➤ učíme žáka naslouchat a respektovat druhé

Kompetence komunikativní

➤ rozvíjíme komunikační schopnosti a řečové dovednosti žáků při všech aktivitách ve výuce
➤ využíváme alternativní a augmentativní komunikace (VOKS, gesta, piktogramy, předměty, fotky)
➤ rozvíjíme aktivní i pasivní slovní zásobu
➤ objasňujeme nové pojmy a význam slov
➤ verbální instrukce podporujeme názorem (gesta, vizualizace, mimika, fotky, demonstrační obrázky, VOKS)
➤ klademe žákům otázky pro ověření porozumění
➤ vedeme žáky ke kultivovanému projevu pro vyjádření pocitů, prožitků, názorů
➤ předkládáme žákům dostatek jednoduchých obrazových materiálů s krátkým a srozumitelným textem, který můžeme podpořit alternativní formou komunikace
➤ používáme srozumitelné výrazy a symboly k pochopení
➤ učíme žáky psát psacím i hůlkovým písmem, využíváme šablony a psaní na PC
➤ používáme vhodné psací náčiní
➤ seznamujeme žáky srozumitelnou formou s využíváním informačních technologií
➤ účelně využíváme ve výuce PC, komunikátory, internet
➤ rozvíjíme jednoduchou, psanou komunikaci s okolím
➤ přibližujeme žákům další možnosti využívání techniky
➤ nácvikem komunikačních dovedností v běžných sociálních situacích připravujeme žáky pro reálný život

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Znát všechna probíraná písmena – a, i, e, m, o, u, l, v, t, y, s, j</p> <p>Odlišovat jejich délku</p> <p>Zvládat čtení otevřených slabik</p> <p>Zvládat čtení psacího písma</p> <p>Číst číslice 1 – 8</p> <p>Dbát na správné dýchání</p> <p>Umět pojmenovat známé předměty denního života</p> <p>Rozumět jednoduchým pokynům učitele</p> <p>Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>Psát probraná písmena a číslice</p> <p>Zvládat opis a přepis písmen a slabik</p> <p>Umět pozdravit, poděkovat, poprosit o něco, omluvit se písemně a ústně</p>	<p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyticko – syntetické činnosti – věta, slovo, slabika, hláska • Vyvození hlásek a písmen – malých i velkých • Rozlišování délek samohlásek • Průpravná diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání • Orientace na řádku a na stránce • Čtení jednoduchých vět zpočátku doplněných obrázky • Čtení psacího písma <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – mluvený projev (řečová výchova):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Technika mluveného projevu – nácvik správného dýchání, tvorby hlasu, správná výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace, tvoření hlasu • Rozvoj fonemického sluchu • Rozvoj slovní zásoby <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjení psychomotorických schopností a jemné pohybové koordinace nutné k výuce psaní • Vytváření správných návyků při psaní • Správné sezení při psaní a správné zacházení s psacím náčiním • Psaní písmen, se kterými se žáci seznamují ve čtení (velká písmena se učí jen ta, která se tvarově neodlišují od malých) • Procvičování naučených písmen ve slabikách • Procvičování naučených slabik ve slovech • Opis a přepis slabik a slov • Diktát písmen, slabik • Forma společenského styku – pozdrav, poděkování, prosba, omluva 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Odlišit délku slabik</p> <p>Rozložit slovo na slabiky</p> <p>Složit ze slabik slovo</p> <p>Pamatovat si a reprodukovat krátkou říkanku</p> <p>Na základě otázek učitele a obrázků reprodukovat či dramatizovat jednoduchou pohádku nebo krátký příběh</p>	<p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování délky slabik • Výslovnost samohlásek a souhlásek • Návěst analyticko – syntetických sluchových cvičení • Rozšiřování slovní zásoby <p>Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přednes jednoduchých říkanek a krátkých básniček • Poslech nejznámějších jednoduchých pohádek • Řešení jednoduchých hádanek, seznámení se s nimi • Reprodukce známé pohádky • Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, jednoduchá pohádka • Zásady správného zacházení s knihou • Seznámení se s dětskou knihou či časopisem • Vzbuzování zájmu o poznávání knih a časopisů 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Znát všechna probraná písmena</p> <p>Mít zautomatizované čtení slov o třech hláskách</p> <p>Číst plynule slova v rozsahu probíraného učiva</p> <p>Orientovat se na stránce a v textu</p> <p>Chápat obsah čteného</p> <p>Odpovídat na otázky týkající se obsahu čteného</p> <p>Mít přiměřenou slovní zásobu</p> <p>Správně ji používat</p> <p>Vyjádřit se samostatně krátkými větami</p> <p>Používat základní pravidla společenského styku, orientovat se v nich</p> <p>Dodržovat základní hygienické návyky pro správné psaní</p> <p>Znát probraná písmena a číslice</p> <p>Psát slova</p> <p>Opsat slova a krátký text</p> <p>Přepsat slova a krátký text</p> <p>Psát slabiky a slova podle diktátu</p>	<p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokončení nácviku zbývajících písmen abecedy (malých i velkých) • Dvojslabičná a víceslabičná slova složená z otevřených slabik • Automatizace čtení jednoslabičných slov o třech hláskách • Zavřené slabiky • Dvojslabičná slova se zavřenou slabikou na konci • Čtení skladebně jednoduchých vět • Orientace na stránce a v textu • Reakce na otázky zaměřené k pochopení obsahu čteného • Čtení textu s obrázky <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – mluvený projev (řečová výchova):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj slovní zásoby • Správné používání významu slov • Tvorba krátkých vět • Krátké samostatné vyprávění • Popis obrázků • Upevnění vyjádření poděkování, prosby, omluvy, blahopřání <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nácvik psaní velkých písmen – pouze tvarově shodných s písmeny malými • Spojování slabik ve slova • Psaní jednoduchých vět • Opis psacího písma • Nácvik psaní všech malých písmen • Nácvik diktátu – slabik, slov 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Umět správně se vyjadřovat</p> <p>Mluvit srozumitelně</p> <p>Používat správná slova</p> <p>Umět se soustředit na poslech textu</p> <p>Umět přednášet básničku a říkadlo</p> <p>Reprodukovat krátký příběh podle otázek a obrázků</p> <p>Umět číst v dětské knize přiměřené náročnosti</p>	<p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj analyticko – syntetických sluchových cvičení • Rozlišování délky samohlásek • Tvorba slov • Rozšiřování slovní zásoby • Nácvik srozumitelného samostatného vyjadřování <p>Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přednes říkanek, básniček a pohádek • Dramatizace jednoduchého textu • Literární pojmy – rozpočítadlo • Seznámení s druhy tiskovin – kniha, časopis, noviny • Zásady správného zacházení s knihami • Poslech čteného textu • Čtení dětské knihy s přiměřeným obsahem • Reakce na obsah čteného – porozumění • Reprodukce textu podle otázek a ilustrací 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Číst všechny hlásky, slabiky, slova, věty Zvládat zřetelné čtení jednoduchých vět Číst s porozuměním jednoduché texty Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání Správně a plynule číst předložku se slovem Číst správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny Orientovat se ve čteném textu Nepřeskakovat při čtení řádky a slova Rozumět pokynům přiměřené složitosti</p> <p>Zvládat správné techniky mluveného projevu</p> <p>Umět se vyjadřovat v krátkém mluveném projevu – popsat své zážitky, obrázek nebo reprodukovat čtený text</p> <p>Ovládat základní pravidla společenského styku a používat je v praxi</p> <p>Psát všechna malá i velká písmena abecedy a číslice – dodržovat správné tvary písmen a číslic Dokázat opsat a přepsat krátké věty, jednoduchý text Zvládat napsat písmena, slabiky, slova a číslice podle diktátu – převádění z mluvené do psané podoby Dodržovat správné pořadí písmen a úplnost slov Dodržovat základní hygienické návyky potřebné</p>	<p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova - čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upevnění výuky čtení – věta, slova, slabika, písmeno • Obohacování a zpřesňování slovní zásoby dětí • Čtení s porozuměním • Zřetelné čtení jednoduchých vět • Správné čtení předložky se slovem • Tiché čtení • Orientace ve čteném textu • Čtení slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – mluvený projev (řečová výchova):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upevňování techniky mluveného projevu – dýchání, tvorba hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace • Rozvoj fonemického sluchu • Krátké vypravování (vlastních zážitků, reprodukce krátkého textu, popis obrázků...) • Formy společenského styku – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, omluva, vzkaz, adresa, blahopřání, pravidla komunikace ve dvojici (dialog), ve skupině, zdvořilá mluva • Rozvoj neverbální komunikace <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokončení ncviku psaní velkých písmen • Upevnění správného psaní již nacvičených písmen malé a velké abecedy • Opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu • Psaní písmen, slabik a slov, číslic podle nápovědy • Upevnění hygienických návyků při psaní – sklon sešitu, správné sezení a držení těla, úchop tužky, osvětlení • Správná technika psaní – plynulé psaní slov, vzdálenost mezi slovy (= úprava sešitu) 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Tvořivost v mezilidských vztazích

<p>pro správné psaní – správně držet tužku, dodržovat sklon písma Dodržovat dobrou úpravu v sešitě Správně spojovat jednotlivá písmena a slabiky Dodržovat vzdálenost mezi slovy Kontrolovat napsané Dodržovat základní stavbu věty Dodržovat čitelnost psaného projevu</p> <p>Vyslovovat samohlásky a souhlásky Dodržovat správnou délku samohlásek Rozpoznat souhlásky a samohlásky Tvořit slabiky Rozlišit věty, slova, slabiky, hlásky Umět se dobře vyjadřovat a používat správná slova Znat všechna písmena malé a velké abecedy Psát velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</p> <p>Dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů Dokázat se zájmem sledovat divadelní nebo hudební představení přiměřené jeho věku Pamatovat si a reprodukovat krátké básničky a říkadla Reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sebekontrola napsaného • Psaní velkých písmen na začátku věty a ve vlastních jménech <p style="text-align: center;">Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výslovnost samohlásek a souhlásek • Rozlišení délky samohlásek • Tvorba slabik • Rozšiřování slovní zásoby • Srozumitelné vyjadřování <p style="text-align: center;">Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poslech předčítaného textu • Přednes říkanek, krátkých básniček a pohádek • Dramatizace jednoduchého textu • Kultura mluveného projevu • Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis • Pravidla chování při kulturních akcích – divadelní představení... 	
---	--	--

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Číst plynule krátké texty Číst s porozuměním Zvládat tiché čtení Mít správnou intonaci a přízvuk</p> <p>Používat správně intonaci a přízvuk Umět vést dialog se spolužákem na zadané téma</p> <p>Zvládat napsat adresu i dopis Zvládat opis i přepis jednoduchého textu Dodržovat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>Umět psát správná i/y po měkkých a tvrdých souhláskách Určit správně délku samohlásek Zvládat čtení a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Rozpoznat druhy vět</p> <p>Orientovat se v pojmech kniha, časopis, noviny Číst pohádky a jednoduché texty</p>	<p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení krátkých textů s porozuměním • Důraz na správnou výslovnost • Tiché čtení • Orientace ve čteném textu • Správný slovní přízvuk, intonace <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – mluvený projev (řečová výchova):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přízvuk, intonace • Nácvik dialogu (rozhovor ve dvojici na určité téma, střídání rolí) ml <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpřesnění tvarů písmen a číslic • Forma společenského styku (adresa, dopis) • Opis a přepis slov a jednoduchého textu • Úprava (nadpis, okraje, odstavce, datum) <p style="text-align: center;">Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hláskosloví – samohlásky, souhlásky • Psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách • Výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek • Slovo – členění na slabiky a hlásky • Slova stejného a opačného významu • Psaní a výslovnost slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Věta – druhy vět • Tvoření vět <p style="text-align: center;">Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní orientace v pojmu kniha, časopis, spisovatel, básník • Čtení pohádek a jednoduchých textů – popis hlavních postav, rozlišení místa, času a děje, uvědomění si základních souvislostí 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem - Tvořivost v mezilidských vztazích - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p style="text-align: center;">Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
5. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Umět vyprávět vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrace Orientovat se ve čteném textu Zvládat techniku tichého čtení</p> <p>Umět vytvořit otázku a odpovědět na ni celou větou Umět se domluvit v běžných situacích V mluveném projevu volit správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči Rozšiřovat slovní zásobu k souvislému vyjadřování v krátkých souvětích Mít dostatečnou slovní zásobu Umět popsat jednoduché předměty, činnosti a děje, věci, které ho obklopují Umět vyprávět vlastní zážitky Zvládat mimoslovní komunikaci, volit vhodná gesta</p> <p>Psát věty podle nápovědy Zvládat opis i přepis jednoduchého textu Seznámit se způsobem správného a přehledného psaní jednoduchého sdělení Dbát na úhledný a čitelný písemný projev Umět psát římské číslice Napsat jednoduchá sdělení</p>	<p>Komunikační a slohová výchova – čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plynulé čtení textu se správnou intonací • Tiché čtení • Orientace ve čteném textu • Reprodukce čteného textu <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – mluvený projev (řečová výchova):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upevnění základních technik společenského styku – oslovení, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání • Schopnost vést dialog (zahájení a ukončení dialogu) • Rozhovor – umět naslouchat druhému a respektovat jeho názor • Dodržování pravidel společenského chování (zdvořilé vystupování) • Upevňování neverbální komunikace (mimika, gesta) • Krátké vypravování vlastních zážitků, reprodukce textu, vyprávění podle obrázků <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova – psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní vět podle nápovědy • Opakování a zdokonalování probraných tvarů písmen a číslic • Úprava písemnosti • Psaní římských číslic 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem - Tvořivost v mezilidských vztazích - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv medií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací obsah předmětu Jazyková výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
5. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládat použití abecedy Umět řadit slova podle abecedy Rozlišit samohlásky a souhlásky Správně používat i/y po tvrdých a měkkých souhláskách Správně psát a vyslovovat znělé a neznělé hlásky Třídít skupiny slov s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Ovládat výslovnost a pravopis dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Určovat druhy vět Poznat podstatná jména a slovesa</p> <p>Zvládat přednes Porozumět textu, umět ho reprodukovat podle jednoduché osnovy Rozlišit základní literární pojmy – říkanka, báseň, pohádka, povídka, pověst, bajka Vyprávět zhlédnutý film nebo divadelní představení Určit hlavní postavy</p>	<p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Abeceda – abecední řazení slov • Hláskosloví – samohlásky a souhlásky • Dělení souhlásek • Psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • Výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova • Nauka o slově – členění slova na hlásky a slabiky • Třídění slov, čtení, psaní a výslovnost slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Věta – druhy vět, tvoření vět • Tvarosloví – druhy slov – podstatná jména, slovesa • Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin <p>Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přednes – říkanky a krátké básničky • Poslech předčítaného textu • Porozumění textu – hlavní postava a její vlastnosti, rozlišení místa, času a děje • Reprodukce a dramtizace podle dané osnovy • Základní literární pojmy – říkanka, báseň, pohádka, povídka, pověst, bajka • Vyprávění zhlédnutého filmu 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Řeč těla, zvuků a slov - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikační schopnost při veřejném vystupování - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv medií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení -

13.2.2. Vyučovací předmět – Matematika

Předmět matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Obsah vyučovacího předmětu je zaměřen na rozvíjení praktických činností a dovedností využitelných v běžném životě. Podporuje rozvoj myšlení, orientaci v prostoru a manipulaci s předměty. Seznamuje žáky se základními matematickými pojmy, symboly a způsoby jejich využití. Využívá především konkrétní předměty, ale i alternativní pomůcky jako kalkulátor, symboly VOKS, dřevěná počítadla s kostičkami a klasická počítadla. Přípravuje žáky k dalšímu vzdělávání, podporuje samostatnost, soběstačnost, manipulaci s mincemi, bankovkami a umožňuje i uplatnění v jednoduchých produktivních pracovních činnostech.

Předmět je vyučován v blocích.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Aplikační úlohy

Cílem vyučování předmětu Matematika je vytvoření takových matematických vědomostí a dovedností, které žákům umožní řešit základní problémy a úkoly vyplývající z běžného a později i pracovního života, t.j.: základní početní operace, správnost úsudku, manuální zručnost při rýsování, rozvoj logického myšlení.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Volíme je s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáka. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj myšlení, orientaci v prostoru, komunikaci a smyslové vnímání. Využíváme výukové programy na počítači a didaktické hry a činnosti pro rozvíjení časových vztahů a časové posloupnosti. Výuka probíhá individuálně, ve skupinkách i frontálně.

- metoda cvičení smyslové percepce (zrakové, sluchové, prostorové)
- metoda motivační
- metoda sociálního učení
- metoda projektivní činnosti, praktické činnosti žáka
- metoda kontroly a hodnocení – klasifikace, slovní hodnocení, pochvala, uznání
- forma a metoda individuálního přístupu a samostatné práce žáka
- forma skupinové práce – práce ve dvojicích, týmová práce, kolektivní činnosti
- forma vyučovací jednotka – frontální výuka

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná obsah všech vyučovacích předmětů, zejména: Smyslová výchova, Informatika, Pracovní výchova, Tělesná výchova, Prvouka a Vlastivěda, Jazyková výchova

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Matematice k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup, vypracováváme pro každého žáka roční vzdělávací plán
➤ využíváme strukturované učení podpořeno vizualizací a individuálním přístupem – tzv. TEACCH program
➤ připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí
➤ využíváme dostupných učebnic a pracovních sešitů pro základní školu speciální
➤ vytváříme vlastní pracovní listy a pomůcky podle individuálních potřeb žáka
➤ vedeme žáky k využívání matematických schopností v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

➤ simulujeme běžné situace, které vyžadují matematickou gramotnost, a nabízíme možná řešení, nacvičujeme a upevňujeme vhodné řešení situací
➤ vhodně žáky motivujeme k vyšší koncentraci vhodnými učebními prostředky
➤ vedeme žáky k tomu, aby věděli kam se obrátit o pomoc při řešení praktického úkolu

Kompetence pracovní

➤ využíváme hodně názoru při řešení matematických operací
➤ vedeme žáky k plnění matematických úkolů podle názorných instrukcí
➤ vhodnou motivací učíme žáky soustředit se na zadaný úkol
➤ používáme jasnou strukturu úkolů zleva doprava
➤ pomocí dílčích částí úkolů vedeme žáky k dosažení celého úkolu

Kompetence občanské

➤ využíváme osvojené matematické dovednosti k zapojení do běžného života
--

Kompetence sociální a personální

➤ vedeme žáky k orientaci v prostoru a času
➤ motivujeme k aktivnímu zapojení do praktických situací
➤ využíváme naučených matematických znalostí k dosažení základních osobních potřeb

Kompetence komunikativní

➤ využíváme alternativní a augmentativní komunikaci (VOKS, piktogramy, gesta, fotky, obrázky)
➤ objasňujeme matematické pojmy a symboly
➤ verbální instrukce podporujeme názorem (gesta, mimika, vizualizace, fotky, VOKS, předměty, demonstrační obrázky)
➤ učíme žáky psát číslice, využíváme šablony
➤ ve výuce využíváme vhodné programy na PC
➤ nácvikem komunikačních dovedností v běžných situacích připravujeme žáky pro reálný život (nákupy, placení mincemi, bankovkami)
➤ vedeme žáky k pojmenování matematických operací, situací
➤ používáme srozumitelné výrazy a symboly k pochopení

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Číst, psát a používat číslice v oboru do 5</p> <p>Vyjmenovat řadu do 5 vzestupně i sestupně</p> <p>Sčítat a odčítat v oboru do 5</p> <p>Porovnávat množství a vytvářet soubory prvků v oboru do 5</p> <p>Znát pojmy +, -, =, <, > a umět je správně zapsat</p> <p>Umět rozklad čísel v oboru do 5</p> <p>Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání v oboru do 5</p> <p>Zvládat orientaci v prostoru a umět se orientovat ve výrazech nahoře, dole, vpředu, vzadu</p> <p>Umět rozlišit pojmy včera, dnes, zítra</p> <p>Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary</p>	<p style="text-align: center;">Čísla a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s čísly • Vytváření konkrétních představ o číslech, na počítadle a na číselné ose • Osvojování si postupů matematických operací • Počítání prvků v daném souboru, vytváření souboru o daném počtu prvků podle určených vlastností • Čtení a psaní čísel v oboru do 5 • Symboly +, -, =, <, > a jejich zápis • Sčítání a odčítání čísel v oboru do 5 • Náznorné sčítání a odčítání čísel v oboru do 5 pomocí manipulačních činností (stavebnice, počítadlo, prsty) • Zápis součtu a rozdílu • Rozklad čísel v oboru do 5 • Zapisování příkladů na sčítání a odčítání • Seznámení s jednoduchými slovními úlohami <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úlohy na orientaci v prostoru – nahoře, dole, vpředu, vzadu • Orientace v čase – včera, dnes, zítra • Manipulační činnosti situací podle pokynů učitele s konkrétními předměty <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní geometrické tvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání - Koncentrace pozornosti a soustředění

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
2. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Napsat a přečíst čísla v oboru do 20 Vyjmenovat řadu do 20 vzestupně i sestupně Porovnat čísla v oboru do 20 Umět rozkládat čísla v oboru do 20 bez přechodu přes deset Sčítat a odčítat do 20 bez přechodu přes deset řešit jednoduché slovní úlohy v oboru do 20 bez přechodu přes deset Umět dočítat v oboru 2 – 10</p> <p>Roztřídit skupinu prvků dle zadaných kritérií, vytvořit soubor o daném počtu prvků Rozlišit pojmy včera, dnes, zítra, orientovat se v rozvrhu hodin Umět doplnit tabulku dle zadaných pravidel</p> <p>Poznat křivou čáru, rovnou čáru, trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh Umět používat pravítko Narýsovat přímou čáru Poznat základní prostorové útvary – krychle, koule, válec</p>	<p style="text-align: center;">Čísla a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Numerace do 10 • Orientace v číselné ose do 20 bez přechodu přes deset • Čtení, psaní a používání číslic v oboru do 20 • Porovnávání množství a vytváření souborů prvků podle daných kritérií v oboru do 20 • Znalost matematických pojmů +, -, =, <, > a jejich použití • Porovnávání čísel v oboru do 20 • rozklad čísel v oboru do 10 • Dočítání čísel v oboru do 10 • Sčítání a odčítání v oboru do 10 a v oboru do 20 bez přechodu přes deset • Řešení slovních úloh v oboru do 20 bez přechodu přes deset <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Počítání prvků v daném souboru, vytváření souborů o daném počtu prvků, třídění prvku podle daných vlastností • Úlohy na orientaci v čase – pojmy včera, dnes, zítra a orientace v rozvrhu hodin • Úlohy na prostorovou orientaci – pojmy: nad, pod, před, za • Vyplňování různých druhů tabulek podle zadaných pravidel – obrázky, číselná řada <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní rovinné útvary – čára křivá, čára rovná, přímka podle pravítka, pojmenování trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kruhu • Základní útvary v prostoru – seznámení se s tvary a pojmy – krychle, koule, válec 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání - Koncentrace pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování - Schopnost řešení problémů

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Číst, psát a používat číslice v oboru do 20 a orientovat se v číselné řadě do 100 Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 20 Vyjmenovat řadu do 20 vzestupně i sestupně Porovnávat čísla v oboru do 20 a do 100 po desítkách Porovnávat množství a vytvářet soubory prvků do 20 podle daných kritérií Umět rozklad čísel v oboru do 20 Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání v oboru do 20 Znát matematické pojmy +, -, =, <, > a umět je zapsat a použít Umět dočítat v oboru 2 – 10</p> <p>Zvládat orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu Umět rozlišit pojmy včera, dnes, zítra Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Doplňovat jednoduché tabulky čísel v oboru do 20 Umět pracovat s drobnými mincemi</p> <p>Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary a umět je graficky znázornit Umět používat pravítko Rozeznat přímku a úsečku, narýsovat je a vědět, jak se označují</p>	<p style="text-align: center;">Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upevnění dovednosti psaní a čtení v oboru do 20 a po desítkách do 100 • Poznávání matematických pojmů +, -, =, <, > a jejich psaní a používání • Porovnávání čísel v oboru do 20 a do 100 po desítkách • Rozklad čísel v oboru do 20 • Sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes deset • Numerace v oboru do 100 • Řešení slovních úloh v oboru do 20 na sčítání a odčítání s přechodem přes deset • Řešení vztahů o n-více a o n-méně • Dočítání v oboru do 20 • Násobení v oboru do 20 - násobky č. 2 • Dělení v oboru do 20 – dělení č. 2 <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úlohy na orientaci v prostoru – vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • Orientace v čase – včera, dnes, zítra, orientace v rozvrhu hodin apod. • Manipulační činnosti podle pokynů učitele s konkrétními předměty • Práce s penězi – poznávání hodnoty peněz, sčítání, odčítání • Jednoduché úlohy s penězi • Doplňování jednoduchých číselných tabulek <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní geometrické tvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • Správné používání pravítka • Rýsování a značení přímkou a úsečky 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koncentrace pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování - Schopnost řešení problémů - Dovednost uplatnění poznatků v běžném životě

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Psát a číst čísla v oboru do 100, zvládnout vyjmenovat číselnou řadu do 100 vzestupně i sestupně Porovnávat čísla v oboru do 100 po desítkách Rozkládat čísla v oboru do 20 s přechodem přes deset Sčítat a odčítat do 20 s přechodem přes deset a v oboru do 100 po desítkách Řešit jednoduché slovní úlohy v oboru do 100 Řešit slovní úlohy s násobilkou Dočítat v oboru do 20 Ovládat násobilkou Ovládat dělení</p> <p>Roztřídit skupinu prvků podle zadaných kritérií, umět vytvořit soubor o daném počtu prvků Aplikovat dovednosti ze sčítání a odčítání při manipulaci s penězi Rozlišit časové pojmy včera, dnes, zítra Umět orientovat se v prostoru Vyplnit tabulky podle zadaných pravidel</p> <p>Poznat a pojmenovat základní rovinné útvary – bod, čára, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnice Pojmenovat útvary v prostoru Narýsovat a označit úsečku</p> <p>Řešit jednoduché praktické slovní úlohy</p>	<p style="text-align: center;">Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upevnění dovednosti psaní a čtení čísel v oboru do 100 • Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě • Číselná osa, orientace na ose • Porovnávání čísel • Rozklad čísel v oboru do 20 • Upevnění dovednosti sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes deset • Sčítání a odčítání v oboru do 100 po desítkách • Řešení slovních úloh • Práce s kalkulatorem • Řešení vztahů o n-více a o n-méně • Dočítání v oboru do 20 • Násobení v oboru do 100 • Dělení v oboru do 100 <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manipulační činnosti s konkrétními předměty • Upevnění základních jednotek času, délky a hmotnosti • Sčítání a odčítání s penězi • Úlohy na orientaci v čase a v prostoru • Procvičování poznávání hodin • Vyplňování různých druhů tabulek podle zadaných pravidel <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní rovinné útvary – bod, čára, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice, kruh • Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Základní útvary v prostoru – poznat kvádr, krychli, kouli, válec • Osová souměrnost – dokázat dokreslit polovinu obrázku či tvaru <p style="text-align: center;">Aplikační úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplnování číselných a obrázkových řad • Logické doplňovačky 	

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
5. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000</p> <p>Rozeznávat sudá a lichá čísla</p> <p>Sčítat a odčítat z paměti i písemně dvojciferná čísla</p> <p>Zapsat a řešit jednoduché slovní úlohy</p> <p>Zaokrouhlovat čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách</p> <p>Zvládnout s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100</p> <p>Tvořit a zapisovat příklady na násobení a dělení v oboru do 100</p> <p>Umět používat kalkulaátor</p> <p>Určit čas s přesností na čtvrt hodiny, převádět jednotky času v běžných situacích</p> <p>Umět jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času</p> <p>Vyhledat a třídit jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) Podle návodu orientovat se a číst v jednoduché tabulce</p> <p>Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi</p>	<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upevnění dovednosti psaní a čtení čísel v oboru do 1000 • Sčítání a odčítání pod sebe v oboru do 100 • Číselná osa, orientace na ose • Porovnávání čísel • Rozklad čísel v oboru do 20 • Upevnění dovedností sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes deset • Sčítání a odčítání v oboru do 100 po desítkách • Řešení slovních úloh • Práce s kalkulaátorem • Řešení vztahů o n-více a o n- méně • Dočítání v oboru do 20 • Násobení v oboru do 100 • Dělení v oboru do 100 <p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manipulační činnosti s konkrétními předměty • Upevňování základních jednotek času, délky a hmotnosti • Sčítání a odčítání s využitím peněz • úlohy na orientaci v čase a v prostoru • procvičování poznávání hodin • Vyplňování různých druhů tabulek podle zadaných pravidel 	

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Měřit a porovnávat délku úsečky Sestrojit rovnoběžky a kolmice Znázornit, narýsovat a označit základní rovinné útvary Určit osu souměrnosti překládáním papíru Vypočítat obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Poznat základní tělesa a umět je pojmenovat Bezpečně používat pravítko</p> <p>Řešit jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být na matematických postupech</p>	<p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní rovinné útvary – pojmenovat, narýsovat a označit • základní útvary v prostoru - pojmenovat krychli, kvádr, kouli, váleček • sestrojit přímkou, úsečky, rovnoběžky, kolmice... • měření a porovnávání délky úseček • základní seznámení s osou souměrnosti • seznámení s výpočty obvodu mnohoúhelníku • používání pravítka <p style="text-align: center;">Aplikační úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplnování číselných a obrázkových řad • Logické doplňovačky • Řešení praktických slovních úloh 	

13.2.3. Vyučovací předmět - Smyslová výchova

Předmět **Smyslová výchova** vznikl jako samostatný předmět z disponibilní časové dotace na 1. stupni. Pro 1. stupeň jsme použili maximální disponibilní časovou dotaci v rozsahu 9 hodin. Předmět není součástí žádné vzdělávací oblasti ani netvoří žádný vzdělávací obor. Smyslová výchova se vyučuje v 1. - 5. ročníku. V 1. - 4. ročníku po dvou vyučovacích hodinách týdně, v 5. ročníku po jedné hodině.

Vyučovací předmět rozvíjí svými činnostmi psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání. Cílevědomým vytvářením vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátoři a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů. Na konci 1. stupně by měl žák dle vlastních možností zvládat uvedené výstupy jednotlivých rozvíjených oblastí: sluchové, zrakové a hmatové vnímání, chuťové a čichové vnímání, prostorová a směrová orientace.

Cílem vyučovacího předmětu Smyslová výchova je systematicky rozvíjet a procvičovat zrakové, sluchové, čichové i chuťové vnímání, dále prostorovou, směrovou a časovou orientaci a rozvoj hmatového vnímání a jemné motoriky. Smyslová výchova je zaměřena na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání, rozvoj myšlení, řeči a schopnost komunikace. Vhodně zvolené činnosti mohou přispívat ke koncentraci pozornosti a celkové relaxaci.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly rozvoj smyslové percepcie (zrakové, sluchové, prostorové, hmatové, čichové) cvičení pozornosti, paměti, také komunikačních dovedností smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- metoda cvičení smyslové percepcie (sluchové, zrakové, hmatové, prostorové.)
- činnosti sluchové, zrakové, hmatové, čichové
- výuka ve třídě, v hudební místnosti, ve výtvarné pracovně
- výuka v lavici, na koberci
- výuka v tělocvičně, na školním hřišti, na ranči
- činnosti instrumentální, hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje
- činnosti hudebně pohybové
- rytmický výcvik, cvičení pozornosti a paměti
- relaxační cvičení, cvičení kompenzační
- metoda Bazální stimulace
- manipulační činnosti s drobným materiálem
- konstruktivní hry se stavebnicí, montáž – demontáž
- práce na počítači, manipulace s myší a klávesnicí
- vycházka do okolí školy, do přírody
- motivační metody
- cvičení tělesného schématu, napodobování cviků
- cvičení motoriky, pohybové koordinace, psychomotorická cvičení
- uvolňovací cviky
- cvičení vizuomotorické koordinace – cvičení s drobným náčiním

- didaktické hry a činnosti pro rozvíjení časových vztahů a časové posloupnosti
- spontánní či tematická kresba a malba
- metoda napodobování, opakování, ozvěny
- didaktické hry jazykového vyučování, rozvíjení komunikačních dovedností
- didaktické hry, pexeso, puzzle, obrázkové skládky
- artikulační, fonační, dýchací cvičení
- hry a činnosti prostorové a směrové orientace

Mezipředmětové vztahy

Smyslová výchova má velmi úzkou vazbu ke všem předmětům, neboť ve své podstatě každý vyučovací předmět využívá poznávací procesy žáka a jeho vnímání v rámci osvojení učiva dané vzdělávací oblasti, resp. vyučovacího předmětu. Smyslové rozvíjení se tak stává nedílnou součástí všech vyučovacích předmětů, prolíná všemi vzdělávacími obory a vytváří předpoklady pro zvládnutí jejich vzdělávacích obsahů.

Učivo prolíná obsah vyučovacích předmětů: Informatika, Prvouka, Matematika, Jazyková výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pracovní vyučování, Tělesná výchova.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Smyslové výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

➤ při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup
➤ tvoříme a využíváme vhodné učební pomůcky na cvičení smyslových receptorů
➤ využíváme vizuomotorická cvičení, různé relaxační techniky a prvky alternativních expresivních terapií (např. muzikoterapie, ergoterapie)
➤ využíváme strukturální učení – TEACCH
➤ podporujeme vizuálně pomocí piktogramů

Kompetence k řešení problémů

➤ simulujeme problémové situace a názorně předvádíme možná řešení, nacvičujeme, procvičujeme a upevňujeme
➤ procvičujeme pozornost, soustředění a smyslové vnímání
➤ vhodně žáky motivujeme k vyšší koncentraci zajímavými učebními pomůckami
➤ nabízíme žákovi pomoc a učíme žáka spolupracovat při překonávání překážek
➤ pomáháme rozlišovat problémové situace a řešit je pomocí stereotypů a zkušeností

Kompetence pracovní

➤ používáme jasnou strukturu úkolů zleva doprava
➤ využívání procesuálních schémat děje
➤ podporujeme vizuálně pomocí piktogramů
➤ cvičíme soustředěnost při práci
➤ používáme vhodnou motivaci (odměnu verbální, oblíbené pochutiny, předměty, činnosti, pohlázení)

Kompetence občanské

➤ vedeme žáky k pozitivnímu vnímání a poznávání vlastního těla a k pozitivnímu vztahu k přírodě (např. pomocí kinestezie, pedagogicko-psychologického ježdění atd.)

➤ učíme žáka rozlišit žádoucí a nežádoucí projevy chování

Kompetence sociální a personální

➤ procvičujeme s žáky prostorovou a směrovou orientaci (orientace ve třídě, ve škole, v okolí)
➤ podporujeme zvýšení sebedůvěry prostřednictvím cvičení odvahy, samostatnosti a obratnosti v rámci pedagogicko-psychologického ježdění
➤ podporujeme navazování a upevňování vztahů mezi vrstevníky prostřednictvím různých aktivit v rámci procvičování smyslů

Kompetence komunikativní

➤ rozvíjíme komunikační schopnosti a řečové dovednosti žáků při všech aktivitách ve výuce
➤ využíváme alternativní a augmentativní komunikace (VOKS, gesta, piktogramy, fotky)
➤ využíváme ve výuce PC, internet, komunikátory
➤ dáváme žákům příležitost účastnit se školních akcí a vystoupení žáka před veřejností

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. - 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Uchopit a manipulovat s předměty</p> <p>Rozlišovat tvary a barvy předmětů</p> <p>Poznat, řadit, skládat předměty podle velikosti, barevné a tvarové rozlišení</p> <p>Třídít obrázky podle obsahu, rozeznat rozdíly reálných a vyobrazených předmětů</p> <p>Poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky</p> <p>Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu</p> <p>Napodobit předvedené pohyby</p>	<p style="text-align: center;">Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vnímání prostoru oběma, jedním okem • Manipulace s předměty, nácvik správného úchopu předmětů • Pexeso, puzzle, skládanky • Manipulace s myší a klávesnicí • Pobyť v senzomotorické místnosti • Velké a výrazně odlišné předměty • Rozlišování a pojmenování základních barev a tvarů • Cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů – třídění podle různých vlastností • Rozlišování a třídění předmětů podle tvaru, velikosti a barev • Třídění obrázků podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na skutečných předmětech • Cvičení zrakové paměti • Práce s výukovými programy na PC • Poznávání spolužáků v rámci každodenního ranního zdravení u tabule • Zrakové rozlišování osob ze svého okolí • Režim dne (rozvrh hodin, režim v piktogramech, ve fotkách či předmětech) • Didaktické hry a činnosti pro rozvíjení časových vztahů a časové posloupnosti • Nápodoba poloh a pohybů a cviků předvedených učitelem • Cvičení zaměřená na koordinaci pohybů ruky a oka • Pohybové hry s říkadly 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů - Cvičení pozorování

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. - 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání</p> <p>Poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky</p> <p>Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí</p> <p>Poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky</p> <p>Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků</p> <p>Zvládat základní sebeobslužné dovednosti</p> <p>Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů</p> <p>Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru</p> <p>Poznat známé předměty podle hmatu</p> <p>Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplota)</p>	<p style="text-align: center;">Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interaktivní nácvik vlastního jména, zpětná vazba • Nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků, poznávání zdrojů zvuku a rozlišování zvuků • Sluchová cvičení s využitím zraku a bez využití zraku • Cvičení sluchové paměti, napodobování různých zvuků • Rozlišování a určování zvuku podle směru, délky a intenzity • Rozlišování zvuků hudebních nástrojů • Využíváme prvky muzikoterapie • Rozlišování hlasů spolužáků • Rozlišování přírodních zvuků a hlasů zvířat (hlasy zvířat, zpěv ptáků apod.) • Napodobování hlasů zvířat • Poznávání a určování zvuků spojených s každodenními aktivitami • Rozlišování síly zvuku a výšky tónu <p style="text-align: center;">Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sebeobslužné dovednosti (svlékání a oblékání, obouvání a zouvání obuvi, správné používání WC, osobní hygiena) • Rozvíjení hmatové percepce, manipulace s předměty, úchopy předmětů různých tvarů, velikostí a z různých materiálů • Třídění předmětů – podle tvaru, velikosti, povrchu • Poznávání předmětů podle hmatu (míč, panenka) • Práce se stavebnicí • Rozlišování: suché – mokré, tvrdé – měkké, hranaté – kulaté, hladké – drsné, teplé - studené a další 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů - Řeč těla, zvuků, slov a řeč předmětů - Dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. - 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru</p> <p>Orientovat se ve třídě, ve škole a ve svém nejbližším okolí</p> <p>Rozlišovat vpravo – vlevo, pravá – levá ruka</p> <p>Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle</p> <p>Řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu</p> <p>Rozeznat roční období podle základních znaků</p> <p>Rozlišit jednotlivé chutě</p> <p>Poznat předměty čichem podle vůně</p> <p>Rozlišit vůně a pachy</p> <p>Poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky</p>	<p style="text-align: center;">Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování směrové orientace a prostoru • Orientace v prostorách školy (podpora pomocí piktogramů) • Pojmy vpravo – vlevo – uprostřed, před – za • Hudebně- pohybové a deskové hry • Práce s PC • Dopravní výchova • Rozlišování předmětů nahoře – dole, vpředu – vzadu, vedle • Umisťování předmětů na ploše podle diktátu (polož nahoru, dej dolů) • Orientace v knize a sešitě • Pohybové a deskové hry • Směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru • Řazení předmětů zleva doprava do řádků • Řazení předmětů podle směrové orientace • Vkládání předmětů podle pokynů • Příroda v ročních obdobích (piktogramy, obrazový materiál, fotografie) <p style="text-align: center;">Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování podle chuti: sladké – slané, kyselé - hořké • Rozlišování chutí potravin, ovoce, zeleniny, nápojů • Poznávání předmětů podle vůně (např. květina, mýdlo, cibule apod.) • Rozlišování podle vůně: voní - páchne • Poznávání vůní, specifických vůní potravin • Poznávání zapáchajících a nelibých pachů 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů - Cvičení pozorování - Dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. - 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Vnímat a poznávat části vlastního těla</p>	<p style="text-align: center;">Kinestezie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogicko- psychologického ježdění na koni • Cvičení rovnováhy • Relaxace 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řeč těla, zvuků, slov a řeč předmětů - Dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění – relaxace) <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání vlastního těla - Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování

13.2.4. Vyučovací předmět – Informatika

Vyučovací předmět **Informatika** byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.

Předmět **Informatika** vede k osvojení obsluhy počítače na uživatelské úrovni, zlepšuje způsob komunikace, osvojuje základní znalosti a dovednosti práce s počítačem a seznamuje s možnostmi výpočetní techniky. Základní elementární dovednosti při obsluze osobního počítače slouží při využití v dalších vyučovacích předmětech.

Získané dovednosti jsou důležité v praktickém životě i v pracovním uplatnění.

Pro výuku je využívána počítačová učebna a některé kmenové třídy. Pro tento předmět je specifické počítačové vybavení učebny, programové vybavení – speciální výukové a vzdělávací programy, kompenzační úpravy monitorů, myši a klávesnic.

Cíle vyučovacího předmětu Informatika:

- umožnit žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti
- získat elementární dovednosti v ovládnání výpočetní techniky
- poznávat možnosti výpočetní techniky
- osvojit znalosti a dovedností práce s počítačem
- rozvíjet myšlení a komunikaci
- vyhledávat a využívat potřebných informací
- využívání možností počítače k prezentaci své práce i k volnočasovým aktivitám
- využívat je při dorozumívání ve výuce i v praktickém životě
- dbát na zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Volíme je s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáka.

Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj myšlení, orientaci v prostoru, komunikaci a smyslové vnímání. Využíváme výukové programy na počítači a didaktické hry a činnosti pro rozvíjení časových vztahů a časové posloupnosti. Výuka probíhá převážně individuálně.

Mezipředmětové vztahy

Informatika úzce souvisí s řadou předmětů, je propojena především s předměty Jazykovou výchovou, Matematikou, Pracovní a Výtvarnou výchovou, Prvoukou, Přírodovědou, Vlastivědou a Hudební výchovou.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Informatice k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ respektujeme individuální tempo práce žáků i jeho schopnosti
➤ během výuky dbáme na to, aby žák správně pochopil zadaný úkol, používáme názorné ukázky

➤ aplikací vhodných postupů prohlubujeme v žákovi schopnost získané poznatky a dovednosti využívat v praxi
➤ při výuce využíváme her soutěží, souvisejících s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

➤ navozujeme pozitivní atmosféru, ve které se žák nebojí požádat o radu či pomoc
➤ zvyšujeme sebedůvěru žáka kladným hodnocením
➤ vytváříme modelové situace a hry, kde vedeme žáka k rozhodování o dalším postupu

Kompetence pracovní

➤ motivujeme kladným hodnocením jejich práci
➤ informujeme o bezpečnosti práce na PC
➤ učíme žáka pracovat podle jednoduchých návodů

Kompetence občanské

➤ vedeme žáka k ochraně vlastního zdraví a vhodného používání PC
➤ učíme využívat služeb, které moderní technologie nabízí

Kompetence sociální a personální

➤ vytváříme přátelské prostředí
➤ umožňujeme pracovat ve skupině i samostatně

Kompetence komunikativní

➤ podporujeme komunikaci žáků s různými institucemi přes internet
➤ vedeme žáky ke správnému terminologickému vyjadřování
➤ rozvíjíme slovní zásobu

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p>Žák by měl: Ovládat základní obsluhu počítače</p> <p>Pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynu</p> <p>Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy a popis počítače, jeho vybavení („bedna“, klávesnice, myš, monitor, sluchátka, mikrofon, CD, DVD) • Správné zapínání a vypínání PC, • Pohyb myši – klik, ENTER - OK • Zapnutí a vypnutí vzdělávacího programu – pomocí tlačítka, speciální adaptované myši, standardní myši • Používat standardní software PC, speciální výukový • Používání tlačítek klávesnice, textový editor • Orientace na klávesnici, písmena malé i velké abecedy, číslice, interpunkční znaménka • Oprava textu, delete, kurzorové šipky, změna velikosti písma • Opis, přepis textu, diktát písmen • Zásady při práci s počítačem – jak šetřit PC, jak šetřit sebe • Prevence zdravotních rizik při práci na PC 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p>Žák by měl: Ovládat základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem</p> <p>Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými programy</p> <p>Vyhledávat potřebné informace na internetu</p> <p>Osvojit si základy elektronické komunikace</p> <p>Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní úpravu textu – nastavení velikosti písma, odrážky, barva textu • Uložení textu na plochu, uložení do souboru • Tisk napsaného textu • Program malování – pomocí myši, rovné čáry, kulaté tvary, vybarvování, • Uložení obrázku, tisk • Speciální programy pro výuku – Kreslení, Méd'a, Altík, Dětský koutek – obsluha programů • Práce s mobilním telefonem, přijetí hovoru, volání, zprávy SMS • Externí zařízení PC – tiskárna, reproduktory, skener, digitální fotoaparát, mikrofon, CD, DVD, flash • Zapnutí webového prohlížeče • Základní orientace na www stránce • Napsat www stránku, vyhledat informaci na internetu • Základní způsoby elektronické komunikace – e-mail (přijetí a odeslání zprávy) • Práce s mobilním telefonem, přijetí hovoru, volání, zprávy SMS • Externí zařízení PC – tiskárna, reproduktory, skener, digitální fotoaparát, mikrofon, CD, DVD, flash • Dodržovat bezpečnost při práci na PC 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Cvičení dovedností zapamatování - Dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umožňuje uvědomování si rozvoje lidské civilizace i životního stylu - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání mluveného a psaného projevu - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací

13.2.5. Vyučovací předmět – Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Vyučovací předměty Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Předmět Prvouka se vyučuje v 1. - 3. ročníku, Přírodověda a Vlastivěda ve 4. – 5. ročníku.

V těchto předmětech je rozvíjeno vnímání okolního světa žáka a základní poznatky o životě společnosti. Je kladen důraz na správné pojmenování předmětů, jevů a situací s nimiž se setkává ve škole, v rodině a v přírodě. V souvislosti s podporou správného vnímání okolí rozvíjí poznatky o okolním světě a formuje žákův vztah k němu, ale i sobě samému a tím se podílí na budování žákova sebepojetí. Vede žáky k co nejsamostatnější orientaci v okolním prostředí, v řešení různých situací i mezilidských vztazích. Prostřednictvím učiva, ale zvláště jeho aplikací, získává žák základní poznatky týkající se zdraví a nemoci, vytváří a upevňuje hygienické návyky, zlepšuje sebeobsluhu. Seznamuje žáky s poznatky z živé a neživé přírody a podporuje žáky v odpovědnosti za životní prostředí.

Pro výuku bude využívána kmenová třída, počítačová učebna, prostor zahrady, okolí školy, konkrétní místa odpovídající probíranému tématu (např. pošta, obchod, lékárna) apod.

Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět obsahuje tematické okruhy:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Cílem vyučovacích předmětů Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda je vést žáka k:

- osvojení základních pojmů označujících předměty a činnosti, s nimiž se žák setkává nebo může setkat
- rozvoj zodpovědného vztahu k životnímu prostředí
- pochopení základních podmínek života na zemi a základních přírodních jevů, ovlivňujících lidský život
- orientace v čase a v proměnách přírody i proměnách lidských činností v závislosti na střídání ročních období a počasí
- znalost základních částí a funkcí lidského těla
- orientace v blízkém i vzdálenějším okolí (bydliště, školy)
- osvojení některých praktických dovedností, které zvyšují osobní samostatnost (nakupování, cestování...)

Formy a metody práce:

Výuka bude vycházet ze hry, dramatizace, výklad bude prokládán vyprávěním, výtvarnou činností a hudebně pohybovými činnostmi. Pedagog bude aplikovat zejména metody motivační zaměřené emotivně a názorně a metody expoziční s převahou demonstračních metod jako jsou pozorování, exkurze....

Vyučovací forma předmětu se bude odvíjet dle probíraného tématu, základ bude tvořit vyučovací hodina dále exkurze, vycházka a vyučovací blok. Výuka bude převážně

organizována jako individuální práce s žákem, realizována bude i skupinová práce. Výuka bude respektovat didaktické zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu.

Mezipředmětové vztahy

Tyto vyučovací předměty úzce souvisí s dalšími vyučovanými předměty, proto bude ve výuce využíváno jejich mezipředmětových vztahů. Učivo se bude vzájemně prolínat zvláště s předměty Jazyková výchova, Výtvarná výchova, Smyslová výchova, Informatika.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Prvouce, Přírodovědě a Vlastivědě k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ vždy uplatňujeme k žákovi individuální přístup, zohledňujeme postižení žáků
➤ vyhledáváme a třídíme informace tak, aby byly pro žáky co nejlépe pochopitelné
➤ předkládáme žákům informace z více zdrojů
➤ žáky motivujeme jak pochvalou a povzbuzením, tak i odměnou či známkou
➤ zajišťujeme vhodné pracovní a učební podmínky a pomůcky
➤ vedeme žáky ke spolupráci s třídním i školním kolektivem
➤ formujeme pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

➤ vytvářením modelových situací učíme žáky orientaci v problémech denního života
➤ snažíme se upevňovat sebevědomí žáků
➤ četbou, sledováním filmů seznamujeme žáky s možnostmi řešení problémů
➤ vycházíme ze zkušeností a znalostí žáků
➤ žákům dáváme dostatek prostoru k vyjádření vlastních problémů, poznatků atd.
➤ vedeme žáky k vzájemné toleranci a soudržnosti

Kompetence občanské

➤ jednoznačně a srozumitelně stanovíme pravidla, kterými se žáci budou řídit ve škole i mimo školu
➤ seznamujeme žáky s hodnotami a tradicemi společnosti
➤ vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních lidí
➤ učíme žáky rozpoznávat projevy negativního chování mezi jednotlivci i skupinami a přiměřeným způsobem na ně reagovat
➤ průběžně učíme žáky zvládat běžné praktické činnosti, které vyžadují kontakt s lidmi
➤ učíme je využívat služeb – pošta, úřady

Kompetence pracovní

➤ průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
➤ vedeme žáky k jednoduché samostatné i týmové činnosti
➤ vedeme žáky k udržování pořádku a osobní čistoty

Kompetence sociální a personální

➤ učíme žáky při práci ve skupině zaujímat odlišné role
➤ dramatizací navozujeme situace každodenního života společnosti, rodiny
➤ zadáváme úkoly vycházející z praxe
➤ spolupracujeme ve skupině, týmu kde si žáci uvědomují odpovědnost za své chování

➤ manipulujeme s pomůckami, pozorujeme okolí, získáváme informace na internetu

Kompetence komunikativní

➤ vytváříme kladné klima školy, které podporuje přátelské vztahy a komunikaci mezi žáky navzájem i žáky a učiteli.
➤ zadáváme praktické úkoly k procvičení a upevnění komunikační schopnosti žáka
➤ umožňujeme žákovi prezentovat vlastní názory, postoje, pocity
➤ využíváme situací umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i dospělých i v různých situacích
➤ využíváme alternativních forem komunikace ke vzájemnému porozumění
➤ snažíme se o kultivaci mluvního projevu žáků, dbáme na správnou výslovnost a vyjadřování celou větou

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy</p> <p>Popsat a zvládnout cestu do školy</p> <p>Znát nejvýznamnější místa v okolí</p> <p>Znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišovat blízké příbuzenské vztahy</p> <p>Mít osvojené základy společenského chování</p> <p>Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>Pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti</p> <p>Vědět jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</p>	<p style="text-align: center;">Místo kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domov a jeho okolí, název města – obce a adresa bydliště • Poznávání prostředí školy a třídy, kuchyně, jídelny, šatny • Seznámení se s okolím – bazén, náměstí, kino, lékárna, hřiště • Bezpečné chování v prostoru školy, v dopravních situacích • Znalost základních pravidel (přechod pro chodce...) <p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znalost vlastního jména a příjmení, • Moje rodina, role členů rodiny • Poznávání příbuzných na fotografiích, jejich pojmenování nebo přiřazování pomocí VOKS • Osvojování znalosti vztahů mezi členy rodiny a chování k nim • Znalost jmen a příjmení žáků a učitelů • Osvojování základních návyků společenského chování (prosba, poděkování) • Zaměstnání rodičů • Úcta k lidské práci a jejím produktům • Znalost profesí, služeb • Bezpečné chování ve škole, doma i mezi lidmi v cizím prostředí 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj sebepoznání a sebepojetí, vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči - Mezilidské vztahy – respekt, podpora, lidská práva <p>Morální rozvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dovednosti pro řešení problémů - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne <p>Výchova demokrat. občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola - Vztahy ve škole <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naše vlast a Evropa

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)</p> <p>Poznat kolik je hodin</p> <p>Znát rozvržení svých denních činností</p> <p>Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p style="text-align: center;">Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase, roční období, den, týden, měsíc, rok • Základní rozvržení denních činností – režim dne, práce a volný čas • Znalost dnů v týdnu – přiřazení činností dle týdenního rozvrhu • Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života; 	<p style="text-align: center;">Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní rozdíly, jedinečnost každého člověka, individuální zvláštnosti - Lidské vztahy, rozvíjet spolupráci
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>Poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</p> <p>Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny a poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami</p> <p>Provádět jednoduché pokusy se známými látkami</p> <p>Uplatňovat základní zásady chování v přírodě</p>	<p style="text-align: center;">Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozorování změn v přírodě a počasí • Pozorování zvířat v přirozeném prostředí (koně- ranč) • Pojmenování základních druhů zvířat • Péče o zvířata (canisterapie, hipoterapie) • Pojmenování základních druhů ovoce, zeleniny, rostlin, stromů, dřevin, bylin • Pozorování rostlin v přírodě, klíčení, růst • Osvojování základních pojmů označující sledované jevy (vítr, déšť, bouřka...) • Osvojení základních pravidel chování v přírodě 	<p style="text-align: center;">Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl, zdraví a nemoc

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
Žák by měl:	Člověk a zdraví	Osobnostní a sociální výchova:
<p>Uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu</p> <p>Pojmenovat hlavní části lidského těla</p> <p>Dokázat sdělit na své zdravotní potíže a pocity</p> <p>Zvládnout ošetření drobných poranění</p> <p>Dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost základních zásad osobní hygieny • Praktický nácvik uplatňování těchto zásad • Otušování, význam pobytu na zdravém vzduchu • Hlavní části lidského těla, hlavní orgány, orgánové soustavy a jejich funkce • Nemoc, popis zdravotních potíží, • Chování v době nemoci, běžné nemoci, • Drobné úrazy a poranění - ošetření drobnějších poranění • V modelových situacích nácvik přivolání dospělého • Chování u lékaře, chování v době nemoci, popsat nejčastější příznaky nemocí (chřipka, angína...) • Bezpečné chování v prostoru školy, při výletech a tělovýchovných hrách • Zásady bezpečného chování v silničním provozu • Osvojení základních pravidel silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - Psychohygiena - snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, umět najít pomoc při potížích, vytvořit prostředí vzájemné důvěry, využívání modelových situací při řešení problémů - Rozvoj kognitivních funkcí- cvičení smyslového vnímání, rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při plnění úkolů procvičování a opakování, rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých dat a schopnosti dané úkoly vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je v propojení s ostatními předměty

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	4. – 5. ročník	
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Popsat polohu svého bydliště na mapě, začlenit svou obec (město) do příslušného kraje</p> <p>Znát region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti</p> <p>Orientovat se na mapě České republiky, určit světové strany</p> <p>Mít znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě</p> <p>Sdělit a popsat poznatky a zážitky z vlastních cest</p> <p>Poznat státní symboly</p> <p>Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, v obci (městě)</p> <p>Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</p> <p>Znát základní práva dítě, práva a povinnosti žáka školy</p> <p>Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p style="text-align: center;">Místo kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v okolí školy a v místě bydliště • Popis cesty do školy • Významné budovy, památky, služby. Veřejná zařízení a úřady, pošta, zdravotní zařízení, policie, lékárna, obchody • Chování v jednotlivých zařízeních • Návštěva kulturních zařízení, účast na sportovních hrách, přírodovědných vycházkách a výletech • Orientace na mapě • Hlavní světové strany, druhy map, kompas, buzola • Hranice státu, sousední státy • Hlavní město – Praha <ul style="list-style-type: none"> • Nejdůležitější pohoří, nížiny, řeky, města v naší republice • Státní symboly <p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vztahy lidí v rodině, kolektivu třídy, role rodičů, učitele • Úcta k rodičům, blízkým, ostatním lidem • Chování ve škole i ve třídě, ve společnosti, poskytnutí pomoci při nebezpečí, drobné nehodě • Jednání v obchodě, na poště, u lékaře • Chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích • Chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla • Osvojení základních pravidel chování při ohrožení, vlastní bezpečnost 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj sebepoznání a sebepojetí, vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči - Rozvoj kognitivních funkcí-cvičení smyslového vnímání, rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při plnění úkolů procvičování a opakování, rozvoj dovedností zapamatování si důležitých dat a schopnosti dané úkoly vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je v propojení s ostatními předměty <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naše vlast a Evropa - Evropa a svět nás zajímá <p>Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní rozdíly, jedinečnost každého člověka, individuální zvláštnosti - Lidské vztahy, rozvíjet spolupráci

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Rozeznat rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</p> <p>Znát významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji</p> <p>Vědět o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště</p>	<p style="text-align: center;">Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s pojmy včera, dnes, zítra • Současnost a minulost v našem životě • Naše země v dávných dobách, způsob života v pravěku • Způsob života v pravěku, středověku • Počátky českého státu • Významné historické objekty v regionu a ČR, regionální pověsti 	<p style="text-align: center;">Výchova demokrat. občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola - Vztahy ve škole

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Poznat propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>Popsat střídání ročních období</p> <p>Uvést zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popsat jejich základní životní podmínky</p> <p>Zvládat péči o pokojové rostliny a znát způsob péče o drobná domácí zvířata</p> <p>Uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí</p> <p>Popsat vliv činnosti na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</p> <p>Provést jednoduchý pokus podle návodu</p>	<p style="text-align: center;">Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příroda živá a neživá – charakteristika • Rok – měsíce, týdny, dny, čtvero ročních období • Podzim – znaky, měsíce, počasí • Podzim na zahradě, na poli, v sadu, sklizeň plodin, příprava na zimu – zvířata, ptáci, odlet ptáků – základní druhy • Volně žijící zvířata - základní druhy, stavba zvířecího těla, způsob života zvířat • Zima – znaky, měsíce, počasí, příroda v zimě, péče o zvěř a ptáky • Jaro – znaky, měsíce, počasí práce na zahradě, na poli, v sadu • Rostliny – rozdělení na dřeviny a byliny, stromy a keře, stavba rostlinného těla, květiny - pokojové, zahradní • Les – typy lesa, lesní stromy - základní vybrané druhy, lesní byliny, plody a houby, význam lesa, ochrana lesa • Léto – znaky, měsíce, počasí, luční a polní květiny, obiloviny – druhy, sklizeň, letní ovoce • Vycházka k vodě, živočichové u vody, ryby - stavba těla, kapr - způsob života • Živočichové – savci – pes, kočka, kůň, tur domácí, prase domácí, králík domácí, ovce domácí – stavba těla, způsob života, využití pro člověka • Ptáci – stavba těla, způsob života, vybrané druhy ptáků, ptáci přezimující a odlétaví, ochrana a péče o ptáky – krmítka a budky • Hmyz – stavba těla, způsob života, užitečnost a škodlivost pro člověka, ochrana proti škodlivému a obtížnému hmyzu • Včela medonosná – způsob života, užitečnost a využití pro člověka • Chráníme přírodu – chování v přírodě, význam ochrany přírody, jak můžeme pomáhat 	<p style="text-align: center;">Enviromentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře - Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda - Vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl, zdraví a nemoc

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Pojmenovat a popsat orgánové soustavy</p> <p>Rozlišit jednotlivé etapy lidského života</p> <p>Uplatňovat základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</p> <p>Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro cyklisty</p> <p>Poskytnout první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc</p> <p>Mít osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných akcích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo- části těla, nejdůležitější vnitřní orgány, rozdíly mezi mužem a ženou • Člověk – stavba těla, kostra, svaly, krevní oběh, orgánové soustavy, smyslová ústrojí, předcházení úrazům, • První pomoc při úrazech, základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, bezpečné chování v silničním provozu, • Péče o zdraví – hygiena, režim dne, ochrana proti nemocem, šíření chorob - viry a bacily, hmyz • Návykové látky a zdraví, nebezpečí gamblerství, ochrana člověka za mimořádných událostí • Škodlivost kouření, alkoholických nápojů a drog • Lidská sexualita, varování před zneužitím • Vznik nového života, ochrana před nechtěným rodičovstvím • Ochrana zdraví při pobytu v přírodě – koupání, pobyt na slunci, bodnutí hmyzem, uštknutí zmijí 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychohygiena - snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, umět najít pomoc při potížích, vytvořit prostředí vzájemné důvěry, využívání modelových situací při řešení problémů - Rozvoj sebepoznání a sebepojetí, vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, rozvoj hlubšího poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích, výletech, při práci na ranči

13.2.6. Vyučovací předmět - Hudební výchova

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Hudební výchova rozvíjí hudebnost žáků a jejich pohybovou kulturu. Plní i funkce psychoterapeutické – pomáhá žákům odreagovat se, vede k uvolnění napětí a lepší koncentraci pozornosti. Je výrazným činitelem pozitivního řečového rozvoje. Je také jedním z nejučinnějších prostředků rozvoje emocionality a kultivace osobnosti. Poskytuje žákům příležitost k seberealizaci a uvolnění napětí. HV rozvíjí intonační, rytmické, pohybové dovednosti, ale i pozornost, paměť a smyslové vnímání.

Cílem vyučování HV je rozvíjení estetického citění a hudebnosti žáka, včetně formování kladného vztahu žáka k hudbě. Hudební výchova přispívá svými činnostmi ke kultivaci osobnosti, motivaci, rehabilitaci a relaxaci žáků. Umožňuje emocionální prožívání hudby, hudební činnosti rozvíjejí sluch a motoriku žáků, a tím podporují rozvoj komunikačních dovedností. Dále se podílejí na regulaci emocí a napětí, přispívají k celkové relaxaci, koncentraci pozornosti a zlepšení poznávacích procesů žáka.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 okruhů:

4. Vokální (pěvecké) a instrumentální činnosti
5. Poslechové činnosti
6. Hudebně pohybové činnosti

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností, smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Využíváme širokou škálu hudebních a doprovodných nástrojů, magnetofony, CD přehrávače, nahrávky, ozvučovací techniku, výukové programy a internet. Výuka probíhá většinou ve skupině.

- činnosti rytmické
- činnosti melodické, intonační výcvik
- činnosti pěvecké - zpěv individuální, skupinový s doprovodem hudebního nástroje
- činnosti instrumentální, hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje
- činnosti poslechové - poslech a rozlišení hudebních a nehupebních zvuků, hudebních nástrojů
- činnosti hudebně pohybové, pohybový doprovod a ztvárnění písní

Obsah:

- cvičení smyslové percepce (sluchové, prostorové)
- cvičení pozornosti, sluchové paměti
- relaxační cvičení při poslechu hudby
- napodobování, opakování, ozvěny, na otázku – odpověď
- hudební hry
- vlastní pěvecké a hudebně pohybová vystoupení před veřejností
- artikulační, fonační, dýchací cvičení

- taneční kroky a nácvik jednoduchého tanečku
- vnímání vibrací hudebních nástrojů u žáků se sluchovou vadou

Mezipředmětové vztahy

Hudební výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty Jazykovou výchovou a Tělesnou výchovou – rytmus, rytmizace, hudba spojená s pohybem či slovem apod. Dále prolíná Výtvarnou výchovu – arteterapeutické prvky, poslech hudby při práci atd., Počítače – písničky z internetu, CD-R, vyhledávání hudebních skupin a stylů, videoklipy. Okrajově se dotýká Prvouky.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Hudební výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ motivujeme žáka k učebnímu procesu a posilujeme vztah k aktivní práci
➤ při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
➤ navozujeme dostatečně motivující a vhodné prostředí
➤ při výuce využíváme různých her a soutěží souvisejících s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

➤ zajišťujeme žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu
➤ vhodnou motivací se snažíme všechny žáky zapojit do práce ve skupině
➤ nabízíme žákovi pomoc a učíme žáka spolupracovat při překonávání překážek
➤ posilujeme sociální dovednosti žáků
➤ povzbuzováním a kladným hodnocením upevňujeme sebevědomí žáků

Kompetence pracovní

➤ nabízíme dostatek činnostních hudebních aktivit pro osvojení základních postupů a dovedností v rámci Hv
➤ podáváme instrukce názorně podpořené pro porozumění a pochopení
➤ seznamujeme žáky s různými nástroji, s jejich funkcí a odborným názvoslovím
➤ pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce formujeme přímou účastí na různých besídkách a vystoupeních

Kompetence občanské

➤ posilujeme zdravé sebevědomí žáka a motivujeme ho k zapojení do školních akcí
➤ seznamujeme žáky s hodnotami a kulturními tradicemi společnosti

Kompetence sociální a personální

➤ nabízíme možnost zapojování se do kolektivu prostřednictvím her, tanečků, skupinového zpěvu a hraní na doprovodné nástroje
➤ fixujeme u žáků základy společenského chování v reálných situacích
➤ vedeme žáky k ohleduplnosti při hudebních i tanečních projevech
➤ umožňujeme žákům prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit

Kompetence komunikativní

➤ umožňujeme žákovi hudebními činnostmi vyjádřit pocity, nálady, prožitky
➤ používáme různé strategie (hru, komunikaci přes hudební nástroje, dramatizace.), které vedou k rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními lidmi
➤ vhodnými podněty rozvíjíme slovní zásobu
➤ dáváme příležitost účastnit se školních akcí a vystoupení žáků před veřejností

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Zpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty</p> <p>Správně a hospodárně dýchat a zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel i při zpěvu</p> <p>Rozlišovat sílu zvuku</p> <p>Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby</p> <p>Měnit pohyb podle tempových a rytmických změn</p>	<p style="text-align: center;">Vokální a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj sluchové, zrakové a motorické orientace • Nácvič rytmy různými formami • Zpěv jednoduché melodie • Zpěv lidových písní, podpořeno i vizuálně • Správné dýchání, řečová cvičení <ul style="list-style-type: none"> • Rytmus a pohyb • Hra na tělo • Nástroje Orffova instrumentáře <ul style="list-style-type: none"> • Hra na dětské rytmické i melodické nástroje • Melodická a rytmická ozvěna, otázka a odpověď • Rytmy básniček a říkadel <p style="text-align: center;">Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení pro rozvoj sluchové orientace • Rozeznávání hlasů, hudebních nástrojů, zvuků z okolí sluchem se zrakovou kontrolou i bez • Návštěva koncertu, divadelního představení pro děti <p style="text-align: center;">Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rytmy a melodie říkadel, písní • Pohyb podle jednoduchého hudebního doprovodu (chůze, běh, poskoky) • Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami • Jednoduché taneční kroky a pohybové hry • Pohybový projev podle hudby – improvizace • Nácvič relaxace • Prvky muzikoterapie 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Spolupráce a soutěživost <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p>Žák by měl: Zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</p> <p>Odlišit tony podle výšky, síly</p> <p>Naučit se správně hospodařit s dechem při interpretaci písní – frázování</p> <p>Doprovodit spolužáky na orffovy nástroje</p> <p>Soustředit se na poslech skladeb</p> <p>Umět propojit vlastní pohyb s hudbou</p>	<p style="text-align: center;">Vokální a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý doprovod písně na Orffovy hudební nástroje • Zpěv písní lidových a umělých <ul style="list-style-type: none"> • Délka tónu • Dynamika: silně -slabě • Melodie: stoupání – klesání • Rytmizace melodie <ul style="list-style-type: none"> • Správné dýchání, zřetelná výslovnost, řečová cvičení • Obrázkové písničky <p style="text-align: center;">Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování zvuků hudebních nástrojů (klavír, flétna, housle, kytara) • Rozpoznávání tempa a rytmu • Výška tónu: vysoko – středně – hluboko • Poslech dětských skladeb • Poslech hudby z CD, DVD, rádia • Zvuky hudebních nástrojů • Návštěva koncertu či divadelního představení pro děti <p style="text-align: center;">Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový projev podle hudby • Rytmičké taneční prvky • Pohybové hry s říkadly a popěvky • Pohyb podle jednoduchého hudebního doprovodu (chůze, pohyb, poskoky) • Pohybové ztvárnění říkadel a písní • Tělesná cvičení s hudebním doprovodem • Relaxační techniky • Prvky muzikoterapie 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Chování podporující dobré vztahy, spolupráce, pomoc - Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Využívá médií jako zdroje informací <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní rozdíly

13.2.7. Vyučovací předmět – Výtvarná výchova

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Výtvarná výchova rozvíjí tvořivé schopnosti žáka, smyslové vnímání, estetické cítění, schopnost prezentovat emoce, představy, zkušenosti, myšlenky, vytváří základy výtvarných dovedností a vědomostí. Pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Má význam rehabilitační a relaxační, pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy.

Cílem předmětu Výtvarná výchova je osvojit si estetické vnímání světa kolem nás prostřednictvím různých výtvarných činností. Rozvíjíme základní výtvarné dovednosti a vědomosti dle individuálních možností žáků. V neposlední řadě výtvarnou výchovou přispíváme k psychomotorickému rozvoji, rozvoji osobnosti žáků, jejich fantazie i trpělivosti.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly rozvoj smyslové percepce (zrakové, prostorové) cvičení pozornosti, paměti, také komunikačních dovedností smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- metoda cvičení smyslové percepce (zrakové, hmatové, sluchové, prostorové)
- výuka ve třídě, ve výtvarné pracovně, v lavici, na koberci, na školním hřišti
- rytmický výcvik, cvičení pozornosti a paměti
- relaxační cvičení, cvičení kompenzační
- metoda Bazální stimulace
- projektové vyučování
- manipulační činnosti s drobným materiálem
- konstruktivní hry se stavebnicí, montáž – demontáž
- práce na počítači, manipulace s myší a klávesnicí
- vycházka do okolí školy, do přírody
- motivační metody
- výtvarné činnosti různých technik
- napodobování cviků, uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení
- cvičení motoriky, pohybové koordinace, psychomotorická cvičení
- cvičení vizuomotorické koordinace
- spontánní či tematická kresba a malba
- metoda napodobování, opakování
- hry a činnosti prostorové a směrové orientace

Mezipředmětové vztahy

Výtvarná výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty Jazykovou výchovou, Pracovní výchovou, Informatikou a Prvoukou.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Výtvarné výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ motivujeme žáka k učebnímu procesu a posilujeme vztah k aktivní práci
➤ při práci se žákem uplatňujeme individuální přístup
➤ užíváme konvenční i nekonvenční výtvarné techniky, střídáme různé výtvarné materiály a pomůcky
➤ zvyšujeme koncentraci pozornosti
➤ často hodnotíme a chválíme
➤ hravou formou učíme žáka nové výtvarné techniky

Kompetence k řešení problémů

➤ zajišťujeme žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu
➤ vhodnou motivací se snažíme všechny žáky zapojit do práce ve skupině
➤ umožňujeme žákovi prostor ke sdělení vlastních prožitků a problémů
➤ povzbuzováním a kladným hodnocením upevňujeme sebevědomí žáků

Kompetence pracovní

➤ procvičujeme sebeobsluhu, návyky a postupy při výtvarných činnostech
➤ podporujeme dovednosti při manipulaci s výtvarnými potřebami
➤ podáváme instrukce názorně podpořené pro porozumění a pochopení
➤ seznamujeme žáky s různými výtvarnými pomůckami a s jejich funkcí
➤ pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce formujeme výstavkami a výzdobou školy

Kompetence občanské

➤ posilujeme zdravé sebevědomí žáka a motivujeme ho k zapojení do školních akcí
➤ prostřednictvím umění a estetického cítění seznamujeme žáky s hodnotami a tradicemi

Kompetence sociální a personální

➤ umožňujeme žákům pracovat ve skupině a podporujeme spolupráci
➤ posilujeme sebeúctu žáků (př. prezentací jejich vlastních prací)
➤ prostřednictvím umění seznamujeme žáky s kulturními tradicemi

Kompetence komunikativní

➤ umožňujeme žákovi výtvarnými činnostmi vyjádřit pocity, nálady, prožitky
➤ vhodnými podněty rozvíjíme slovní zásobu
➤ úkoly zadáváme srozumitelně
➤ podporujeme komunikaci se spolužáky a učiteli

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl: Zvládnout základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p> <p>Rozpoznávat, pojmenovat a porovnat linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</p> <p>Uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, být schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na uvolňování rukou • Rozvoj grafomotoriky • Správné držení kresebného a malířského nástroje a jejich názvy • Rozpoznávání barev • Rozpoznávání tvarů <p style="text-align: center;">Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kresba klasická (tužky, pastelky, křídly, fixy, foukací fixy, pastely) • Kresba netradiční (dřívka, větvičky, špejle, kartáček, provázek...) • Kresba na základě daného vjemu, fantazijní kresba <p style="text-align: center;">Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malba klasická (akvarel, tempera) • Malba netradiční (prstové barvy, tělové barvy, škrobové barvy, latexové barvy) • Hra s barvou – zapouštění, ladění barev, míchání barev • Zrcadlové otisky (tiskátka, zeleninová tiskátka) • Rozfoukávání barevné skvrny • Fantazijní malba – podpořená hudbou <p style="text-align: center;">Netradiční výtvarné techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytrhávání papíru • Koláže • Jednoduché papírové skládanky • Modelování z klasických materiálů (písek, modelína, hlína, sádra) • Modelování z neklasických materiálů (těsto...) • Odkrývací techniky • Kreslení do sněhu • Otiskování chodidel a dlaní na papír, do písku, sněhu • Kresba křídou na chodník 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, zapamatování - Utváření a rozvoj základních schopností pro vzájemnou spolupráci žáků - Kreativita <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností při práci v týmu <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj vnímání estetických kvalit prostředí

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p>Žák by měl: Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizovat svůj tvůrčí záměr</p> <p>Rozlišovat, porovnávat, třídít a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznávat jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast); získané zkušenosti uplatňovat podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních, při vnímání umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</p> <p>Při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj grafomotoriky • Poznávání barev a barevných odstínů • Poznávání tvarů a linií • Pojmenování výtvarných pomůcek, materiálů a nástrojů • Malování a vybarvování na počítači <p style="text-align: center;">Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kresba vycházející z kruhu, čtverce • Kresba postavy • Kresba klasická (uhel, rudka, pastely, tuše, inkoust) • Kresba netradiční (hřebínek, kulička, nit, provázek, houbička, smotek papíru, smirkový papír) • Omalovánky • Rozvoj vlastní fantazijní kresby <p style="text-align: center;">Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malba klasická (akvarel, tempera, kvaš - krycí barva s bělobou, mozaika, stříkání barvou, rozpouštění barev) • Malba netradiční (latexové barvy, barvy na sklo a keramiku, textilní barvy) • Fantazijní malba – podpořená hudbou 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, zapamatování - Utváření a rozvoj základních schopností pro vzájemnou spolupráci žáků - Uvědomování si důležitosti vzájemné spolupráce a pomoci - Rozvoj sebedůvěry - Spolupráce a soutěživost <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferenciace mediálního sdělení – rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - Rozvoj schopností při práci v týmu

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Vyjádřit (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</p>	<p style="text-align: center;">Netradiční výtvarné techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelování (papír, hlína, písek, polystyren, modurit, modelína, ...) • Papírová mozaika • Prostorové objekty • Potisk na textil • Batika • Výroba hraček, loutek • Sádroyt • Otisky předmětů • Otisky přírodnin • Kresba křídou na chodník • Výtvarné vyjádření – záznam rytmu pohybu • Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledku své práce • Ilustrace k vyprávění • Návštěva výstav, galerií, muzeí, okrasných zahrad • Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě, ve škole, na veřejnosti, prezentace školy 	<p style="text-align: center;">Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomování si rozvoje lidské civilizace i životního stylu - Dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne - Rozvoj porozumění vztahů mezi člověkem a prostředím - Rozvoj vnímání estetických kvalit prostředí

13.2.8. Vyučovací předmět – Tělesná výchova

Předmět **Tělesná výchova** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Celá vzdělávací oblast učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Seznamuje žáky s různým nebezpečím, které může ohrozit jejich zdraví v běžných i mimořádných situacích. Osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Utváří a upevňují si dovednosti a návyky pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit. Rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Předmět Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Cílem je umožnit žákům poznání vlastních pohybových možností i omezení, uvědomovat si je, sžít se s nimi a plně je respektovat. Znat význam tělesné zdatnosti pro zdraví a vytvořit pozitivní postoj k pohybovým aktivitám. Směřovat k všestrannému rozvoji, k eliminaci nedostatků v koordinaci a diferenciaci pohybů. Prostřednictvím tělovýchovných aktivit posilovat odolnost organismu, zlepšovat oběhovou a podpurnou soustavu těla, respiraci a metabolismus. Osvojit si zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a základní hygienické návyky.

Výuka probíhá v tělocvičně, na školní zahradě, na hřištích, v okolí školy, na Ranči Hermelín, v plaveckém bazénu a ve třídách. Kromě toho je předmět tělesná výchova naplňován prostřednictvím vycházek, ve třídě při relaxačních chvilkách, v rámci alternativního vzdělávání canisterapie, hipoterapie a školních sportovních turnajů.

Pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem je určena **zdravotní tělesná výchova**. Zdravotní tělesná výchova využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do zdravotní tělesné výchovy se provádí na doporučení lékaře.

Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení. Zdravotní tělesná výchova je chápána jako alternativní forma tělesné výchovy, jejímž cílem je zmírnění nebo odstranění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Doplňkovou formou školní zdravotní tělesné výchovy, zejména u žáků s těžkým tělesným postižením, je **individuální rehabilitace** indikovaná odborným lékařem (neurologem, rehabilitačním lékařem, ortopedem). Ta je zajišťována kvalifikovaným fyzioterapeutem přímo na pracovišti v budově školy a probíhá v doprovodu rodiče.

Formy a metody, organizace práce:

Vzhledem k individuálním zvláštěm, fyzickým a psychickým možnostem žáků a prostorovým podmínkám školy se část hodin **tělesné výchovy** realizuje také formou dělené výuky a to pro žáky mobilní a imobilní.

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly rozvoj smyslové percepce (zrakové, prostorové) cvičení pozornosti, paměti, také komunikačních dovedností, smyslů, soustředění, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- metoda cvičení smyslové percepce (sluchové, zrakové, hmatové, prostorové)
- činnosti sluchové, zrakové, hmatové, prostorové
- výuka v tělocvičně, na školním hřišti, na Ranči
- výuka ve třídě, v hudební místnosti, na koberci
- činnosti instrumentální, hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje
- činnosti hudebně pohybové
- rytmický výcvik, cvičení pozornosti a paměti
- relaxační cvičení, cvičení kompenzační
- metoda Bazální stimulace
- manipulační činnosti s cvičebním náradím
- vycházka do okolí školy, do přírody
- motivační metody
- cvičení tělesného schématu, napodobování cviků
- cvičení motoriky, pohybové koordinace, psychomotorická cvičení
- uvolňovací cviky
- cvičení vizuomotorické koordinace – cvičení s drobným náčiním
- metoda napodobování, opakování, ozvěny
- artikulační, fonační, dýchací cvičení
- hry a činnosti prostorové a směrové orientace

Mezipředmětové vztahy

Tělesná výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty: Hudební výchova, Smyslová výchova Prvouka, Jazyková výchova, Pracovní výchova, Výchova výtvarná.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Tělesné výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ při práci s žákem uplatňujeme v maximální možné míře individuální přístup zohledňující úroveň žáků a jejich míru znevýhodnění
➤ vedeme žáka ke kladnému vztahu k pohybu a péči o své tělo
➤ dbáme na vytváření správného pohybového vzoru za použití názorné ukázky
➤ využíváme her a soutěží k navození radosti z pohybu
➤ podporujeme vzájemný respekt mezi žáky v rámci tělesné výchovy
➤ vedeme žáky k pochopení obecně používaných termínů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

➤ simulujeme nejběžnější problémové situace, ve kterých se žák může ocitnout, názorně předvádíme možná řešení, nacvičujeme, procvičujeme a upevňujeme
➤ vedeme žáky k soudržnosti, upevňujeme kamarádství, společně řešíme vzniklé

problémy
➤ rozvíjíme přiměřenou soutěživost, schopnost přijmout výhru i prohru
➤ směřujeme žáky k uvědomování si vlastních kvalit, možností a limitů
➤ vedeme žáky k přivolání pomoci v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
➤ pomáháme žákům řešit situace spojené s tělesnými změnami v období puberty a dospívání
➤ vhodně žáky motivujeme k vyšší koncentraci, zajímavými učebními prostředky

Kompetence pracovní

➤ vytváříme a upevňujeme základní hygienické návyky žáků, prvky sebeobsluhy a základní zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách dle možnosti žáků
➤ učíme žáky chápat základní životní potřeby a naplňovat je ve shodě se zdravím
➤ vedeme žáky k rozvoji pohybové lokomoce a prostorové orientace podle individuálních předpokladů
➤ učíme zásadám bezpečnosti a ochrany zdraví
➤ učíme žáky znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy
➤ názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjíme u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
➤ vedeme žáky k pořádku, k udržování osobní čistoty
➤ používáme vhodnou motivaci (odměnu verbální, oblíbené pochutiny, předměty, činnosti, pohlazení)

Kompetence občanské

➤ vedeme žáky k bezpečnosti při pohybových aktivitách, k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních
➤ vedeme žáky k uvědomování si významu zdravého životního stylu
➤ průběžně učíme žáky zvládat běžné praktické činnosti, které vyžadují kontakt s lidmi

Kompetence sociální a personální

➤ učíme žáky přijímat důsledky svého chování, vždy konkrétně vysvětlíme, za něj chválíme a proč trestáme
➤ vedeme žáky k rozpoznání nevhodného a rizikového chování, uvědomování si jeho možných důsledků
➤ vedeme žáky k respektování druhých lidí a jejich zdravotního stavu
➤ vedeme k posilování svého sebevědomí
➤ motivujeme žáky účastnit se různých soutěží a být v kontaktu s dalšími lidmi

Kompetence komunikativní

➤ verbální instrukce podporujeme názorem (gesta, vizualizace, mimika, fotky, demonstrační obrázky, VOKS)
➤ používáme srozumitelné výrazy a symboly k pochopení
➤ učíme žáky rozumět základním pojmům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
➤ vedeme žáky k vyjádření svých pocitů, prožitků a nálad vhodným způsobem
➤ účelně využíváme ve výuce PC, komunikátory, internet

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Získat kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</p> <p>Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</p> <p>Reagovat na základní pokyny a povely k osvojení činnosti</p> <p>Mít osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p> <p>Dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p>	<p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spontánní pohybové činnosti a hry • Příprava organismu před pohybovou činností, protahovací cvičení, uklidnění po zátěži • Relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení • Vhodné oblečení a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí <p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení pro správné držení těla, průpravná cvičení, základy gymnastiky • Pohybové hry s různým zaměřením, s využitím pomůcek, motivační a napodobivé hry • Rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tanečky • Základy atletiky • Adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě • Pohybové činnosti v přírodě, pobyt a pohybové aktivity v zimní přírodě, hry na sněhu • Správný sed na koni, jednoduché gymnastické cvičení na koni <p style="text-align: center;">Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používání smluvených gest a signálů při pohybových činnostech • Základní organizační činnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - Sebepoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace - Řeč těla a zvuků <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření zdravého životního stylu - Uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování - Možnosti a způsoby ochrany zdraví

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
4. – 5. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Znát význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snažit se začleňovat pohyb do denního režimu</p> <p>Zařazovat do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</p> <p>Zdokonalovat základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p> <p>Reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</p> <p>Zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p> <p>Využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích</p> <p>Uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</p> <p>Dodržovat pravidla her a jednat v duchu fair play</p>	<p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry • Zdravotně zaměřené činnosti, průpravná, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení • Hygiena při TV, osobní hygiena a vhodné oblečení • Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí <p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy gymnastiky, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí • Sladění jednoduchého pohybu s hudbou • Průpravné atletické činnosti • Základy sportovních her, hry s upravenými pravidly • Míčové hry – házení a chytání míče, hod do dálky a na cíl • Základy plaveckých stylů, hry ve vodě • Pohybové činnosti v přírodě, pobyt a pohybové aktivity v zimní přírodě, hry na sněhu • Správný sed na koni, jednoduché gymnastické cvičení na koni <p style="text-align: center;">Činnosti podporující učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používání smluvených gest a signálů při pohybových činnostech • Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností a her • Zásady sportovního jednání a chování 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - Sebepoznávání - moje tělo, moje vztahy k druhým lidem - Cvičení sebeovládání - Cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - Zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace - Řeč těla a zvuků - Spolupráce a soutěživost <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření zdravého životního stylu - Uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování - Rozmanitost vlivů prostředí na zdraví - Možnosti a způsoby ochrany zdraví - Vnímání života, jako nejvyšší hodnoty

13.2.9. Vyučovací předmět – Pracovní výchova

Předmět **Pracovní výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Pracovní výchova má významné místo ve výchově a vzdělávání žáků s mentálním postižením. Předmět Pracovní výchova cíleně rozvíjí komunikační, motorické a tvořivé schopnosti žáka. Vede žáka k získání základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Tím umožňuje žákům co nejlepší zapojení do každodenního života.

Předmět pracovní výchova dále rozvíjí smyslové a citové vnímání, vyjadřovací schopnosti, zaměřuje se ke zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou, vede k překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů, rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, získávání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků, osvojuje dovednosti k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným náradím, vede k práci v kolektivu a k odpovědnosti za své i společné výsledky práce, rozvíjí schopnost porozumět zadaným jednoduchým pracovním postupům, dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, vede k poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času.

Naším **cílem** je, aby žáci dle svých individuálních možností a schopností:

- Zvládli základní sebeobslužné činnosti a hygienické návyky
- Rozvinuli motoriku a zdokonalili manuální zručnost
- Prakticky využívali získané dovednosti
- Naučili se dokončovat pracovní úkoly, dokázali nést zodpovědnost za svou práci
- Byli schopni porozumět jednoduchým pracovním postupům
- Při práci vždy dodržovali bezpečnostní a hygienická pravidla

Obsah vzdělávací oblasti je rozčleněn na tematické okruhy:

- Sebeobsluha (ŠVP A)
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly také rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- metoda cvičení smyslové percepce (zrakové, hmatové, prostorové)
- činnosti zrakové, hmatové, čichové
- výuka v lavici, na koberci ve výtvarné pracovně, na zahradě, na Ranči
- jednoduché pracovní činnosti, vaření, stolování
- výuka ve školní kuchyni
- projektové vyučování
- manipulační činnosti s drobným materiálem
- konstruktivní hry se stavebnicí, montáž – demontáž
- práce na počítači, manipulace s myší a klávesnicí

- vycházka do okolí školy, do přírody
- cvičení vizuomotorické koordinace – cvičení s drobným náčiním
- metoda napodobování, opakování
- didaktické hry, pexeso, puzzle, obrázkové skládky
- hry a činnosti prostorové a směrové orientace

Mezipředmětové vztahy

Pracovní výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty: **Prvouka, Jazyková výchova, Informatika, Smyslová výchova, Tělesná výchova, Výchova výtvarná.**

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Pracovní výchově k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

➤ zajišťujeme vhodné učební pomůcky a názorný materiál pro výuku
➤ vytváříme a předkládáme jednoduché a srozumitelné pracovní návody
➤ připravujeme vhodné pracovní prostředky pro danou pracovní činnost
➤ povzbuzujeme a klademe důraz na pozitivní motivaci
➤ vytváříme situace, při kterých žák pocítí radost z úspěchu (zveřejnění pracovních výsledků spolužákům, rodičům, veřejnosti)
➤ při práci prověřujeme používání termínů, znaků a symbolů v každodenních situacích (VOKS)

Kompetence k řešení problémů

➤ zadáváme úkoly přiměřené jejich věku a schopnostem
➤ opakováním a praktickým nácvikem fixujeme správné reakce na dané situace
➤ vedeme žáky k samostatnosti při řešení problémů
➤ pěstujeme v žácích vytrvalost a trpělivost formou povzbuzení a motivace
➤ vedeme žáky k tomu, aby věděli jakým způsobem, a koho mohou požádat o pomoc

Kompetence pracovní

➤ neustálým opakováním posilujeme a automatizujeme správné hygienické návyky a sebeobsluhu
➤ vedeme žáky k udržování pořádku na svém pracovním místě
➤ zajišťujeme dostatek pracovních činností, při kterých si žáci mohou osvojit a procvičit základní pracovní dovednosti, postupy a návyky
➤ dbáme na správné pochopení zadaného úkolu (využíváme názorné předvedení)
➤ formou povzbuzení a motivace vedeme žáky ke splnění úkolu, tak aby mu přinášel radost a uspokojení
➤ zadáváme žákům společné pracovní úkoly, podporujeme spolupráci a ohleduplnost k druhým
➤ budujeme pozitivní vztah žáků k výsledkům vlastní práce i práce druhých (svou prací a výrobky se žáci podílí na výzdobě a úpravě školy)
➤ vedeme žáky ke správnému zhodnocení a pochopení dosažených pracovních výsledků
➤ používáme vhodnou motivaci, odměnu – individuální pro každého žáka
➤ seznamujeme žáky s pomůckami, nástroji a nářadím – s jejich správným a bezpečným používáním

➤ při pracovních činnostech vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti – častým opakováním a vlastním příkladem

Kompetence občanské

➤ neustálým opakováním v modelových situacích automatizujeme správné návyky a dovednosti
➤ učíme žáky zvládat běžné praktické a pracovní činnosti
➤ netolerujeme hrubé, agresivní, vulgární a nekamarádké projevy chování žáků
➤ během práce vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví ostatní lidí
➤ vedeme žáky ke správnému chování v krizových situacích
➤ učíme je respektovat pokyny dospělých osob

Kompetence sociální a personální

➤ umožňujeme žákům seznámení s pracovním prostředím, ve kterém vykonávají pracovní činnosti (třída, dílna, ranč)
➤ vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
➤ podporujeme zapojování do sociálních aktivit
➤ stanovíme jednoznačná a srozumitelná pravidla chování, kterými se budou žáci při pracovních činnostech řídit
➤ vedeme žáky k rozpoznání vhodného a rizikového chování formou vysvětlování

Kompetence komunikativní

➤ zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny
➤ pro lepší porozumění uplatňujeme vhodnou formu komunikace (verbální, neverbální)
➤ předkládáme jednoduché pracovní návody, demonstrační obrázky
➤ uplatňujeme alternativní formy neverbální komunikace (např. VOKS) – pro snazší pochopení
➤ rozvíjíme vyjadřovací schopnosti vhodnými návodnými otázkami
➤ během činností v pracovní výchově učíme žáka komunikovat v různých situacích a typech prostředí
➤ zadáváme společnou práci a tím podněcujeme žáky ke komunikaci, spolupráci i vzájemné pomoci

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti</p> <p>Zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání</p> <p>Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí</p>	<p style="text-align: center;">Sebeobsluha</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní hygiena - mytí rukou, obličej, používání kapesníku, hřebenu, čištění zubů, používání WC • Otevírání a zavírání dveří, rozsvěcování a zhasínání světla • Svlékání a oblékání prádla a oděvů, rozepínání a zapínání knoflíků • Skládání oděvu na určené místo, věšení na ramínko • Čištění a ukládání oděvů a obuvi • Ukládání pomůcek ve třídě i do aktovky • Péče o osobní věci a školní pomůcky 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Morální rozvoj - rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro spolupráci, řešení konfliktů <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení komunikačních schopností
4. – 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</p> <p>Zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi</p> <p>Dodržovat zásady účelného oblékání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňování hygienických návyků – správné používání WC, sprchování • Péče o svůj zevnějšek a své osobní věci. • Estetické požadavky na zevnějšek člověka • Udržování estetického prostředí ve třídě, v okolním prostředí, doma. • Ukládání a čištění oděvu a obuvi, svlékání a oblékání, zapínání zipů a knoflíků • Účelné a estetické oblékání 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení dovedností pro řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Kreativita - Morální rozvoj <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení komunikačních schopností - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. období 1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</p> <p>Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>Pracovat podle slovního návodu a předlohy</p>	<p style="text-align: center;">Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, kamínky, korálky, hračky apod.) podle velikosti, barvy, tvaru, • Ukládání roztríděného materiálu do různých nádob. • Manipulace s drobným materiálem (přesypání, překládání). • Navíjení vlny, provázku na cívku • Sbíráni a rozlišování listů, nalepování listů • Navlékání korálků • Trhání papírů na drobné kousky, proužky papíru, stříhání provázků a dalších materiálů • Mačkání papíru do kuličky, překládání, lepení • Modelování z moduritu, plastelíny, písku • Úklidové práce na ranči Hermelín – zametání stájí, práce s vidlemi a lopatou, čištění koní. 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání významu různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí
4. – 5. ročník		
<p>Žák by měl:</p> <p>Vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</p> <p>Využívat při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</p> <p>Volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném poranění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché pracovní návody a postupy (proplétání, navlékání, propichování) • Vystřihování papíru podle předkreslené linie • Práce s papírem, vlnou, látkou (motání, překládání, ohýbání, stříhání); modelování (vykrajování z plastelíny, moduritu, těsta) • Práce se dřevem – opracování brusným papírem, pilníkem • Zatloukání a vytahování hřebíků • Lidové zvyky a tradice; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů • Péče o pořádek na svém pracovním místě; o pracovní nástroje a pomůcky • Úklidové práce na ranči Hermelín – zametání stájí, práce s vidlemi a lopatou, čištění koní. • Základní hygienické zásady a bezpečnost práce. 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a ke zvířatům <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
<p>Žák by měl: Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p style="text-align: center;">Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s různými druhy stavebnic – stavba z kostek; skládání, rozkládání a šroubování • Sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívěk 	<p>Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané
4. – 5. ročník		
<p>Žák by měl: Znát funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek</p> <p>Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>Pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>Udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při drobném úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavování jednoduchých modelů; plošné i prostorové stavebnice – šroubování, spojování prvků stavebnic • Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy – různé druhy stavebnic (mozaiky, hříbky, plastové a dřevěné stavebnice) • Montáž a demontáž různých jednoduchých předmětů • Péče o pořádek na svém pracovním místě, úklid svého pracovního místa • Zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přispívat k využívání vlastních schopností v týmové práci - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času <p>Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popsat jeho výsledky</p> <p>Pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě</p>	<p style="text-align: center;">Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zalévání pokojových rostlin a rostlin na pozemku • Klíčení rostlin v koutku živé přírody • Pozorování podmínek pro život rostlin -voda, světlo, teplo, půda, vzduch • Práce se zahradnickým náčiním (hrábě, motyčka), • Hrabání listí • Sběrání šišek, plodů kaštanů, dubu, buku apod. 	<p style="text-align: center;">Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vést k ochraně přírody, životního prostředí,
4. – 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin</p> <p>Ošetřovat a pěstovat podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádět pěstitelská pozorování</p> <p>Volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví; poskytnout první pomoc při úrazu na zahradě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování a ošetřování nenáročných pokojových rostlin – zalévání, vymývání misek, kypření půdy, omývání listů, hnojení • Příprava půdy pro setí, rytí, hrabání • Setí semen do řádků, pozorování klíčení, pletí záhonů • Používání vhodných pomůcek, náčiní a nástrojů při pěstitelských činnostech • Pěstování rostlin na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, koření, zelenina a jiné) • Podzimní práce na zahradě (např. hrabání a úklid listí, sbírání a úklid větví) • Zásady bezpečné práce s nářadím a s rostlinami 	<p style="text-align: center;">Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vést k ochraně přírody, životního prostředí, - Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady - Vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a ke zvířatům

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
1. – 3. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Upravit stůl pro jednoduché stolování</p> <p>Připravit samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>Chovat se vhodně při stolování</p>	<p style="text-align: center;">Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stolování – jednoduchá úprava; pomoc při prostírání a sklizení nádobí • Výběr, nákup a skladování potravin; příprava jednoduchého pokrmu – příprava svačín (hygiena při přípravě a manipulaci s potravinami) • Pravidla správného stolování – užívání příboru, ubrousku • Základní vybavení kuchyně; získávání praktických znalostí při přípravě školních svačín (mazání, krájení, strouhání, čištění zeleniny) • Drobné úklidové práce; mytí a utírání nádobí 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro spolupráci, řešení konfliktů <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady
4. – 5. ročník		
<p style="text-align: center;">Žák by měl:</p> <p>Znát základní vybavení kuchyně</p> <p>Připravit samostatně jednoduché pohoštění</p> <p>Uplatňovat zásady správné výživy</p> <p>Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</p> <p>Zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji.</p> <p>Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavení kuchyně – popsat kuchyňské náčiní, jejich využití • Výběr a nákup potravin; příprava jednoduchého pokrmu – příprava svačín ve škole, mazání, krájení, míchání, používání elektrospotřebičů • Základní vědomosti o správné výživě • Stolování, jednoduchá úprava stolu, sklizení ze stolů, pravidla správného stolování • Práce s kuchyňským náčiním a nástroji; bezpečnost při práci s kuchyňskými pomůckami • Základy hygieny a bezpečnosti práce. 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. <p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zabývat se problematikou odpadů a hospodaření s odpady <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Učit ke kvalitnímu naplnění volného času

